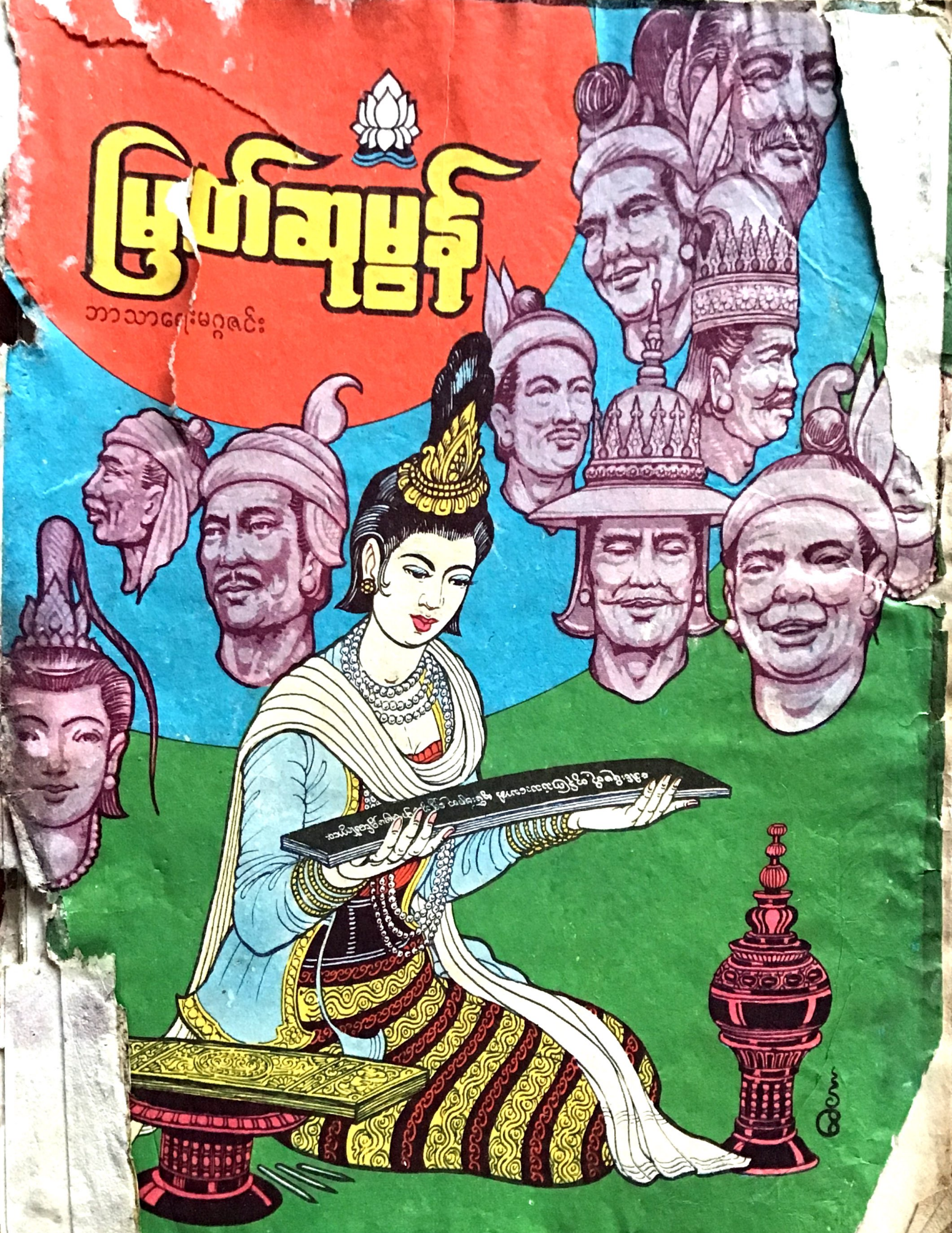
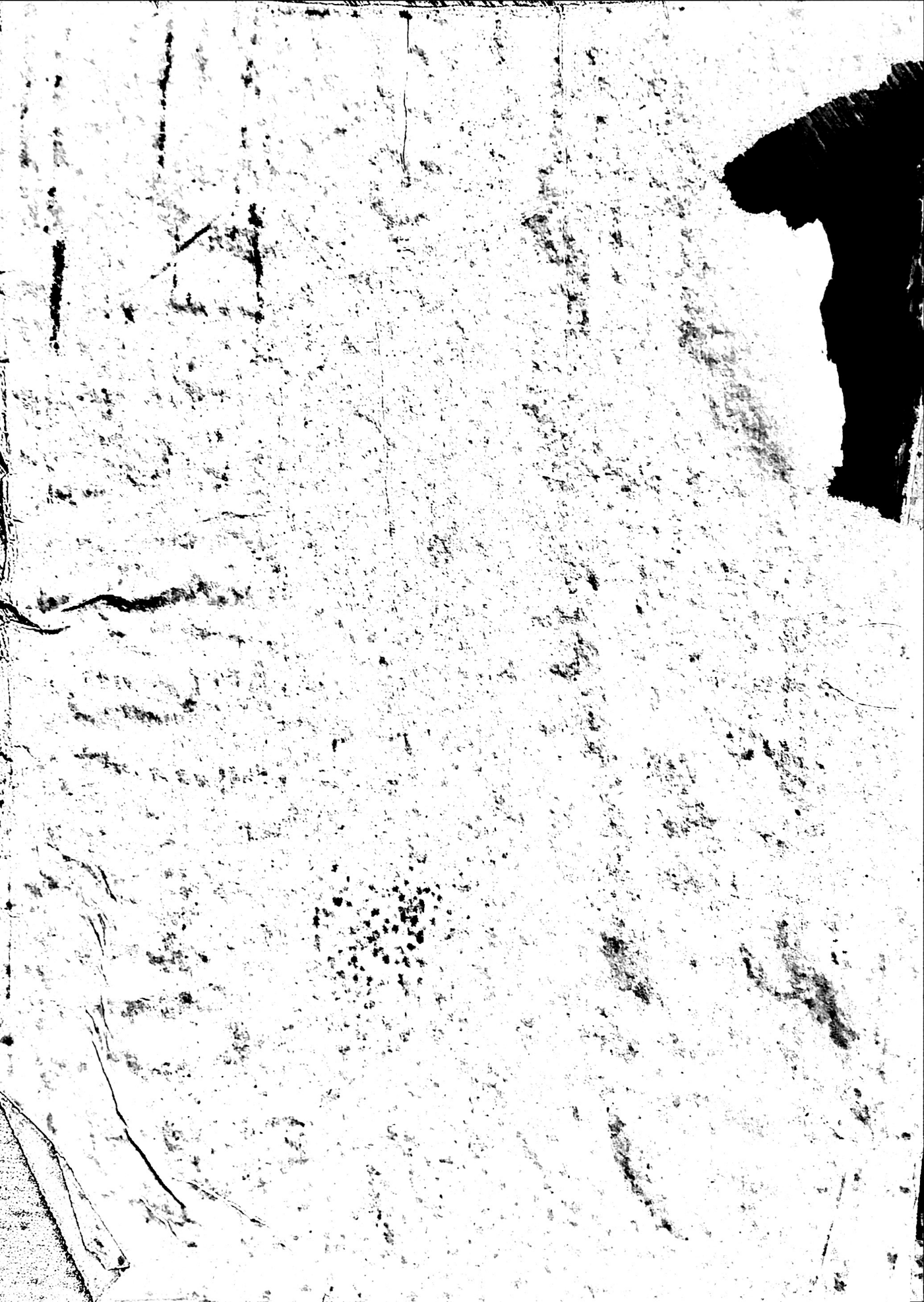

မြတ်ဗုဒ္ဓ

ဘာသာရေးမဂ္ဂဇင်း

ကျေးဇူး တားလားကျက်မော် စာဆိုတော်များ

မသေသော ဂုဏ်ကျေးဇူး။
မသေသော တွဲမည့်နာမ။
ဘာသာမသေသော အနုလက်ရာများ။

ဆက်တောင်းများကြွေ၍ မျိုးဆက်သစ်များ ထွန်း၍လာခဲ့သည့်တိုင်၊

ဘ်တောင်းများချုပ်၍ ခေတ်သစ်များသို့ ကူးပြောင်းလာခဲ့သည့်တိုင်၊

ဝိသော စာဆိုတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ တွဲမည့်နာမ၊ အနုလက်ရာများကား ပျက်ပြယ် ပျောက်
သွ်မရှိချေ။

ဘိမမူ ဂူမြင်၊ သတိမူက မြူပင်မြင်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် အကျိုးရလဒ်ကို သတိမူတတ်သူ၊ မမေ့
မလျော့တတ်သူတို့အတွက် ထာဝစဉ် မှတ်မှတ်ထင်ထင်ပင် ရှိ၍နေချိန်သည်သာတည်း။

○ “သူတည်းတစ်ယောက် ကောင်းဖို့ရောက်မူ သူတစ်ယောက်မှာ ပျက်လင့်က သာ ဓမ္မတာတည်း”

“ပျော်စံရိပ်ငြိမ်၊ စည့်စိမ်မကွာ၊ မင်းချမ်းသာကား၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက်၊ ခဏတက်
သည့်၊ ရေမွက်ပမာ၊ တသက်လျှာတည့်” အနန္တဗ္ဗရိယ အမတ်ကြီး၏ မျက်ဖြေလင်္ကာက မင်းနှင့်တကွ နောင်
လာနောက်သားများအား ခေါ်သအမျက်၏ ဆိုးကျိုးကိုဆင်ခြင်စေ၍ မမြဲသောတရားကို သတိပေးလျက်ရှိ၏။

⊙ သဘောမြသိပ်၊ ညွှတ်သားထိပ်ဖြင့်၊ အိပ်လည်းရှိခိုး၊ နိုးလည်းကော်ရော်၊ ငါပူဇော်သား၊ နောင်
တော်ရှင်ချစ်၊ ဆရာစစ်သည်၊ အနှစ်တစ်ရာ၊ အခါလေးမြင့်၊ အကျင့်သီတင်း၊ သန့်ရှင်းလေလေ၊ တက်နေစမာ၊
သရသနာဦး... နောင်တော်ရင်း ဆရာရင်း၏ကျေးဇူးဂုဏ်ထို ဖော်ခဲ့သော ဆရာတော်သျှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏
ပျို့အဗျာ လင်္ကာမော်ကွန်း စသည်များက ဘာသာ သရသနာ စဉ်ကျေးဇူးအမွေများကိုပေး၏။

⊙ မိုးရေစွတ်လို့ အဝတ်ကလီပေါ၊ သားသမီးကို ကိုယ်ထီးပွေ့ လို့သာ၊ ဆေးတံတစ်ထွာ၊ ကိုက်တာ
ထွန်ယင်း၊ လယ်ကွက်လယ်တခွင် ထွန်ရေငင်၊ ရေဝင်ပုဇွန်တွင်းငယ်နှင့်လေး” ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ၏
လယ်သမားဖွဲ့၊ ထန်းတက်သမားဖွဲ့၊ လှေသမားဖွဲ့ စသည်များက အောက်ခြေဆင်းရဲသားများ ဘဝကို
စာနာစိတ်နှင့် သဘာဝကို ချစ်မြတ်နိုးစေ၏။

⊙ ဖြူယောင်နှင့် မဲတတ်သည်၊ ဟုတ်ယောင်နှင့် လွှဲတတ်သည်၊ ဖြူယောင်နှင့် မေည်းပါစေနှင့်
ဟုတ်ယောင်နှင့် မလွဲပါစေနှင့်၊ အထင်နှင့် မဆီမဆိုင်ရှိတတ်သည်၊ အမြင်နှင့်မညီနိုင်ရှိတတ်သည်။ အထင်
နှင့် ဆီစေချင်ပါသည်။ အမြင်နှင့် ညီစေချင်ပါသည်။ “မိုးရွာမှ ဝမ်းသာသည်၊ သားလာမှချမ်းသာမည်။
မိုးတစ်ပေါက်မျှရွာပါ၊ သားတစ်ယောက်မျှမလာပါ။ ဇရာကလည်းနှိပ်စက်၊ နေရက်ကိုပြောင်းရွှေ့၍၊
အောက်မေ့ရအဖန်ဖန်၊ အတန်တန်စိတ်မချမ်း၊ ပင်ပန်းသည့်သဘောနှင့်” တရားကိုဆင်ခြင်ရသည်လည်း တစ်
ချက်၊ သားကို မြင်ချင်လှသည့်လည်းတစ်ဖက်” စသည့် ကျည်းကန်ရှင်ကြီး၏ မေတ္တာစာများကလည်း တိမ်
မယောင်နှင့် နက်လှသော လောကကြီး၊ ပရိယာယ်မာယာများလှသော လောကီရေးရာများတွင် ထိုးထွင်း
ဆင်ခြင်ဉာဏ်အမြင်များရှိစေခဲ့သည့်တကား။

ဤသို့ဤဝယ် ဤမြေနယ်မှ ထူးလှများပြား စာဆိုတော်များ(ဝါ)ရဟန်းရှင်ကြီး လူသူတော်နှင့်
မင်းမိဖုရား၊ ဝန်ကြီးစစ်သည့်မှူးမတ်၊ မင်းသား၊ မင်းသမီးများစသည့် ခေတ်အဆက်ဆက် မျက်မှောက်ခေတ်
တိုင် စာဆိုတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကား ဖွင့်၍ဖော်၍ မဆုံးနိုင်အောင်ရှိချေ၏။

မသေသော ဂုဏ်၊ တွဲ မည့်နာမ၊ အနုလက်ရာများ၏ ကျေးဇူးတရားများကို အောက်မေ့လျက်
ဦးစိုက်လျက်ရှိပါ၏။ မောင်အေးမြင့် (မြန်မာ့ရိုးရာဒီဇိုင်း)

ပြည်သူ့

ဘာသာရေး မဂ္ဂဇင်း

အတွဲ(၃)၊ အမှတ် (၇)

၁၉၉၀-ခု ဝါဇင်ဘာလ

ခေါင်းကြီး

ဗုဒ္ဓဟောညွန့် မြတ်ဆုမူန့်

အဖုံးအညွန့်

ဆက်ဆက်ကျေးဇူး ထူးထူးကျော်မော်
စာဆိုတော်များ

ဆောင်းပါး

၅ အကျိုးကြီးမားသော မေတ္တာပွားများနည်း

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး

၈ ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသည်မှာ (၁၂)

ရဝေထွန်း

၁၀ မင်းကုန်းဆရာတော်ကြီး၏ ပုတီးစိပ်(၃)

ကျော်လှိုင်

၁၂ ပိုးလမ်းမနှင့် ပုဂံပြည်

မင်းသုဝဏ်

၁၆ သတင်းကြီးသည့် အလင်းရောင်ကြီး

ဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်

၁၉ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကမ္ဘာ့သို့ပြန့်အောင်

ထင်လင်း

၂၂ ပရစေတနာ

နုယဉ်

၂၅ အင်္ဂါစုံစွာ ပို့မေတ္တာ

မြဝင်း (ဒဿန)

၂၉ ဂဠုန်တောင်ကုံလုံဆရာတော်ကြီး

အရိန္ဒမာ

၃၂ ကျွန်ုပ်၏ ပင့်မကဗျာ ခရစ်ကြောင်း

အဂုန်ဦးစန်းဇေ

၃၈ ဇာလီတောင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး (၆)

မောင်အောင်ထွတ်

၄၄ သူတော်စင် မဟိန္ဒရာနှင့်

ရန်အောင်

၄၇ စိန္တာမုနိဂါထာ

ဦးမောင်မောင်တင် (မဟာဝိဇ္ဇာ)

၄၈ မီးဘေးရှောင်ကွင်း

သိဒ္ဓိအောင်

ပရိတ်တရားတော်ဆွေးနွေးခန်း

၂၇ နမောတဿ-ပဏာမ ဆွေးနွေးခန်း

မောင်တက်အင်း

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်။ (၅/၉၀/၁၁)

စောင်ရေ-၃၀၀၀

စာမူခွင့်ပြုချက်။ (၉၁/၉၀/၁၀)

တန်ဖိုး-၇ကျပ်

* ကိုယ်စားလှယ်နှုန်း ၇-ကျပ် *

အယ်ဒီတာချုပ်၊ ဦးထွန်းလွင်၊ ဂိနယပါရဂူ၊ ဓမ္မာစရိယ၊
(ဂဏဝါစာ၊ ဝဋ်သကာ၊ သိရောမဏိ)

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ၊ ဦးအောင်မွန်

ဝိပဿနာ

၈၄ ဂျိုးဂျိုးကျ ဆရာတော်ကြီး ကျင့်စဉ် ကျော်နန္ဒအောင်

၄၂ ဆရာကြီးကိုအင်ကာ၏ ပြဿနာ၏ ရင်းမြစ် (၄) ပါရဂူ

ဝတ္ထု

၅၆ အစီရဝတီမြစ်ကမ်းပါးဝယ် (၁၀) ချစ်ဦးညို

ဓမ္မဂုဏ်ရည်ပြ ကိုယ်တွေ့ကဏ္ဍ

၃၅ ရှင်အရဟံ ပုတီးစိပ်နည်း လက်တွေ့အကျိုး ကိုကိုမောင်

၃၇ ရှင်အရဟံ ဂါထာရွတ်ပွားနည်း ဟန်လင်းမောင်

အမေးအဖြေ

၅၁ မောရသုတ်မှာ နေမင်းကို ရှိခိုးတာ သရဏဂုံ ပျက်ပါ
သလား။ မှတောင်းသင့်သော ဆုတောင်း ဆုပေးပြဿနာ
တစ်ခု။ သီလခံယူရာမှာ ဘုရားရှင်ထံ သီလ ခံယူလျှင်ရပါ
လျက်ဘာကြောင့် ရဟန်းတော်များမှာ ခံယူကြပါသလဲ။
ဓမ္မာစရိယ ဦးအေးနိုင် (ဘီအေ)

နက္ခတ်ဇာတ်စာ

၅၄ နက္ခတ်ဇာတ်စာ စားစရာ ဆရာဇာတု

သာသနာ့သတင်း

၅၉ မြတ်ဆုမူနံ သာသနာ့ သတင်းလွှာ စာတည်းအဖွဲ့

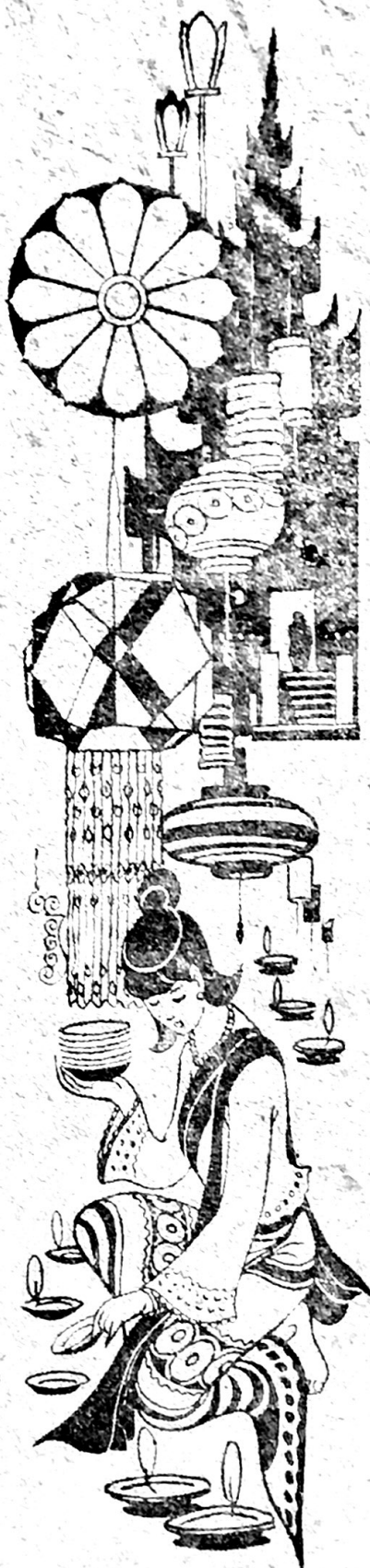
ဖြန့်ချိရေးမှူး။ ဇေတီရင်ရင်ဌေး

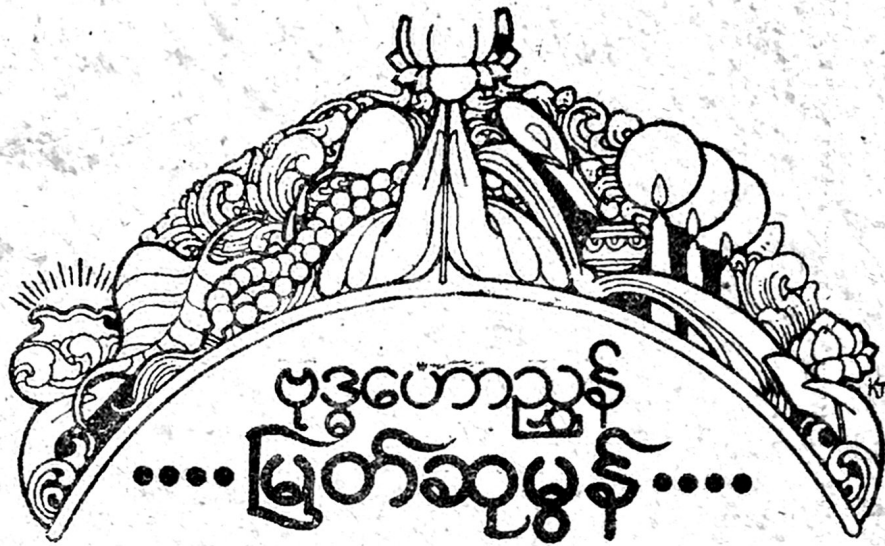
မြတ်ဆုမူနံစာပေ၊ အမှတ်-၁၁၅၊ ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်မှ ဖြန့်ချိသည်။

ပုံနှိပ်သူ ဦးအေးမြင့် (မြ-၀၃၃၄၂)၊ သင်း ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်-၈၀၊ ၄၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ။ ဇေတီမြဝင်း (မြ-၃၆၀၃)

အမှတ်-၁၁၅၊ ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဓမ္မဒေသနာတရားဟောခြင်း

မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားညွှန်ပြတော်မူသည့် ဩဝါဒဒေသနာတော်၌....

- ၁။ အကုသိုလ်မှုကို မပြုလုပ်ခြင်း၊
- ၂။ ကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်း၊
- ၃။ မိမိစိတ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်း၊

ဟူသောအချက်ကြီးသုံးပါးတို့တွင် ဒုတိယအချက်ကြီးဖြစ်သည့် ကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံစေရန်အတွက် ပြည့်ကျင့်လုပ်ဆောင်ရမည့် ကုသိုလ်လမ်းမကြီး ဆယ်စီးကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ရာတွင်၊ ယခုအခါ ကိုးပါး မြောက်ဖြစ်သော ဓမ္မဒေသနာခေါ် တရားလမ်းမကြီးသို့ရောက်ရှိလာစေပြီ။ ယင်းဟောကြားရမည့် တရားလမ်းမကြီးဟူသည်မှာ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟူသော သိက္ခာသုံးစီး အကျင့်မြတ်တရားတော်ပင်ဖြစ်ချေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး အခြားသူများကို မထိပါး မနစ်နာစေပဲ အကျိုးတရားဖြစ်ပွားစေနိုင်သည့် အသိပညာ အတတ်ပညာများကို အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပွားအောင်သင်ကြားပို့ချပေးခြင်းမျိုးကိုလည်း ဤဓမ္မဒေသနာကုသိုလ်လမ်းမကြီး၏ အတွင်းသို့ပင် သွင်းယူနိုင်စေသည်။ ထို့ကြောင့် စာပေ မဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်များတွင် ရေးသား၍ ကောင်းနိုးရာရာများကို ဖော်ပြခြင်းများသည်လည်း ဓမ္မဒေသနာကုသိုလ်တရားဖြစ်သည်ဟူ၍ သိမှတ်သင့်ပေသည်။ ထိုရေးသားချက်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာပါလျှင်လည်း ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်တရားဖြစ်နိုင်သည့်ဟူ၍ ပင် သိမှတ်သင့်လှပေသည်။ ဤသို့လျှင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည့် အကြောင်းအရာအမှု အစုစုတို့ကို ထောက်ရှု ဆင်ခြင်မည့်သူ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကိုမျှ မထိပါး မနစ်နာစေမှု၍ အကျိုးတရားဖြစ်ပွားစေရန်အတွက်သာလျှင် ရေးသားနေသည့် မြတ်ဆုမွန်ဘာသာရေး မဂ္ဂဇင်း၌ မဂ္ဂဇင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်လမ်းစဉ်နှင့် အညီဆောင်းပါးများကို ပါဝင်ထည့်သွင်း ရေးသားခြင်းမျိုးကိုလည်း ဓမ္မဒေသနာကုသိုလ် လမ်းမကြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူသင့်ကြပေသည်။ ထို့အတူပင်လျှင် မြတ်ဆုမွန်ဘာသာရေးမဂ္ဂဇင်း၌ ပါရှိသော အကြောင်းအရာဆောင်းပါးစာများကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်းမျိုးကိုလည်း ဓမ္မသဝနကုသိုလ်လမ်းမကြီးပေါ်သို့ တက်ရောက်လျှောက်သွားနေခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားသင့်လှစေသည်။ ယင်းသို့ ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မြတ်ဆုမွန်ဘာသာရေးမဂ္ဂဇင်း၌ မဂ္ဂဇင်း၏ မူဝါဒလမ်းစဉ်နှင့်အညီ ဆောင်းပါးများကို ပါဝင်ရေးသားခြင်းမှာ ဓမ္မဒေသနာကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွား၍ ယင်းမြတ်ဆုမွန် ဘာသာရေးမဂ္ဂဇင်း၌ ပါဝင်သည့်ဆောင်းပါးများကို ဖတ်ရှုခြင်း ဓမ္မသဝနကုသိုလ်တရားဖြစ်ပွားနိုင်ကြမည်ဆိုပါလျှင် စာရေးစာဖတ် မြတ်ဆုမွန်ပရိသတ်ကြီးမှာလည်း "ကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်း" ဟူသော ဗုဒ္ဓဟောညွှန်မြတ်ဆုမွန်ကြီးကို အမြဲမကွာရရှိနေသည့် ဖြစ်ပါကြောင်းကို ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ အသိပေးစကား ရေးသားဖော်ပြလိုက်ရပေမည်။

စာတည်းချုပ်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

သပြေကန်ဆရာတော်ကြီးအရှင်ဝါသေဠာဘိဝံသ၏

အကျိုးကြီးမားသောမေတ္တာပွားများနည်းတရားတော်

ယနေ့ ဘုန်းကြီးက မေတ္တာတရားပဲ ဆက်ဟောရ မှာမို့လို့ မေတ္တာပွားဖို့ တိုက်တွန်းရတယ်။ မြန်မာ လောကကြီး ကမ္ဘာလောကကြီးအတွင်းမှာ အားလုံး သတ္တဝါတွေ ဘေးတွေမကြုံရပါစေနဲ့၊ ရန်တွေမကြုံ ရပါစေနဲ့၊ အန္တရာယ်တွေ မကြုံရပါစေနဲ့၊ အား လုံး ဘေးကင်း ရန်ကင်း အန္တရာယ် ကင်းပြီးတော့ ချမ်းသာကြပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာတရား ပွားများကြဖို့ တိုက်တွန်းရတယ်။ ပွားရဲ့လား၊ ခံကာကြီး။ (ပွားကြ ပါတယ်ဘုရား။)။ ခေတ္တာကြပ်ကြပ် ပွားကြရတယ် နေရီ။

သင်္ဂဇာ စကားပုံ

ဘုန်းကြီးတို့ သင်္ဂဇာ ဆရာတော် စကားပုံမှာ တစ်ခါတုန်းက တွေ့တယ်။ တစ်ခါက သင်္ဂဇာ ဆရာ တော်ကြီး ရန်ကုန် ကြွလာတော့ - ဝန်ထောက်စင် ဦးအုံးဆိုတာက ဂရုစိုက်ပြီးတော့ ဆည်းကပ် ပူဇော် တယ်။ အဲဒါလို ဆည်းကပ်ပူဇော် အနား မကြာ ခြေရာရောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက မေးတယ်။ 'ခံကာခောင်အုံး ဟိုတုန်းကတော့ မင်းမှုထမ်းဆို တော့ အမှုထမ်း တာဝန်တွေနဲ့ ခံအားမလုပ် ဖြစ်လို့ ဥပုသ်မစောင့်နိုင်၊ တရား အားမထုတ်နိုင်၊ နို့-အခု ပင်စင်လေး ဘာလေး ရတော့ ဥပုသ် စောင့်နိုင်ရဲ့ လား၊ တရားအားထုတ်နိုင်ရဲ့လား' မေးတော့ 'အခု လဲပဲ သားတာဝန်၊ ယောဇာတာဝန်ဆိုတဲ့ တာဝန်တွေ ကြောင့် တောင်းကောင်း အားမထုတ်နိုင်သေးပါ' ဆိုတော့ 'ခံကာက ရှမ်းထင်းဆာသလိုမိလား'လို့

မိန့်တော်မူတယ်။ အဲဒါနဲ့ 'ရှမ်း ထင်းဆာသလို ဆိုတဲ့အကြောင်း အမိန့်ရှိပါ ဘုရား'လို့ လျှောက်ထား တော့။

ဆရာတော်ကြီးက အမိန့်ရှိတယ်။ ရှေးဆ ရွာတစ် ရွာမှာ အလှူလုပ်လို့ ဧကပုံဆောက်ကြတယ်။ ဧကပုံ ဆောက်ကြတော့ရှမ်းတစ်ယောက်ကရောက်လာတယ်။ ရောက်လာတော့ သူက အသာထိုင်တဲ့ ပြီးတော့ "အင်း မောကလဲမော ဗိုက်ကလဲ ဆာတော့ ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး"လို့ ညည်းသတဲ့။ ညည်းတော့ အလှူ ရှင်က ဒီ လူဟာ ထင်းမစားရသေးလို့ပဲ၊ ထင်း စားရရင်တော့ ဆူ အလုပ် လုပ်မှာပဲလို့ ဒီလိုတွေးပြီး တော့ထင်း ကျွေးတယ်။ ထင်း ကျွေးတော့ ခုန နေရာလေးမှာပဲသွားအိပ်ပြီးတော့ ထင်းဝပြန်တော့ လဲ ဗိုက်ကားနေတာနဲ့ အလုပ် မလုပ် ချင်တော့ဘူးလို့ ဆိုသတဲ့။ ခုနတုန်းက ဗိုက်ဆာတော့လဲ အလုပ် မလုပ် ချင်၊ အခု စားပြီး လို့ ဗိုက်ကားသွားပြန်တော့လဲ အလုပ် မလုပ်ချင်တော့ဘူးတဲ့။

အချိန်ရှိတုန်း

အဲဒီတော့ အမှန်အားဖြင့် လူဖော်တွေက တော် သေးတာပေါ့၊ အသက်အရွယ်နဲ့ဆိုရင် သူတို့က သေ ဖို့ ဝေးသေးတယ်။ လူကြီးတွေဆိုတာကတော့ သူတို့နဲ့ စာရင် သေခြင်းစက်က တော်တော် ပိုနီးနေကြတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ကြိုးစားပြီးတော့ အားထုတ် ကြရတယ်။ အထူးသဖြင့် အခွင့်သင့်တိုင်း အခါကြုံ တိုင်း မေတ္တာတရား ပွားများကြရတယ်။ မေတ္တာ

နေခက်ဆုံးအင်္ဂါအ စညာရှိရမယ်တဲ့။ စညာရှိမှလဲ
တရားပေါက်နိုင်တယ်။ ပညာခရှိရင် တရားမပေါက်
နိုင်ဘူး။ ဒီမှာလဲ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဟော
ထားတာကတော့-ဥဒယဘယ အဖြစ်အပျက်ကို သိ
တတ်တဲ့ ပညာနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရမယ်လို့ မိန့်
တော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် ပညာရှိရမယ်။

အဲဒီတော့....

ယုံကြည်သဒ္ဓါ၊ ကျန်းမာခြင်းတွဲ၊

စဉ်းလဲမပြု၊ အစားထုတ်မှုပါ၊

သိပညာ ပဓာနိယင်္ဂါ-ဆိုတဲ့အတိုင်း ပဓာနိယင်္ဂါ
တရားငါးပါးရှိတယ်။ အဲဒီငါးပါးရှိရင်ကို ဒီပုဂ္ဂိုလ်
ဟာ မေတ္တာပေါက်ရောက်အောင် ပွားများနိုင်တယ်။

အဲဒီပဓာနိယင်္ဂါတရား ငါးပါးပြည့်စုံလို့ရှိရင် ဘုန်း
ကြီးတို့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ စွမ်းနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ သူက
မေတ္တာပွားဖို့ စွမ်းနိုင်တယ်။ မေတ္တာကို ပေါက်ပေါက်
ရောက်ရောက်ဖြစ်အောင် ပွားများဖို့ရာ စွမ်းနိုင်တယ်။

အဲဒီတော့ အရှည်မျှော်ပြီးတော့ မေတ္တာတရား
တိုးပွားအောင် ပွားပေးဖို့အရေးကြီးတယ်နော်။

မေတ္တေန ကာယကမ္မေန၊

ဝစနေန မနေနစ၊

သဗ္ဗလောက သုခတ္ထာယ၊

မေတ္တံ ဘာဝေထ ဘာဝနံ။

မေတ္တေနကာယကမ္မေန-အများသတ္တာ ချမ်းသာဖို့
ပြု၊ မေတ္တာကာယကမ္မဖြင့်၎င်း။ •မေတ္တေန ဝစနေန-
အများသတ္တဝါ-နားချမ်းသာအောင် သာယာဖွယ်
ပြောပြတဲ့ မေတ္တာတည်းဟူသော ဝစီကံမျိုးဖြင့်၎င်း။
မေတ္တေန မနေနစ-သူတစ်ပါးကောင်းဖို့ ကြံစည်
မေတ္တာ မနောက်ဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗလောကသုခတ္ထာယ-
မြန်မာလောက ကမ္ဘာလောက အလုံးစုံသော သတ္တ
လောက၏ ချမ်းသာဖို့ အကျိုးငှာ။ မေတ္တံဘာဝနံ-
တစ်စာမ္ဘာလုံး ချမ်းသာဖို့အကျိုး မျှော်တိုးတောင့်တ
ပွားများရတဲ့ မေတ္တာတည်းဟူသော အဖိုးတန် ဘာ
ဝနာကြီးကို။ ဘာဝေထ-အားကုန်ခဲ၍၊ စွဲမြဲကွာ
ပွားများကြပါကုန်လော့။

သာဓု....သာဓု....သာဓု

သပြေတန်ဆရာတော်ကြီး

ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသည်မှာ

‘ဗုဒ္ဓ’သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ စသည်ကို ရိုးရိုးဆို၍
ဘုရား တရား သံဃာတော်အား ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်
ပါ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဆိုရသော လူတို့နှင့် ဆိုင်ရာ
သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ထားသူသည် ဆံရိတ်
သင်္ကန်းဝတ်ဆင်ပြီး ဆရာရှေ့၌ ဗုဒ္ဓသရဏံ ဂစ္ဆာမိ
စသည့်ကို ဌာန်းကရိုက်ပြီးသော ရွတ်ဆို၍ ဆရာနှင့်
တပည့် ဥဘတောသုဒ္ဓိ နှစ်ဦးစုံညီမှ လျှင် ရှင်သာဓ
ဏေဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ၌ သရဏဂုံ ရွတ်ဆိုသူ၏
သန္တာန်၌ သာမဏေသရဏဂုံတည်၍ လူ့ သရဏ
ဂုံ ကွယ်တော့သည်။

တစ်ဖန် ထိုသာမဏေသည် အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်၍
ရဟန်းခံလျှင်ပဉ္စဂံ သမ္ပန္နာဂတ အင်္ဂါငါးဝ ပြည့်စုံက
သာမဏေသရဏဂုံ ပျောက်၍ ရဟန်းဘုံသို့ ရောက်ရ
တော့၏။ ထိုအခါ ရဟန်းဖြစ်သော သူသည် သာမ
ဏေမဟုတ်၍ သာမဏေဘဝက ယူခဲ့သော သရဏ
ဂုံလည်း မရှိတော့ပေ။ လူ့ သရဏဂုံကား သာမဏေ
ဘဝရောက်စဉ်ကပင် ပျောက်ခဲ့သဖြင့် ရှိသည်ဟု မဆို
တော့ပေ။ သို့သော် နေ့စဉ်ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ဂုဏ်တော်
တို့ကို သရဏာယ်ခြင်း ယုံကြည်မှုရှိနေခြင်း၊ ရတနာ
သုံးပါး၌ အလေးအမြတ် ပြုနေခြင်းတို့ကြောင့်
ရဟန်းဘဝ၌ သရဏဂုံမရှိ သရဏဂုံ ပျက်စီးနေသည့်
ဟု မဆိုသာပါ။ ‘ငါမမွေးဖွားမီကပင် ငါအမိသည်
ငါအတွက် သရဏဂုံ ခံယူထားပြီး ဖြစ်၏။ ငါတို့
သည့်လည်း ရတနာသုံးပါး၌ အလေးအမြတ် ပြုနေ
၏။ ထို့ကြောင့် ငါ သရဏဂုံမခံယူသော်လည်း ငါ၌
သရဏဂုံတည်ပြီး ဖြစ်၏’ဟု ဆိုသော ဗောဓိစင်းသား
ကဲ့သို့ မိမိယုံကြည်မှုဖြင့် သရဏဂုံ တည်နေသည်ဟု ဆို
သင့်ပါသည်။

တစ်ဖန် ထိုရဟန်းသည် သိက္ခာချ၍ လူ့ဘဝသို့
ရောက်သော အခါ တွင်ကား လူစဉ်က သရဏဂုံက
လည်း သာမဏေဘဝသို့ ရောက်၍ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီး
သာမဏေ သရဏဂုံလည်း ရဟန်းဘဝ အရောက်၌
ပျောက်ပျက်ပြီး ဖြစ်ရကား ရဟန်းမှ ပြန်ဆင်းလာသူ
အဖို့ သရဏဂုံမရှိတော့ပေ။ ဥပါသကောတိမံ ဓာရေ
ဟိ-တပည့်တော်အား ဥပါသကာ မှတ်တော်မူပါ
ဟု ဆို၍ သိက္ခာချကာ လူဖြစ်လာခဲ့သော်လည်း

ဗုဒ္ဓဘာသာယူဆချက်မှာ ရေဝေဝွန်း

သရဏဂုံကို ပြန်လည် ခံယူ ဆောက်တည်မှုသာ ဥပါသကစ ဖြစ်ပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတစ်ဦး ပြန်ဆင်းလာသူသည် ဦးဦးဖျားဖျား သရဏဂုံ ခံယူရန် အရေးကြီးပေသည်။

လူ့ဘဝတွင် နေရန် သိက္ခာချလာသူ မဟုတ်ဘဲ သိက္ခာပျက်လာသူဖြစ်က ချက်ခြင်း အဝတ်ဖြူ ဝတ်၍ လူ့သရဏဂုံကို ခံယူကာ ဥပါသကာအဖြစ် ဝန်ခံပြီး နောက် ဆရာရဟန်းထံတွင် သာမဏေ သရဏဂုံကို ဌာန်ကရိုက်ပိစွာဆို၍ သာမဏေပြုမှ သာမဏေဘဝတွင် နေနိုင်သည်။ ရဟန်းတစ်ဦး သိက္ခာပျက်ရုံဖြင့် သာမဏေဖြစ် ဟူသည်ကို သတိမမူသင့်ပေသည်။

ထိုကိစ္စမျိုးမှတစ်ပါး သရဏဂုံကို စနစ်တကျ ခံယူဆောက်တည်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လာသူ တစ်ဦးအဖို့ ဤတစ်သက်တွင် နောက်ထပ် သရဏဂုံ ဆောက်တည်ဖွယ်ပင်မလိုတော့ပေ။ ဤတစ်သက်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာမှ အခြားဘာသာတစ်ခုသို့ ပြောင်းကူးသွားလျှင် သရဏဂုံပျက်ဖွယ် မရှိ။ သရဏဂုံသည် တစ်ကြိမ် ခံယူဆောက်တည်ထားလျှင် ထပ်မံ ဆောက်တည်ဖွယ် မလိုတော့ဟုဆိုသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ခါနုပြုတိုင်း သီလ ဆောက်တည်တိုင်း သရဏဂုံကို ခံယူ၍ နေကြသည်။ ဤသို့ ဆောက်တည်ခြင်းမှာ အပြစ်မရှိသည့်ပြင် ခံယူတိုင်းခံယူတိုင်း ကုသိုလ်အသစ် အသစ်ဖြစ်၍နေသဖြင့် ကောင်းသောအမှုပင် ဖြစ်ပေသည်။

သရဏဂုံသည် တစ်ကြိမ် ခံယူထားက ဤဘဝတွင် ထပ်မံ ခံယူစရာ မလိုဘဲ သေမှသာ ပျက်တော့သည်။ ဘာသာပြောင်း၍ ပျက်ခြင်း နှင့်သေဆုံး ကွယ်လွန်၍ ပျက်ခြင်းနှစ်မျိုးရှိရာ သေဆုံးကွယ်လွန်၍ ပျက်ခြင်းမှာ သရဏဂုံကို သေသည်အထိ စွဲမြဲစွာ ခံယူဆောက်တည်လွှားခြင်း ဖြစ်၍ သေသူအဖို့ ကောင်းရာသုဂတိသို့ ရောက်ရှိကြောင်း လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဤနေရာ၌ လူသေ၍ သရဏဂုံ တစ်ခြင်းမှာ သေသူအတွက် ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်။ သေလွန်စဉ် ဖြစ်စေ သုသာန်၌ ဖြစ်စေ၊ ရက်လည်၌ ဖြစ်စေ သေလွန်သူအတွက် ရည်မှန်း၍ အလှူဒါန ပြုရာတွင် သရဏဂုံ သီလကို အဦးမူ၍ လှူသဖြင့် မွန်မြတ်သော ဒါနအမှု ဖြစ်၍ ဘဝတစ်ပါးမှ သာဓုခေါ်နိုင်လျှင် ပို၍ ထူးမြတ်ခြင်း သေသူအတွက် သောက ပွားများနေသူများအဖို့လည်း သရဏဂုံ သီလဖြင့် သောကကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်းနှင့် သုသာန်မြေရှိ ပေတများ သာဓုအနုမောဒနာ ပြုနိုင်စေခြင်း အကျိုးကျေးဇူးတို့အတွက် ဖြစ်လေသည်။

နတ် ကိုးကွယ် ခြင်းကြောင့် သရဏဂုံ ပျက်ပါသလားဟု မေးမြန်းကြသူ အတော်များပါသည်။ နတ် ကိုးကွယ်ခြင်းဟူသည်မှာ ဘာသာတစ်ရပ် အနေဖြင့် ကိုးကွယ်စီမူ သရဏဂုံပျက်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ နတ်

မင်းကွန်း
တိပိဋကဓရဆရာတော်ကြီး၏
 ပုတီးစိပ်နည်း
 ကျော်လှိုင်

မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးသည် ခရီးဒေသစာရီ ကြွချီရင်း မီးရထား မီးသင်္ဘောပေါ်၌ နေရာတကျ နေရာထိုင်ခင်းရပြီးသောအခါ ပစ္စာသားစာ ဆက်ကပ်သော ဓမ္မစာစောင်များကို ဖတ်ဆောင်မှုပါသည်။ စာဖတ်ပြီးလျှင် ခါးကြားထဲမှ ပုဝါဖြူကို ထုတ်ယူပါသည်။ ထိုပုဝါ၏ ထောင့်တစ်ခု၌ အိတ်စောင်နာရီ အခြားထောင့်တစ်ခု၌ ကနကမာပုတီးချည်လျက်သား ရှိပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် သက်သာသော အနေအထားဖြင့် ထိုင်နေရင်း၊ လျောင်းနေရင်း ပုတီးစိပ်တော်မှုပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး စိပ်တော်မှုသောပုတီးစိပ်တို့တွင် ရှင်သီဝလိမယ်တော် သုပ္ပိယာမင်းသမီး ရွှတ်သည့် ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်

နှင့် စပ်သော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၍လည်း ပုတီးတစ်ပတ် စိပ်တော်မှုပါသည်။

သုပ္ပိယာမင်းသမီး ဇာတ်ကြောင်း ဤ၌ ရှင်သီဝလိမယ်တော် သုပ္ပိယာမင်းသမီး၏ ရတနတ္ထယဂုဏ်တော်နှင့် စပ်၍ နှလုံးသွင်းပုံကို ဖော်ပြပါမည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကုဏ္ဍိကာမြို့ ကုဏ္ဍဓာနတော၌ နေတော်မူစဉ် ရှင်သီဝလိမယ်တော် ကောလိယမင်းသမီး သုပ္ပိယာသည် ရှင်သီဝလိကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်၍ ခုနစ်နှစ်ပြည့်ပြီးနောက် ၇-ရက်တိုင်တိုင် မီးမဖွားနိုင်ပဲ နာကျင်သည့်ဝေဒနာကြောင့် မူးဝသည်အထိ ကိုယ်ဝန်သည်တို့၏ ဒုက္ခကို ခံစားရရှာပါသည်။ ဤသို့ သူတစ်ပါးထက် ထူး၍ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ခံစားရသော ဒုက္ခကို သုပ္ပိယာသည်-

တို့က မိမိအား ချမ်းသာအောင် တေးရန်အန္တရာယ်တို့မှ ကင်းဝေးအောင် ဘာတိုင်း ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ရအောင် လုပ်ပေးလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်၍ ကိုးကွယ်ကြပါမူ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပစ်ပယ်ခြင်း ပင်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ ကမ္မသကတအယူ ဘာသာမှ သွေဖီ၍ သွားသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

‘ကိုးကွယ်ပါသည်’ ဟူသည့်မျိုး မဟုတ်ဘဲ မိရိုး

ဖလာဆိုင်ရာ နတ်တို့အား ပူဇော် ဗသခြင်းမျိုးကို မူကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အနေဖြင့် တေးမြစ်သောကြောင့် သရဏဂုံကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိပေ။ ပူဇော်ဗသခြင်း ဗလိနတ်စာပေးခြင်း ကျွေးမွေးခြင်း အမျှဝေခြင်း ဧစ္ဆောပို့ခြင်းမျိုးကိုမူကား ပြုလုပ်သင့်ပေသည်။

ရဝေထွန်း

၁။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝေါ၊
ယော ဣမဿ ဧဝရူပဿ ဒုက္ခဿ
ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

ဒ ကြင် ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့
သဘောရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျက်ဖို့
ရန် တရားဟောတော် မူပါပေ၏။ ထို ငါတို့ဆရာ
မြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာ၊ ဥပယျ၊ ဓမ္မပင်း လင်း
လင်းသိမြင် သဗ္ဗညုတ၊ ရွှေဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူပါပေစွတကား။

၂။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဝတ
တဿ ဘဂဝေတာ သာဝကသံသော၊
ယော ဣမဿ ဧဝရူပဿ ဒုက္ခဿ
ပဟာနာယ ပဋိပန္နော။

အကြင်မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက သံဃာ
တော်သည် ဤသို့သော ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို
ပယ်ဖျက်ဖို့ရန် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်မူ
ပါပေ၏။ ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက
သံဃာတော်သည် (သုံးပါးသိက္ခာ ဟူ၍ဖွယ်ရာကို)
ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူပါပေစွတကား။

၃။ သုသုခံ ဝတ တံ နိဗ္ဗာနံ၊
ယတ္ထိဒံ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ န သင်္ခဇ္ဇတိ။

အကြင် တရားမြတ်၏ ဤသို့ သဘောရှိသော
ဤ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဝေဒနာမျိုး ဟစိုးတစ် ချိပ်ပေ။ ထို
နိဗ္ဗာန် တရားမြတ်သည် အလွန်အလွန် ချမ်းသာပေစွ
တကား။

ဤသို့လျှင် ဘုရားဂုဏ် သံဃာဂုဏ် နိဗ္ဗာန်တရား
တို့ကို အပြန်ပြန် အောက်မေ့ ဆင်ခြင်၍မညည်းမညူ
သည်းခံလေသည်။

ဤသို့ ကိုယ်ဝန်ဒုက္ခ ကြီးစွာ ခံစားနေရသည့်
ကြားမှ ဘုရားဂုဏ်တရားဂုဏ်ကို အောက်မေ့နိုင်စွမ်း
သော သုပ္ပိယာမင်းသမီးထုံးကို နှလုံးမူ၍ မင်းကွန်း
တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးသည် ဤဂုဏ်တော်တို့
ကို ရွတ်ဆို၍ ပုတီးတစ်ပတ် စိပ်တော်မူခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။

သုပ္ပိယာမင်းသမီးရွတ်သည့် ဂါထာတို့၌ နိဗ္ဗာန်
၏ ဂုဏ်တော်သာ ပါ၍ သို့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေ
တတ်သော ဂေါတမနှင့်၏ ဂုဏ် လိုနေပါသေးသည်။

ထိုကြောင့် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်
ထို လိုသော ဂေါတမနှင့် ဂုဏ်တော်ကို ဤသို့ ပြည့်
စွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဥဇ္ဇကော ဝတ သော မဂ္ဂေါ၊
ယံ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇမာနေဉာ၊

ဣမံ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ သမေတိက္ကမေတိ။

အကြင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဓဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ အရားလမ်း
စဉ်က ကျင့်ကြံသူသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ဤ
ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို လွတ်မြောက်နိုင်၏။ ထို
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဓဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ တရား လမ်းစဉ်သည်
မြှောင်မှန်စွ တကား။

ဤသို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီး ပြည့်စွက်
တော်မူသည်နှင့် ပတ်သက်၍-

‘မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီး၏ လယ်စီဆရာ
တော်ကြီးတို့က အလွန်တရား ဉာဏ်ကြီးတော်မူကြ
ပါပေဟယ်’
ဟု တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီး ရွတ်မြှောက်၍ ချီးကျူး
တော်မူပါသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် အလုံးစုံ ပြည့်စုံသွားပြီဖြစ်
သော သုပ္ပိယာမင်းသမီးရွတ်သည့် ဂါထာတို့ကို
မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီး ရွတ်သည့်
အစီအစဉ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝေါ၊
ယော ဣမဿ ဧဝရူပဿ ဒုက္ခဿ
ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ၊

၂။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဝတ
တဿ ဘဂဝေတာ သာဝကသံသော၊
ယော ဣမဿ ဧဝရူပဿ ဒုက္ခဿ
ပဟာနာယ ပဋိပန္နော။ ၊

၃။ ဥဇ္ဇကော ဝတ သော မဂ္ဂေါ၊
ယံ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇမာနေဉာ
ဣမံ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ သမေတိက္ကမေတိ။ ၊

၄။ သုသုခံ ဝတ တံ နိဗ္ဗာနံ၊
ယတ္ထိဒံ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ န သင်္ခဇ္ဇတိ။
ဧဟေန သစ္စဝဇ္ဇေန
သောတ္ထိ မေ ဟောတု သမ္ဗဒါ။ ၊

မင်း ကုန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးသည် သုပ္ပိယာမင်းသမီးရွတ်သည့် ရတနတ္ထယ (ရတနာ သုံးပါးနှင့်စပ်သော) ဂုဏ်တော်တို့ကို မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီး၏ ဖြည့်စွက်တော်မူချက်နှင့်တကွ ရွတ် ဆိုရုံမျှနှင့် အားပျောက်မမူဘဲ အဆုံးသတ်၌-

ဧတန သစ္စဝဇ္ဇေန

သောတ္ထိ မေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ-

ဟု သစ္စာပြုတော်မူပါသည်။

မိမိကိုယ်ကို ရည်စူးလျှင်-

‘ဤ သစ္စာစကားကြောင့် ငါ့အား

အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း’

သူတစ်ထူးကို ရည်စူးလျှင်

ဤ သစ္စာစကားကြောင့် သင့်အား

အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း’

ဟု သစ္စာပြု၍ ပုတီးစိပ်တော်မူပါသည်။

သုပ္ပိယာမင်းသမီးသည် ၇-နှစ်တိုင်တိုင် လွယ်ရ သော သန္ဓေဗုဒ္ဓကမ္မ ၇-ရက်တိုင်တိုင် မီးမဖွားနိုင်ဘဲ နာကျင်လွန်းလှသည့် ဝေဒနာကို တရားဂုဏ်၊ တရား ဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဂုဏ်တို့ကို အာရုံ ပြု၍ သည်းခံသည့် ထုံးကို နှလုံးမူ၍-

သက်တော်ကြီးတော်မူပြီ ဖြစ်သော မင်းကုန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးသည် ပရိသတ်အလယ်၌ နာရီပေါင်းများစွာ ဣရိယာပုထ် ကျဉ်းမြောင်းစွာ သီတင်းသုံးတော်မူရလင့်ကစား ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ကိစ္စကိုမျှ မပြုလုံးဝလျစ်လျူရှုတော်မူရာ နေနိုင်တော် မူနိုင်ခြင်း၊ ရှင်လူပရိသတ်မစဲ တဖွဲဖွဲ လာရောက်၍ ပူးခံမြှော် ကနတော့ကြ၊ လျှောက်ကျ၊ ဆွေးနွေးကြ သည်ကိုမညည်းမည။ သည်းခံတော်မူနိုင်ခြင်း၊ လက် နှိပ်စက်တချောက်ချောက်ရိုက်၍ ကျမ်းဂန်များ စီစဉ် တော်မူနိုင်ခြင်းသည် ဤ သုပ္ပိယာ မင်းသမီး ရွတ် သည့် ရတနတ္ထယ ဂုဏ်တော်တို့ကို ပုတီးစိပ်သည် အကျိုးတရားပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ကျော်လှိုင်

ပိုးလမ်းမနှင့်ပုဂံပြည်

တစ်ခါတုန်းက ကျွန်ုပ်အိမ်ရှေ့ ခြံထဲတွင် သစ်ပင် တစ်ပင်၏ အရွက်များကို စားဖို့ဆောင်ကလေးမ များက ခူးနေကြသည်ကိုမြင်သည်။ ထို အပင်မှာ ပိုးစားပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ဆက်၍ တွေးမိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အလှအပ ဆင်ရင်ဝတ်စားသည့် ပိုး ထည် ရက်လုပ်ရသော ပိုးချည်မျှင်ကို ပိုးကောင်က လေးများမှ ရသည်။ ယင်း ပိုးကောင်ကလေးများကို မွေးမြူရာတွင် ဤ အရွက်ကို အစာအဖြစ် ကျွေးရ သည်။ ထို့ကြောင့် ပိုးစားပင်ဟူသော အမည် ဖြစ် ပေလောသည်။

ပိုးချည်မျှင်ကို ထုတ်၍ ပိုးထည် ရက်လုပ်မှုကို စတင် တီထွင်သူမှာ ပြည်ကြီးသားတရုတ်များ ဖြစ် ကြသည်။ သူတို့၏ ပိုးထည်များကို နယ် တစ်နယ်မှ တစ်နယ်၊ လူတစ်မျိုးမှ တစ်မျိုး လက်ဆင့်ကမ်းကာ ဝယ်ကြ နှောင်းကြရာ ခရီးလမ်းကြီးသည့် အရှေ့မှ အနောက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ဆက်လက်ဆန့်သွားရာ ဥရောပတိုက် မြေထဲပင်လယ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဤ ကား နောင်သောအခါ သမိုင်းဆရာတို့က မှတ်တမ်း တင်ခေါ်ဝေါ်ကြသော ပိုးလမ်းမကြီးပေတည်း။

ဤ ပိုးလမ်းမကြီး အလယ်ပိုင်းလောက်တွင် ပေး မီးယားကုန်းပြင်မြင့်ကြီးကို ဖြတ်ကျော်ရာ၌ ခရီးသည် တို့သည် တောင်ဖက်သို့ ချိုးကွေ့ဝင်ကြရာ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်၊ ကသိုရ နယ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ဤ ခရီးဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်သည် အာရှတိုက်အလယ်ပိုင်းသို့ ပြန့်ပွားသည့်။ ယင်းမှတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ရောက်သည်။ တရုတ် နိုင်ငံကို စီနိုကျမ်းဂန်တွင် စီနဟု ခေါ်ပါသည်။ CHINA နှင့် တူပါသည်။ တရုတ်ပြည်ဖြစ် ပိုးထည် ကို ပါဠိလို (စီနပဒ္ဒ) ခေါ်ကြောင်း သိရပါသည်။

ဤ ပိုးလမ်းမကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓသာသ နာတော်သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ရောက်၊ ကိုးရီးယား ပြည်သို့ကျူး၊ ဂျပန်ကျွန်းသို့ ဆက်ရာ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် သာသနာတော် ပြန့်ပွား ထွန်းကားလေသည်။

ပိုးကောင်ကလေး၏ ပိုးချည်မျှင် ကျွေးဇူးကြောင့် သာသနာတော် ပြန့်ပွားကာ အာရှတွင် သာသနာ တော် နေဇင်းကြီး ထွန်းလင်းသည်ကို အထက်ပါ

ဒ.တိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ စဉ်းစား
စဉ် ပိုးလမ်းမကြီး၏ ကျေးဇူးကို
မြင်လာပါသည်။

ဤပိုးလမ်းမကြီးနှင့် မြန်မာ
နိုင်ငံတို့ သွယ်ဝိုက်သောနည်း
ဖြင့် ဆက်သွယ်ပုံကို ဤတွင်
အနည်းငယ်သတိပြုစရာ လိုပါ
မည်။ ပုဂံရာဇဝင် နှစ်သိတ
ပတေ့မင်း (၁၂၅၄-၈၇)
လက်ထက်တွင် တရုတ်တာတာ
တို့၏လေးသခင်းအကျော် မြင်း
တပ်သားများသည် ပုဂံပြည်ကို
ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ သူတို့ထံမှ
တစ်ဆင့် တရုတ်ခန့်မင်း ကြီး
(ကုဗလခန့်)၏ မင်း တိုင် ပင်

အမတ် အီတလီနိုင်ငံ ဗင်းနစ်မြို့ဇာတိ မာကိုပိုလို
သည် ပုဂံပြည်နှင့် ဆက်တပ်ကြီးများ အကြောင်းကို
ပြောဆို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါသည်။ သူ့ မှတ်တမ်းထဲရှိ
ထိုခေတ်က အာရှတိုက် အရှေ့ပိုင်း သမိုင်းသည်
အလွန် ကျေးဇူးကြီးပါသည်။ ဤသို့ မြန်မာ့သမိုင်း၊
အာရှသမိုင်းကို အထူး ကျေးဇူးပြုသွားသော မာကို
ပိုလိုသည် တရုတ်ပြည်ကြီးသို့ ဤ ပိုးလမ်းမကြီးဖြင့်
ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(မာကိုပိုလို၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းနှင့် ရုပ်ပုံကို
မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း၊ အတွဲ ၆ တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။
ယနေ့ ဗင်းနစ်မြို့ တူးမြောင်း တစ်ခု၏ ကမ်းပါးတွင်
မာကိုပိုလို၏ အိမ်ဟုကမ္မည်းထိုးထားသော အိမ်ကို
တွေ့မြင်ဖူးပါသည်။)

နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်အခါက ဤ ပိုးလမ်း
မကြီးကို အကြောင်းပြု၍ တရုတ်နိုင်ငံမှ ပိုးသည် ဖဲ
ထည်များ၊ လက်ဖက်ခြောက်၊ စက္ကူလုပ်နည်း ပညာ၊
သတ္တု ကျိုလုပ်မှုသိပ္ပံ၊ ပိုးမွေးမြူရေး အတတ်တို့
သည် အနောက်ပိုင်း ရောမနိုင်ငံဖက်သို့ ကူးပြောင်း
စိမ့်ဝင်သွားကြသည်။ တဖန် အနောက်နိုင်ငံများမှ
စပျစ်သီးစပျစ်ပင်၊ မုလာဥဝါ၊ ဖန်ထည် မှန်ထည်
ပစ္စည်းများ၊ ကျောက်မျက်ရတနာများ ကူးပြောင်း
စိမ့်ဝင်သွားကြသည်။ သိပ္ပံပညာ၊ အတတ်ပညာ၊
ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဆေးဝါးဖော်စပ်ပညာတို့ကို အရှေ့

ပိုးလမ်းမနှင့်ပုဂံပြည် မင်းသုတေသန

နှင့်အနောက် ဖလှယ်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း နှစ်
ထောင်ကျော်ခဲ့ပါပြီ။

ပိုးလမ်းမကြီးသည် တရုတ်နိုင်ငံ အရှေ့ဖျား ဝုတီ
ကေရာဇ် (ဘီစီ ၁၅၆-၈၇) မင်းကြီး၏ နေပြည်တော်
ရှီအန်းမြို့တွင် အစပြုပါသည်။ ထို မင်းကြီးပင်
ဤ လမ်းမကြီး တစ်လျှောက်ရှိ ဩဇာ အာဏာရှိသူ
အကြီး အကဲ မင်းစိုးရာဇာများထံ လက်ဆောင်
ပဏ္ဏာများပို့ကာ မဟာမိတ်ဖွဲ့၍ လမ်းခရီး ပြေချော
အောင် အားထုတ်စီပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် အရှေ့
အနောက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကြီး အခက်အခဲ
အဖျက်အဆီးများအကြားမှ အောင်မြင် ထမြောက်ခဲ့
ပါသည်။ ဤလမ်းခရီး၏ တရုတ်နိုင်ငံအဝင် အာရှ
အလယ်ပိုင်းအထွက်တွင် တည်ရှိသော တုံဟွမ် လိုဏ်ဂူ
များကား သာသနာတော်၏ ရှေးဟောင်းပြတိုက်ကြီး
ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ တရုတ်နိုင်ငံ ကမ္ဘာ့ခရီးသွား
လှည့်လည်ရေး လုပ်ငန်းတွင် ငွေဝင်ပေါက်ကြီး တစ်
ခု ဖြစ်သော ဤ လိုဏ်ဂူများကို တရုတ် အစိုးရ
သည် အထူးပြုပြင် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းလျက်
ရှိပါ၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုဂံနယ်မြေ အရေးကြီး
သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏။ မာကိုပိုလိုက ဤနှစ်ချက်ကို ဆက်
စပ်စေးခဲ့ပါသတည်း။ ။

ကျွန်းကျွန်းချစ်ချစ်

ပထမဆရာတော်ဘုရားကြီး

စိစစ်သော
ရှုနည်းကျကျ

ကျော်နွဲ့အောင်
ပို့ရေးသည်

ထေရ်ပုတ္တိအကျဉ်း

ဆရာတော် လောင်းလျာကို ၁၂၁၅ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆုတ်(၀)ရက် သောကြာနေ့တွင် ဖခင် ဦးသာအေးနှင့် မိခင် ဒေါ်ဇာလီတို့မှ ရန်ကုန်မြို့၌ ဖွားမြင်တော်မူလေသည်။ အမည်မှာ မောင်ရွှေပြေးဖြစ်သည်။ ၁၂-နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်သာမဏေဘဝသို့ ရောက်ရှိသည်။ ဘွဲ့တော်မှာ အရှင်သုဇာတ ဖြစ်သည်။ အသက် ၁၈-နှစ်အရွယ်မှ စ၍ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာစသည် ဝုဒ္ဓိ စာပေတို့ကို ထူးချွန်စွာ သင်ကြား၍ တတ်မြောက်လေသည်။ ၁၂၃၅-ခုနှစ်၊ သင်္ကတော် ၂၀-အရွယ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ အင်းလျားဆရာတော်ကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြုလျက် မြင့်မြတ်

သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ မော်လမြိုင်၊ မန္တလေးမြို့များသို့ လှည့်လည် သီတင်းသုံး၍ စာပေသင်ယူခြင်း တရားဟောခြင်းများကို ပြုလုပ်တော်မူလေသည်။ ရဟန်း ဘွဲ့ တော်မှာ ရှင်သုဇာတ ဖြစ်သည်။

၁၂၅၄-ခုနှစ်တွင် ဂျိုးဂျိုးကျတောရ ကျောင်းကြီးကို တည်ထောင်တော်မူ၍ ပဋိပတ်အလုပ်ကို မနေမနား ကြိုးစား၍ သီတင်းသုံးစံပျော်တော်မူလေသည်။ ဝဇ္ဇတေဒကျမ်း၊ ဒေသနာလမ်းမှန် စိတ္တစက္ကကျမ်း၊ နိယာနိကကျမ်း၊ သဂ္ဂမဂ္ဂကထာ ရှုဖွယ်ကျမ်း၊ ဝိပဿနာကျမ်း၊ နမောဝိမုတ္တိရသ ရှုဖွယ်ကျမ်းတို့ကိုလည်း ရေးသားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆရာတော်သည် ဂျိုးဂျိုးကျ စိပဿနာရိပ်နန်းတောရ စခန်းတွင် (၁၂)နှစ်တိုင်တိုင် သီတင်းသုံး၍ တရားရှုမှတ် ပွားများခဲ့ပေသည်။ ဇုတင်များကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ရသမျှ ဆောင်ရွက်တော်မူလေသည်။ ၁၂၈၅-ခု၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁-ရက်၊ တနင်္လာနေ့ညတွင် စုတိကမ္မဇရင် ချုပ်ငြိမ်းတော်မူလေသည်။

ဩဝါဒတော်

ဖြစ်လေရာဒေသ၊ ပြုသမျှသုခ၏
ရန်တုံ့ပြန်၊ စိတ်မသွားစေနှင့်၊

တားဆီးကြကုန်၊ အလေ့နစ်နာကောင်းကို
အာဝဇာချွန်းတောင်းနှင့်၊
ကောင်းကောင်းကြီးဆီးကာကြကုန်၊

ရှုနည်းအကျဉ်း

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ဆရာ၊ မိသားစုသော
အနန္တဂုဏ်ရှင် ငါးပါးတို့၌ လွန်ကျူးသမျှ ပြုစုမှုမိ
သော ပြစ်မှုများကို တောင်းပန်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ခပ်
သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေမှုဆန္ဒပြု၍ ကာကွယ်မှုကို ပြု
ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို စွန့်လွှတ် လှူဒါန်းခြင်း၊ သရဏ
ဂုံဆောက်တည်ခြင်း၊ သံလဆောက်တည်ခြင်း၊ ဂမ္မ
ဋ္ဌာန်းတောင်းခြင်း တည်းဟူသော ပုဗ္ဗဘာဂပရိကမ်
ကို ပြုလုပ်ရမည်။ ထို့နောက် အောက်ပါအတိုင်း
ရှုမှတ်နည်းကို အာရုံယူပါ။

၁။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ၂။ ဓမ္မံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ။ ၃။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ၄။ အနိစ္စံ
၅။ ဒုက္ခံ။ ၆။ အနတ္တံ။ ၇။ အာနာပါ။ ၈။ ဝါပိ။
၉။ နိဗ္ဗာန်။ ဤ ကိုးဌာန အာရုံကိုးမျက်ကို ရှုမှတ်ပါ။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ မြတ်ဘုရား၏ အရဟံစသော
ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အောက်မေ့
ဆင်ခြင် ရှုပွားမှတ်သား ဆောက်တည်ပါ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ မြတ်တရား၏ သုက္ခတော
သန္တုဋ္ဌိက စသော ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်
အောက်မေ့ဆင်ခြင် ရှုပွားမှတ်သား ဆောက်
တည်ပါ။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ မြတ်သံဃာ၏ သုပ္ပဋိပ္ပန္န
တာစသော ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်
အောက်မေ့ဆင်ခြင် ရှုပွားမှတ်သား ဆောက်တည်
စေရာမည်။

မကောင်းသော အမှုကိစ္စကို ပြေးဆီ ပြုလုပ်ရ
တော့မည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ သရဏဂုံ ဆောက်တည်သူ
၏ အပြစ်ကို သတိရ ဆင်ခြင်၍ ရဲရင့်စွာ မကြောက်
မရွံ့ပြောဆို ပြုလုပ် အားထုတ်ပါ။ ထိုကဲ့သို့ ကြိုးပား
အားထုတ်ပါရုံနှင့် ပင် ထိုသူသည် သရဏဂုံ တည်သူ

ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ ဂုဏ်တော်များကို ပြုတ်ငုတ်
တည်ပါများလျှင် သရဏဂုံ တည်သူ ဖြစ်လာလိမ့်
မည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ဆောက်တည်ကာမျှဖြင့် သရ
ဏဂုံ တည်သူ ဖြစ်နိုင်ရန် ခဲသည်းလှပေသည်။

သရဏဂုံ ဆည်းဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် မွမ်းထူးပြီး
နောက်၊ မိမိစိတ်ကို မိမိ၏ နာခေါင်းဖူး၌ ထား၍
ထွက်လေ ဝင်လေနှစ်ပါးကို အာရုံပြုပါ။ နာသီးဖူး
မှ ထွက်သွားသော လေကို ထွက်လေဟု သိပါ။ ထိုးဝင်
လာသောလေကို ဝင်လေဟု သိပါ။

မိမိစိတ်ကို အခြားသို့ ရောက်စေဘဲ ထွက်လေ
ဝင်လေကို မှန်မှန်ရှုထုတ် ရှုသွား၍ ၎င်း ထွက်လေ
ဝင်လေကို သာမှတ်ပါ။ အားစိတ်ပါနှင့်သူ သဘော
အတိုင်းပြုပါစေ။ မိမိဘာဝနာကား ၎င်း ထွက်လေ
ဝင်လေကို ရှုမှတ်ရန်သာ ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ထွက်လေ ဝင်လေ
မှန်၍ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ထွက်လေ ဝင်လေ
တည်းဟူသော သင်္ခါရအာရုံ၌ ငြိမ်သက် တည်နေ
သည်။ ဥပမာကား ရိုင်းစိုင်း၍ ပြေးလွှားတတ်သော
နွားကို မပြေးနိုင်အောင် ခိုင်ခန့်သော တိုင်ကို စိုက်၍
မြဲခိုင်သော ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ထားမှ ပြေးလွှား
တတ်သော နွားရိုင်းသည် မပြေးလွှားနိုင်တော့ဘဲ
ကြိုးဖြင့် ချည်နှောင်ထားသော တိုင်ရိုင်း၌ပင်လျှင်
ငြိမ်ဝပ်စွာ စား ငြိမ်ဝပ်စွာအိပ်ပြီး ယဉ်ပါးလာမည်။
ထိုအခါ ငြိမ်ဝပ်၍ ယဉ်ပါးသော နွားကို နွားရိုင်း
သည် လိုရာအသုံးပြုနိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ပြေးလွှား
တတ်သော နွားရိုင်းနှင့် တူသော မငြိမ်သက်မတည်
ကြည်ထိုထို၍ အာရုံသို့ ပြေးလွှားတတ်သော စိတ်
ကိုမြဲခိုင်အောင် စိုက်အပ်သော တိုင်နှင့်တူသော ထွက်
လေ ဝင်လေ အာရုံ၌ မြဲခိုင်သော ကြိုးနှင့် တူသော
သတိဖြင့် ထွက်လေကို ထွက်လေမှန်းသိအောင် ဝင်လေ
ကို ဝင်လေမှန်းသိအောင် ရှုမှတ်လျှင် ပြေးလွှား
တတ်သော နွားရိုင်းသည် မပြေးလွှားနိုင်ဘဲ ကြိုးနှင့်
ချည်နှောင်ထားသော တိုင်ရိုင်း၌ပင်လျှင် ငြိမ်ဝပ်စွာ
စား ငြိမ်ဝပ်စွာအိပ်၍ ယဉ်ပါးသည့်နည်းတူ၊ ထိုထို
၍၍သို့ ပြေးလွှားတတ်သော စိတ်သည် ထွက်လေ
ဝင်လေအာရုံ၌ သတိဖြင့် မြဲစွာ ချည်နှောင်ရှုမှတ်
ဖန်များလျှင် ထို ထွက်လေ ဝင်လေ တည်းဟူသော
အာရုံတိုင်၌သာလျှင် ငြိမ်သက် တည်နေလိမ့်မည်။

တောင်တန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
သတင်းကြီးသည်
ချင်းတောင်ပေါ်မှ အလင်းရောင်ကြီးတရားတော်
မိုးမှောင်မိုး
ဦးဌေးလှိုင်

ဘုန်းကြီးထံသို့ မညီသူ လာရောက်ပြီး လျှောက်
ကြသည့်ဖြစ်စေ၊ ဘာကြောင့် ထို အလင်းရောင်ကြီး
ဖြစ်ပေါ်နေခြင်း ဖြစ်မယ်လို့ တစ်ကြိမ်မျှ ပြန်လည်
ဖြေကြားဖူးခြင်း မပြုပါ။ စိတ်ဝင်စားခြင်းလဲ မရှိ
ပါ။ ထိုသူတို့ ညအခါမြင်နေရသော အလင်းရောင်
ဆိုသည်ကို ဘယ်တောင်ပေါ်မှ ဘာကြောင့် ထွက်
စေတီနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် အမှန်
ကို မသိသေးသောကြောင့်လဲ ဖြစ်တယ်။ သိရှိဖို့ လေ့
လာခြင်းလဲ မပြုပါဘူး။

အဆိုပါအလင်းရောင်ကြီးအကြောင်း ဒီလောက်
နှင့် အပြီးမသတ်သေးပါ။ ဖလမ်းမြို့၌လဲ စိတ်ဝင်
စားဖွယ်ရာ သတင်းထူးကြီးအဖြစ် အဆင့်ဆင့် ပြော
နေကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။

တစ်နေ့တော့ ချင်းတောင် ပြည်နယ်ပညာရေး
မှူးဖြစ်တဲ့ (မြင်းခြံသား) ဦးမောင်ခန့်က သူ့ရဲ့
ဌာနဆိုင်ရာကားဖြူကလေးစီးပြီး ဘုန်းကြီးထံ ရောက်
လာတယ်။ အလင်းရောင်ကြီး သတင်းစကား ကြား
ရချက်ကို သိချင်လို့ တမင်လာရောက် မေးမြန်းခြင်း

ဖြစ်ကြောင်း နားလည်ရမယ်။ အလင်းရောင် ထွက်
ပေါ်နေခြင်း အကြောင်းကို တစ်စုံတစ်ရာ မပြော
လိုက်ပါ။ စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိလို့လဲ 'အင်း-ဒီလိုပဲ
ပြောနေကြတာပဲ'လို့ ယာမနဲမျှသာ ပြောလိုက်ပါ
တယ်။

ပြည်နယ် ပညာရေးမှူး (ရှေးခေတ်သုံး စကား
ဖြင့်) တိုင်းစညာဝန် ဦးအောင်ခန့် လျှောက်သွား
တဲ့ စကားလိုရင်းများက-

'ကောင်းကင်ပြင်ကြီး တစ်ခုလုံး မိုးမှောင်ကြီး
ကြနေချိန် ည (၉) နာရီအချော်မှာ ဂေါ်ရခါးရွာမှ
လူပြောများနေတဲ့ ကောင်းကင်ပြင် အမြင့်ကြီးပေါ်
ရောက်အောင် အလွန်အားကောင်းတဲ့ ဆလိုက်မီးကြီး
ထိုးပြထားသလို လင်းထိန်နေတဲ့ အလင်းရောင်ကြီးကို
အံ့သြဖွယ် မြင်ကြရပါတယ်။ တစ်ယောက်မှ တစ်
ယောက် တစ်အိမ်မှ တစ်အိမ် ပြန့်ပွားပြီး စိတ်ဝင်
စား ပြောနေကြပါတယ်။ ဖလမ်းမြို့ သက်သာ
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ တပည့်တော်သိုယ်တိုင် ကြားသိ
ခဲ့ရတာကတော့ ဆရာတော်ကြီး သိတင်းသုံးနေတဲ့

ကျောင်း၏ ခေါင်မိုးပေါ်မှ ထွက်လာကြောင်း စေတီရခါးတွေ သွားရောက် ကြည့်ကြလို့ မြင်ကြရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

အကြောင်းမှန် သိရပြီ

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပါမယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ နေ့စဉ် ပုံမှန်နေနည်း နေဟန်ကို ပြောမယ်။ ဘုန်းကြီးဟာ တစ်နေ့ကုန် အလုပ်နှင့်နေမြဲ ဖြစ်တယ်။ နေ့ခင်း ခေတ္တ အနားယူချိန် ဆွမ်းစားချိန်မှ လွဲလျှင် မနက် အချိန် အားလုံး အလုပ်နှင့်နေကြောင်း အနီးကပ် လေ့လာ သူတိုင်းက သိမြင်ကြပါတယ်။

ညနေပိုင်း အလုပ်က နေဝင်ပြီး ဖျူအချိန်က တောတောင်မှာ ရှိကြသော နတ်များ၊ စကြဝဠာအနန္တ မှာရှိကြတဲ့နတ်များကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး တရားဟောတယ်။ ပုံမှန်နတ်များအတွက် “သတသဟဿာရဟ” ဂါထာ (အဖိုးတစ်သိန်းတန် ဂါထာ) ကို ရွတ်ဆိုပြီး အမျှ ပေးဝေတယ်။

ဆက်ပြီး ပရိတ်ကြီး(၁၁၁) သုတ်ကို ရွတ်ဆိုတယ်။ ဘုရားရှိခိုးခြင်းကို မီးပူဇော်နေဆဲအခါ ထိုထိုလိုရင်း စိတ်အာရုံပြု ရှိခိုးနေရင်း လိုရာ ဆုကို လေးနက်စွာ တောင်းဆိုတယ်။

ထို့နောက် တရားထိုင်ခြင်း၊ စာရေးခြင်း အလုပ် ကို ရာသီဥတုအလျောက် လုပ်တယ်။ ရာသီဥတုအလွန် ဆိုးဝါးချိန်မှာ ည ၉-နာရီကျော် အိပ်ရာဝင်တယ်။ ရာသီဥတု မဆိုးလျှင် ၁၀-နာရီ၊ ၁၁-နာရီကျော်မှ အိပ်ရာဝင်တယ်။ ရံခါ အလုပ်များလျှင် ည ၁-နာရီ ကျော်မှ အိပ်ရာဝင်ပြီး၊ အာရုဏ်ဦး ၃နာရီ အချိန် ထူပြီး စာရေးတယ်။

အိပ်ရာဝင်ခဲ့လျှင် မိမိနေထိုင်လျက် ရှိသော တောတောင်ကြီးကို အစပြုပြီး သတ္တလောကကြီး တစ်ခုလုံး ခြုံငုံမေတ္တာ ဖြန့်တယ်။ သက်ရှိ သတ္တဝါ အားလုံးကို ဘုန်းကြီးရဲ့ မေတ္တာနှင့် ကရုဏာ အောက်သို့ သိမ်းသွင်းပြီး မေတ္တာစိတ် ဖြန့်ကျက်တယ်။ ထိုသို့လုပ်ရာမှ စိတ်အာရုံရှင်းပြီး ကြည်လင်နေတယ်။

ထိုအခါ ကိုယ်ခန္ဓာ တူရိယာပုထ်ကို အနည်းငယ် ပြင်ဆင်ကာ လက်ယာစောင်း အိပ်လိုက်ပြီး အာနာပါနာဓဋ္ဌာန်း အာရုံယူလိုက်တယ်။

ရာသီဥတု အေးချမ်းတဲ့ တောကြီး တောင်ကြီးထဲ ဖြစ်လို့ စောင်ထူထူ ခြုံပြီး အိပ်ရမြဲ ဖြစ်တယ်။ အလွန် အေးချမ်းတဲ့ တောကြီး တောင်ကြီးရဲ့ အအေးဆုံး ဆောင်းရာသီ အလယ်မှာဆိုရင် ဘုန်းကြီးက ရနိုင်သမျှ စောင် ဥထပ်လောက် ခြုံပြီး အိပ်ပါတယ်။

အိပ်ရာဝင် စောင်ခြုံပြီး ရတနာသုံးပါးရှိခိုးခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှစ၍ သတ္တလောကတစ်ခုလုံး ခြုံငုံမေတ္တာ ဖြန့်ပွားခြင်း ပြုနေစဉ်မှာပဲ အလင်းရောင် ထွက်လာ နေတယ်။ အာနာပါနာဓဋ္ဌာန်းနေခိုက်မှာဆိုရင် ဖြူဖွေးသော အလင်းရောင်ကြီး လင်းလိုက်ပုံက အပ်နဖားပေါက် ထိုးလို့တောင် ရနိုင်လောက်တယ် ထင်မိတယ်။

အဲဒီ အလင်းရောင်က အားကောင်းလာတော့ ကျောင်းခေါင်မိုးကို တွင်းဖောက်ပြီး အပေါ်ကေ့စွန်း ကပ်ပြင်မှမြင့်မားစွာ ထိုးထွက်နေတယ်။ ဒီအကြောင်း လူအများက မေး မြန်း လွန်း မက မေး မြန်း ကြမှ ဘုန်းကြီးလဲ သတိပြု ဆင်ခြင်မိခါမှ အဖြစ်မှန်ကို သိရတော့တယ်။ ချင်းလူမျိုးတွေဂေါ်ရခါးတွေ ညစဉ် ညထိုင်း တွေ့မြင်နေကြတဲ့ အလင်းရောင်ဆိုတာ ဂေါ်ရခါးတွေ ခြေရာခံပြီး ညတွင်းချင်းလေ့လာ စုံစမ်းကြတော့မှ ဘုန်းကြီးကျောင်း ခေါင်မိုးပေါ်က ဆလိုတ် မီးရောင်ကြီးလို့ ထွက်နေကြောင်း မြင်တွေ့ သွားခြင်း ဖြစ်တယ်။

ဓမ္မာစရိယ ဦးဌေးလှိုင်

“ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ တကယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဝါဒ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာအလုပ်ဟာ နိုင်ငံတကာ အတိုင်း အတားနဲ့ကြည့်ယင် အင်မတန် နှီးနှောဖလှယ်သင့်တဲ့ အကြောင်းရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကမ္ဘာနိုင်ငံများစွာမှာ ဒီဝိပဿနာအလုပ်နဲ့ ပတ်သက် ပြီးတော့ သဘောထားကြပုံ အမြင်အမျိုးမျိုးရှိတာ ကတစ်ကြောင်း၊ ဝိပဿနာအလုပ်ကို ဒုက္ခိယသိမ်း ကင်းငြိမ်းရေးကို ရှေးရှုတဲ့အလုပ်လို့ လူအတော် များများ လက်ခံထားကြတာကတစ်ကြောင်း၊ ဒီကိစ္စနဲ့ တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း တွေ့ကြုံပတ်သက်လာပြီ ဆိုရင် ကိုယ့်အတွေ့ ကိုယ်အမြင်နဲ့ ကိုယ်အားထုတ်မှု အလိုက် ပေါက်ရောက်ထင်မြင်မှုတို့ကို ဆွေးနွေးခယ် ဆိုရင် ဆွေးနွေးစရာတွေက အများကြီးပါပဲ။”

“သဘောထား အမျိုးမျိုးဆိုတာက အယ်လိုစီလွဲ ဆရာ”

“ဒီလိုပါ။ ဒီဝိပဿနာအလုပ်ဟာ ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီကျင့်စဉ်ကို ကျင့်သူဟာ ဗုဒ္ဓ ဘာ သာဝင်ပဲဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားက တစ်မျိုး ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုတဲ့ အမည်ကို ယူယူမှယူယူ ဒီကျင့်စဉ်ကို ကျင့်လို့ရပါတယ်။ ဘယ် ဘာသာဝင်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဒီကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ယင် ဒီဝိပဿနာကျင့်စဉ်ရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကိုတော့ ရမှာပါပဲလို့ဆိုတဲ့ အယူ အဆကတစ်မျိုးပါ။”

“ဆရာတို့ကတော့ ဘယ်ဟာကို သဘောကျပါ သလဲဆရာ”

“ဒီနှစ်ခုဟာ တကယ်တော့ အတော်အပြောရ ခက်တဲ့ကိစ္စပါ။ ပညတ်နယ်က အခေါ်အဝေါ်တွေ ဟာ ဒီကိစ္စထဲမှာ အတော်ကလေးဝင်နေတော့ ပညတ် တွေကိုဖယ်ပြီး ပြောနိုင်ရင် ဒီနှစ်ခုဟာ အတူတူပဲလို့ ဆိုရမှာပါပဲ။”

“ရှင်းပါဦးဆရာ”

“ပညတ်ဆိုတာကတော့ အမည်နာမနဲ့ သတ်မှတ် ပြီး ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုဖို့အတွက် နာမည်တွေဆိုပါ တော့။ ခင်ဗျားတို့လည်းသိပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီဗုဒ္ဓ ဘာသာ’လို့ ခေါ်ဝေါ်ပြီး သုံးစွဲနေကြတဲ့စကား ဟာ ပညတ်ပါပဲ။ ဒီပညတ်ဟာလည်း ဘုရားကိုယ် ထိုင် မိန့်တော်မူခဲ့တဲ့ ပညတ်တောင် ဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားဟောတော်မူခဲ့တဲ့ ပညတ်က ‘သာသနာ’ဖြစ် ပါတယ်။ ‘သာသနာ’ဆိုတာကလည်း အဆုံးအမလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဘုရားသာသနာဆိုတာ ဘုရား အဆုံးအမပါပဲ။”

“ဪ...ဟုတ်ကဲ့။ အဲဒီလို ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမ အတိုင်း ကျင့်ကြံနေထိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဗုဒ္ဓသာ သာဝင်များရယ်လို့ ယေဘုယျအားဖြင့် ခေါ်ကြတာ ပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ်ဆိုတာကတော့ အရိယာ ဂိုဏ်းဝင် အောက်ဆုံးသောတာပန်ဖြစ်မှလို့ အဆိုရှိပါ တယ်။ ဟုတ်လားဆရာ”

“ဟုတ်ပါတယ်။ သို့စေမယ့် အခုကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ်ပါလို့ ခေါ်နေကြတာကတော့ ပုထုဇဉ်နယ်က ပညတ်တစ်မျိုးပါ။ အရိယာသံဃာ မဖြစ်သေးတောင် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်နေ သူ၊ ဉာဏ်ပညာကြီးမှုကို ရှေးရှုကျင့်နေသူ၊ တရား လမ်းကြောင်းအတိုင်း ပြောဆိုမတ်မှန်ကန်စွာ ကျင့်နေ သူ၊ တရားရှိသူ ဘုရားတစဉ့်သား သံဃာဆိုတာထဲ မှာ အချို့ဆရာများက သမုထိ သံဃာများကိုပါ ထည့်မှတ်ကြပါတယ်။ တနာယံတကယ်ဆိုရင် ပုထုဇဉ် ဟာ အရိယာများလို့ ဂတိမမြဲကြသေးပါဘူး။”

“ဂတိမြဲတယ်ဆိုတာ ရှင်းပါဦးဆရာ”

“ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာဆိုတဲ့ ရတနာသုံးပါးဆိုတာ ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်ဟာ မှန်ကန်တယ်ဆိုတာကို မမှီတ် မသုံး၊ မတွေမဝေယုံကြည်သူများက မိမိကိုယ်တိုင် သိထားပြီးသားအမှန်အရှိကို မမှန်ဘူး၊ မရှိဘူးလို့

ဘယ်လူက လာပြောပြော မယုံတော့ဘူး။ လက်ခံ
တော့ဘူး။ အကျဉ်းအကြပ်ကျလို့ သေဘေးနဲ့ရင်ဆိုင်
နေရသည့်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်ထိုင် သိရှိထားပြီး
အမှန်အရှိကို မေ့နား မရှိဘူးများဖြစ်လေသည်လား
ဆိုတဲ့ သံသယလည်းမရှိတော့ဘူး။ အမှန်အရှိကို ကိုယ်
တိုင်သိထားပြီးမှတော့ ဒါကို အခြားနည်းမမြင်တော့
ဘူးဆိုပါတော့။ အခြားနည်းများ ဖြစ်လေသည်လားလို့
သံသယမရှိတော့တဲ့အတွက် သူ့ယုံကြည်ချက်ဟာ ခိုင်
မြဲတယ်။ သေချာတယ်ဆိုပါတော့။ အစာနဲ့အဆိပ်
ခွဲခြားသိထားတဲ့လူဟာ အဆိပ်ကိုတော့ ဘယ်တော့
မှ မစား သုံး တော့သလို အပယ်ဘုံကိုသွားမည့်
(အကုသိုလ်)အမှုမျိုးကို ဆွဲဟာ စေတနာနှင့်တကွ
ဘယ်တော့မှမလုပ်တော့ဘူး။

“အသက်ကို အသေခံပြီး အကုသိုလ်ကို ရှောင်
တယ်ဆိုရာမှာ အကျဉ်းအကြပ်ကျရင် အကုသိုလ်အလုပ်
မျိုး ဓလေ့မိပေဘူးလားဆရာ။ မြန်မာရာဇဝင်မှ
ဘုရင်တစ်ပါးကျွန်တော်ကောင်းတောင်းတော့ မမှတ်
မိဘူး။ သူ့ကိုလုပ်ကြံသူက အဆိပ်ခတ်ထားတဲ့ အစာ
ကို စားရင်စား၊ မစားရင် ဓားနဲ့သတ်မယ်ဆိုတာမျိုး
ကြုံရင် ဓားကိုကြောက်တော့ အဆိပ်လို့ပဲ စားရတာ
မျိုး ဓမ္မိပေဘူးလစူး ဆရာ”

“အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် များ မှာတော့ မရှိဘူးလို့ဆိုရ
မယ်။ အရိယာများဟာ သေခြင်းရဲ့သဘောတရားကို
သိမြင်နားလည်ကြတယ်။ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် သေ
နေကြရတယ်ဆိုတာကိုလည်းသိမြင်နားလည်ကြတယ်။
သေရတာချင်းတူရင် အကုသိုလ်နဲ့ သေရတာနဲ့ အကု
သိုလ်မပါဘဲ သေရတာ ဘယ်လောက်ကွာခြားတယ်
ဆိုတာကိုလည်း သိမြင်နားလည်နေကြတယ်။ အဲသလို
သိမြင်နားလည်သူများမှာ အဆိပ်ကိုကြောက်တယ်
ဓားကိုကြောက်တယ်ဆိုတာမျိုးမရှိပါဘူး။ အကုသိုလ်
ကိုတော့ လွတ်အောင်ရှောင်ကြမြဲပါပဲ”

“အင်မတန်နက်နဲတဲ့ ကိစ္စပဲဆရာ။ ဒါထက် ခုနက
ဆရာပြောတဲ့ ပညတ်ကိုဖယ်ပြီးပြောရင် ဒီနှစ်ခုဟာ
အတူတူပဲဆိုတာကို ပြောပြပါဦး ဆရာ”

“ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လို့ ဆိုတဲ့စကားက ပညတ်၊ သူ
ရဲ့ဓမ္မစာ သဘောအဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲဆိုတော့
‘ဗုဒ္ဓအဆုံးအမဉ် တည်သူလို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုတဲ့ နာမပညတ်ကို ဖယ်လိုက်ရင်

ဗုဒ္ဓအဆုံးအမဉ်တည်သူဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်သဘောကို
တွေ့ရမယ်။ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမဉ်တည်သူဆိုတာကတော့
ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်လဲ။ ဘုရားဟောခဲ့တဲ့တရားကို ကျင့်ကြံ
အားတုတ်သူလို့ ဖွင့်ရပါလိမ့်မယ်။ ‘ဗုဒ္ဓဘာသာ’ဆို
တာဟာလဲ တစ်စုံတစ်ယောက်က ထူထောင်ဖွဲ့စည်း
ထားခဲ့တဲ့ အဖွဲ့အစည်း ဂိုဏ်း ဂဏ တစ်ခုမဟုတ်ပါ
ဘူး။ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ သဗ္ဗညုတဘုရားရယ်၊ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့
တရားရယ်၊ ဗုဒ္ဓကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်လို့
ဗုဒ္ဓသိသော မြင်သောတရားများကို သိကြတဲ့တပည့်
သား သံဃာရယ်၊ ဒါပဲရှိပါတယ်”

“ဗုဒ္ဓအဆုံးအမမှာတည်တယ်ဆိုတာက ဘယ်လို
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပါလဲဆရာ။ ဘုရားရယ်၊ တရားရယ်၊ သံဃာ
ရယ် ဒါပဲရှိတယ်ဆိုတော့လူပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာကော ဗုဒ္ဓ
အဆုံးအမမှာ တည်သူမရှိဘူးလို့ ဆိုရမှာလားဆရာ”

“ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရဲ့သဘာဝကဆိုတာ ရဟန်း
ချည်းမဟုတ်ဘူး။ လူဝတ်ကြောင်များလည်းရှိတယ်”

သံဃာဆိုတာ ရဟန်းတော်များကို ခေါ်တာ
မဟုတ်လားဆရာ”

“သံဃာဆိုတာ ‘အပေါင်း’ကို ခေါ်တာပါ။ ဘုရား
အဆုံးအမမှာ တည်ပြီးသူအပေါင်းဟာ သံဃာပါပဲ။
ရဟန်းအပေါင်း လူအပေါင်း၊ ဖရိုသတ်၊ သံဃာလို့
အနက်ပေးပါတယ်။ ရဟန်းတော်များကို ရည်ညွှန်း
တဲ့အခါ “ဘိက္ခုသံဃာ”လို့ ပြောလေ့ရှိပါတယ်”

“ကျွန်တော်တို့လူတွေ နေ့စဉ် ရည်ညွှန်းပြောနေ
ကြတဲ့ ‘သံဃာ’ဆိုတာကတော့ ရဟန်းပဲ”

“ဟုတ်တယ်။ အဲ...ဒါနဲ့ ခုနက ပြောတဲ့ ရတနာ
သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် ဆည်းကပ်တဲ့အခါ အရို
အသေ အလေးအမြတ်အဖြစ် ပူဇော် ကန်တော့တဲ့
အပိုင်းကတစ်မျိုး။ ဗုဒ္ဓဟောတော်မူခဲ့တဲ့ တရားဓမ္မ
များကို ကျက်မှတ်သင်အံ့ပြီး လေ့လာတာကတစ်မျိုး၊
ဗုဒ္ဓအဆုံးအမအတိုင်း ဝိပဿနာတရားကို ပွားများ
အားထုတ်တာကတစ်မျိုး၊ သုံးမျိုးခွဲကြည့်ရပါမယ်”

“ပြောပြပါဦးဆရာ”

“ပူဇော်ကန်တော့တဲ့ အပိုင်းကတော့ ခပ်လွယ်
လွယ် ပြောရရင် ဘုရားတရားသံဃာ ရတနာသုံးပါး
ကို အရိုအသေအလေးအမြတ် လက်စုံမိုးပြီး ရှိခိုး
ကန်တော့တဲ့အပိုင်း၊ ဒါကအများစုဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာ
သာဝင်ဆိုတဲ့လူများ ဘုရားကြည့်ညိုတဲ့အမှု၊ ဘုရား

ရှိခိုးတဲ့အမှုပါ။ Devotional Practice ဆိုပါ
တော့။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ
အားရှိတဲ့ အနုဿတိ ဘာဝနာနဲ့ ကောင်းရာမှန်ရာကို
ရောက်အောင်ကျင့်ကြံပြီး စိတ်ကိုတဖြည်းဖြည်း စင်
ကြယ်စေတဲ့ လမ်းစဉ်ပါ။ နောက်တစ်မျိုးက ပရိယတ္တိ
ကို ဆည်းပူးလေ့လာပြီး ဘုရားဟောတဲ့ တရားတွေ
ရဲ့ သဘောအဓိပ္ပာယ်ကို သိအောင်အားထုတ်တဲ့
လမ်းစဉ်ပါ။ သူ့ကိုတော့ Intellectual Pra-
ctice ဆိုပါစို့။ ဗုဒ္ဓဟောကြားညွှန်ပြတဲ့ တရား
ဒေသနာတွေကို စာတတ်ပေတတ်တို့ ချဉ်းကပ်နည်း
နဲ့ ချဉ်းကပ်ခြင်းပါ။ ဒီလိုကျင့်စဉ်တွေနဲ့ ဗုဒ္ဓ အလို
တော်ကို သိမြင်အောင် အားထုတ်တာထက် ကိုယ်
တိုင် ဗုဒ္ဓကျင့်စဉ်ကိုလိုက်ပြီး ဝိပဿနာဘာဝနာ အား
ထုတ်တာက လက်တွေ့ကျတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တွေး
တောကြံစည်ပြီး သိတာမဟုတ်ဘူး။ တွေ့စရာရှိ ကိုယ်
တိုင်တွေ့တဲ့ လမ်းစဉ် Experiential Practi-
ce ဆိုပါတော့။”

သတ္တဝါအလိုက် စရိုက်နဲ့အညီ ကျင့်ကြံရတဲ့ ဗုဒ္ဓ
လမ်းစဉ်တွေမေး၊ ဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုနဲ့
တစ်ခုဟာ လက်တွေ့မှာ ခရီးရောက်ပုံချင်းတော့ မတူ
စေဘူးထင်တယ်နော် ဆရာ”

“ဟုတ်ကဲ့ သတ္တဝါအလိုက် စရိုက်နဲ့အညီဆိုရာမှာ
ပါရမီကလည်း ရှိလိမ့်ဦးမယ်ပေါ့။ ပါရမီဆိုတာက
လည်း မြင်ကောင်းတစ်မျိုး မဟုတ်တော့ ဘယ်ဟာ
က ဘယ်လောက် ခရီးရောက်လွယ်တယ်ဆိုတာ ပြော
ဖို့ခက်ဂါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကတော့
ဘုရားကြည်ညိုတာထက်၊ တရားစာပေတွေ လေ့လာ
တာထက်၊ ဘုရားဟောတဲ့ လမ်းစဉ်အတိုင်း လက်တွေ့
လေ့ကျင့်မှသာ ခရီးရောက်နိုင်တယ် လို့ ဆိုတယ်။
သံယုတ္တန်ကယ်၊ ခန္ဓဝဂ္ဂ၊ ဝတ္ထုလိသုတ်မှာဘုရားကို
သိပ်ကြည်ညိုပြီး ဘုရားနဲ့ ကင်းကွာတဲ့နေရာကိုရောက်
နေရလို့ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပင်စန်းနေတဲ့ ဝတ္ထုလိ
ရဟန်းကို “ချစ်သား ဝတ္ထုလိ၊ ဤကိုယ်ပုပ်ကို ရှုကြည့်
နေသဖြင့် သင်ချစ်သား၏ အဖို့ရာ အဘယ်အကျိုးရှိ
အံ့နည်း။ အကျိုးမရှိသည့်သာ ချစ်သားဝတ္ထုလိ၊ စင်စစ်
အကြင်သူသည် တရားကိုမြင်၏၊ ထိုသူသည် ငါဘုရား
ကို မြင်သူဖြစ်၏” လို့ ဟောတော်မူပြီး တရားသဘော
ဖြစ်တဲ့ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခလက္ခဏာတို့ကို ထင်မြင်

စေမှ ဝတ္ထုလိရဟန်းဟာ ပဋိသန္ဓေ ဝါပတ္တရဟန္တာ
ဖြစ်တယ်လို့ဆိုပါတယ်”

“ဒီတော့ တရားမှန်ကို သိမြင်ဖို့ဆိုရင် ဝိပဿနာ
တရားကိုပဲ အားထုတ်ဖို့လိုတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ဟုတ်
လားဆရာ”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဘုရားထိုင်
ကြည်ညိုနေရုံနဲ့ လိုရာခရီးမရောက်နိုင်ဘူး။ ဘုရား
ဟောတရားတွေ နှုတ်ငဲ့ဆောင်ထားရုံနဲ့လည်း လိုရာ
ခရီးမရောက်နိုင်ဘူး။ ခရီးရောက်ချင်ရင်တော့ ဘုရား
ကျင့်စဉ်ဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ရလိမ့်
မယ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကမ္မာအနှံ့ သာသနာ
ပြန့်ပွားစေချင်တယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောတာထက်၊
ပိဋကသုံးပုံကို ဟောပြောနေတာထက်၊ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာကို ဘုရားဟောတဲ့နည်းအတိုင်း ဖြန့်ဖြူးဖို့လဲ
လိုပါလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓဝင်တို့ ပိဋကစာပေတို့ကိုလည်း
တစ်ဖက်က ကမ္မာသုံးစာပေနဲ့ သာသာပြန်ထုတ်ဝေ
ပြီး ဖြန့်ဖြူးသလို တစ်ဖက်ကလည်း ဒီဝိပဿနာ
ကို နည်းမှန်လမ်းမှန် ဖြန့်ဖြူးဖို့ လိုပါတယ်။ သာသနာ
ပြု ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ကမ္မာသုံးစကားကို နိုင်နင်း
ကျွမ်းကျင်အောင် လေ့လာလိုက်စားဖို့လည်း လိုပါ
လိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ကမ္မာအရပ်ရပ်က ဝိပဿနာ
ဘာဝနာလုပ်ဆောင်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မိမိ
တို့ရဲ့ အတွေ့အကြုံများကို အခါအားလျော်စွာ
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး နှီးနှောဖလှယ်မှုတွေကို ပြုသင့်
ကြပါတယ်။ ဓမ္မသာသနာ့ မင်္ဂလာပေါ့။”

“ကောင်းတာပေါ့ဆရာ၊ ဆရာတို့ ဓမ္မဂီရိမှာ
သွားတက်တဲ့ နိုင်ငံတကာ ဝိပဿနာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ
ဟာ အဲဒါမျိုးပေါ့နော်”

“ဟုတ်တယ်။ အဲဒီနှီးနှောဖလှယ်ပွဲရဲ့ အကျိုးကျေး
ဇူးဟာအင်မတန်ကြီးပါတယ်။ မျှော်မှန်းချက်ကလည်း
ကြီးမားပါတယ်။ နိုင်ငံရေးလုံးဝ မစွက်ဖက်တဲ့ ကမ္မာ
ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းစဉ် ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတိုင်းမှာ
အဲဒီလို နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွေ ဖြစ်မြောက်အောင် လုပ်
နိုင်ကြရင် ကမ္မာသူကမ္မာသား ယခုထက် သာယာ
ချမ်းမြေ့တဲ့ လောကကို ထူထောင်နိုင်ကြဖို့ မျှော်လင့်
ချက်ပါပဲ။”

ပရစေတနာ နုပည်

'အလှ၊ ဒါနပြုလုပ်ရာ၌ ပုဗ္ဗ၊ မုဉ္ဇ၊ ပရစေတနာ သုံးတန် ပြည့်စုံမှသာလျှင် ပြုလုပ်ရကျိုး နပ်မည်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်မည်'ဟု ဆိုပါသည်။ မလ္လ၊မီ ဖြစ်ရောက် လာသော ပုဗ္ဗစေတနာ၊လှူစဉ် ဖြစ်ရှိနေသော ကြည် နူးရည်သန်စိတ် မုဉ္ဇစေတနာ၊ လှူပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ် နေသော ပရစေတနာဟူ၍ စေတနာသုံးတန် ရှိသည့် အနက် လှူပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်နေသော ပရစေတ နာသည် ပိုမို၍ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည်ဟု ထင် ပါသည်။ မလ္လ၊ခင်နှင့် လှူနေဆဲ စိတ်စေတနာကို ပျောက်ကွယ်မသွားဘဲ မိမိ လှူခဲ့ရသည့် ကောင်းမှု သည် စိတ်အာရုံထဲတွင် မကြာမကြာ ပေါ်လာကာ စေတနာ အသစ် ဖြစ်နေရခြင်းနှင့် လှူဆဲအခါက စိတ်စေတနာ အလားတူ ကုသိုလ်စိတ် ပွားများနေ ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

လှူစဉ်က ဖြစ်ရှိနေခဲ့သော ဝမ်းသာ ကြည်နူး ခြင်း ပီတိစိတ်နှင့်အတူ မိမိ ရည်သန်ရာ နိဗ္ဗာန်ဆု အတ္တဟိတနှင့် သူတကာအကျိုး ပရဟိတအတွက်

ပျောက်မပျက် တသက်လုံး ကြည့်နူးနေရမည်သာ ဖြစ်နေသည်။

ဤသို့ ဒါန ပြုပြီးနောက် စေတနာသုံးတန် အနက် တတိယ စေတနာ ဖြစ်ရှိနေရသောကြောင့် တွေးမိတိုင်း ကြည်နူးတာ ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်သော ဒါနမှုတစ်ခုကို မိမိကိုယ်တိုင် ခံစားနေရသော ဒါန အကြောင်းရပ်များစွာအနက်မှ အကြောင်းတစ်ရပ် ကို အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဖော်ပြလိုပေသည်။

* * *

တစ်ဆယ့်ငါးနှစ် တိုင်ခဲ့လေပြီ။

၁၉၇၆-ခုနှစ်က ကျွန်မတို့ မိသားစုသည် ပဲခူးမြို့ သို့ ဘုရားဖူးရန် ကားဖြင့် ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ပဲခူးမြို့ သို့အဝင် သုံးမိုင်ခန့် အလံ၌ ကားလမ်း လက်ဝဲဘက် ဘေးတွင် စာတန်းမှတ်တိုင် တစ်တိုင်ကို မြင်တွေ့ကြ ရသည်။ 'နရဏီသိမ်တော်သို့'ဟု ရေးထားသော ကြောင့် အတွင်းဘက် အဝင်ဝရှိရာ လမ်းသို့ မျှော်

ကြည့်လိုက်ရာ ဥယျာဉ်ခြံမြေများ ဆက်စပ်လျက်ရှိ
နေသော 'စာလေးကွင်း ရွာငယ်'ကို တွေ့ရသည်။

ကျွန်မတို့သည် နာရဏီ သိမ်တော်ဟု ခေါ်ကြားစဖူး
ကြားသိရသဖြင့် ပဲခူးသို့ ဆက်မသွားသေးဘဲ စာ
လေးကွင်းရွာထဲသို့ ဝင်ခဲ့ကြသည်။

ကားသည် ဖာလုံဝက်မျှ ရွာတွင်းသို့ဝင်မီလျှင် စမ်း
ချောင်းကို ဖြတ်ကူးထားသော သစ်သား တံတား
ငယ် တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ကားဖြတ်ကူး၍ မရ။
လုပ်လဲ လုပ်လီမျှ ရှိနေသော ထို တံတားငယ်မှ
ကျွန်မတို့ မိသားစုတစ်ယောက်ချင်း စီ၍ လျှောက်ကာ
ရှေ့သို့ ဆက်လာခဲ့ကြရလေသည်။

ရှေ့သို့ လာရာတွင် 'နာရဏီ' သိမ်တော်သို့ 'ဟု
စာတန်းထိုင်ကို တွေ့ရရာ ထို လမ်းငယ်မှ အတွင်းသို့
တန်းလျက် ဝင်သွားကြရာ တောရ ကျောင်းလေး
တစ်ကျောင်းကို တွေ့ရသည်။ ပိန္နဲ၊ မရမ်း၊ သရက်၊
ဓညင်းပင်ကြီးများ အုပ်ဆိုင်းနေသော သဲ ပရဝဏ်
တွင် အတန်ငယ် ဟောင်းနေသော သစ်သားကျောင်း
လေး တစ်ကျောင်းနှင့် ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်
အရှင်သုန္ဒရနှင့် ကိုရင်ငယ်များကို ဖူးတွေ့ကြရသည်။

ဆရာတော် ဘုန်းတော်ကြီးက နာရဏီ သိမ်
တော်ကို ရှင်းလင်း ပြုပြင်နေကြောင်းများကို ရှင်း
လင်းပြောပြသည်။

ဟံသာဝတီဘုရင် ဓမ္မစေတီမင်းသည် ၁။ ကလျာ
ဏီသိမ်၊ ၂။ နာရဏီသိမ်၊ ၃။ နာဂဝံသိမ်၊ ၄။
နိဗ္ဗာန်တလိုင်သိမ်ဟူ၍ သိမ်လေး သိမ်သမုတ်တော်မူ
ခဲ့ရာ ကလျာဏီသိမ်ကိုသာ လူသိများ၍ စည်းစာားလျက်
ရှိနေသည်။ ပဲခူးမြို့တွင်း ဖြစ်၍ သာသနာပြန့်ပွားလျက်
ရှိနေသည်။

ယခု နာရဏီသိမ် ကုန်းတော်ကို အမှီပြု၍ ဆရာ
တော် သီတင်းသုံးနေသည်မှာ ကြာပေပြီ။

ဆရာတော်က နာရဏီသိမ်ကုန်းရှိရာသို့ ကိုယ်တိုင်
လိုက်လံ၍ ရှင်းလင်းပြသသည်။ သိမ်ကုန်း ပတ်လည်
တွင် စိုက်ထူထားသော သိမ်တိုင်ကြီးများမှာ လုံး
ပတ်လူ တစ် ဖက်မျှ အမြင့်လူတစ်ရပ်မျှ ရှိသော
ကျောက်တိုင်ကြီးများဖြစ်၍ နှစ်ပေါင်း ငါးရာကျော်
က ရှေးမင်းမြတ်တို့၏ ကုသိုလ်တော်ကို ထူးဆန်းစွာ ဖူး
တွေ့ကြရသည်။ သိမ်တော်ကုန်း တစ်ဖက်တွင်ချောင်း
စက် ခွေ ကာ ကြည် လင် သော စမ်းရေ စီးဆင်း

နေသည်။ စမ်းချောင်းရှိရာမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လျှင်
သိမ်တော်ရှိ ဘုရားစေတီများ ပြုပြင်ရန်အတွက် အုတ်
ဖုတ်နေသော ရွာအလုပ်သမားများကို လှမ်းမြင်ရ
သည်။

သိမ် တော် ကုန်း တစ်ဝိုက်မှာ စိမ့်မြိုင် ထူထပ်၍
နေပြောက်စင် ဓထိုးနိုင်အောင် အေးမြနေသည်။
ပေါ်လာသော စေတီဟောင်းကြီးငယ်တို့မှာဝင် ဆိတ်
ငြိမ်သော ထိုတောအုပ်ထဲမှာ ထီးတော်မရှိ ထီးထီး
မျှပင် ရပ်တည်လျက်ရှိနေကြသည်။ သိမ်တော်၏ ကုန်း
တစ်ဘက် ကျောင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်း မြေပြန့်တွင်
စေတီတော်ကြီး တစ်ဆူကို ပြုပြင်ကာ ထီးတော်တင်
ရန်အသင့်၊ စေတီတော်ကြီးပတ်လည်တွင်ကား တရား
အားထုတ်ရန် အုတ်ဂူ အခန်းငယ်များပါ ထပ်မံ
ဆောက်တည်လျက် ရှိနေသည်ကို ဖူးတွေ့ရရာ ကျွန်မ
တို့သည် ဝေးဝေး ဖူးမျှော်ရင်း ရှေး မင်းမြတ် တစ်
ပါးက သာသနာပြု တည်ခဲ့ပြီး နယ်ချဲ့ခေတ် ရောက်
ခါမှ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်မှာ တိမ်ကော ပျောက်ကွယ်ခဲ့
ရသည်တို့ကို မေ့မော တွေးတောနေမိလေသည်။

လိုက်လံပြသ ပြောပြနေသော ဆရာတော် အရှင်
သုန္ဒရက 'ခုလို နေ့အခါမှာ ဆိုရင်တော့ ဘုရား
ဟောင်းတွေကို ပြုပြင်ဖို့နှင့် သိမ်တော်ကို ပြုပြင်ဖို့
ရာ ဆောက်လုပ်ရေးစဉ်းတွေ သယ်ယူဖို့ စာလေး
ကွင်းရွာ တံတားဘေးက ရေနည်းရာမှာ လမ်းဖြစ်
အောင်ဖြတ်ပြီး ကားတို့ လှည်းတို့ ကူဖို့ ကြံဖန်ပြီး
လုပ်နေရတာပဲ။ မိုးရွာလာပြီဆိုရင်တော့လဲ ဒီလိုပြု
ပြင်ရေးလုပ်ငန်းတွေ ရပ်ဆိုင်းထားရတော့တာပါပဲ။
စမ်းချောင်းကို ဖြတ်ကူးတဲ့ တံတားသာ ခိုင်ခံ့မယ်
ဆိုရင်တော့ ရာသီမရွေး သိမ်တော်ကို တဖြည်းဖြည်း
ပြုပြင်နိုင်မှာပါပဲ။ ခုလို ရဲမှူးကြီးတို့က ကမကထပြု
ပြီး နာရဏီသိမ် ပြန်လည်ဖော်ထုတ်နေတာကို သိကြ
ရတော့ပါဝင်ကြတဲ့ အလှူရှင်တွေလည်း မနည်းပါ
ဘူး။ ရန်ကုန်မြို့ထဲက ဆရာဝန်မကြီးနှင့် မိတ်ဆွေ
တကာမတို့နှစ်ယောက်က မကြာခင် စေတီအသစ်
တစ်ဆူ တည်ကြတော့မှာ။ မိုးကျလာမှာကိုပဲ စိုးရိမ်
နေကြရတယ်'ဟု ရှင်းလင်း ပြောပြနေသောအခါ
ကျွန်မတို့ ဖြတ်လျှောက်လာခဲ့ကြသည့် စမ်းချောင်းကူး
တံတားလေးကို ခိုင်ခံ့ သောတံတားကြီး တစ်ခုအဖြစ်
မြင်လိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာရလေတော့သည်။

နရဏီ သိမ်အတွက်ဆိုရင်တော့ ပြုပြင်ရေးမှာ ဒီ တံတားတာ အဓိကအချက်ပဲ ဆိုပါတော့။ လမ်း ကူးဆက် သွယ် မူသာ မပြတ်ရင် အလှူရှင်တွေလဲ ဒီကို မကြာမကြာ လာနိုင်ကြမှာပဲ။ စေတနာပေါ် တိုင်း လှူလည်း လှူကြမှာပါပဲ။ ဒီနေရာ တစ်ဝိုက်က ပဲခူး ကားလမ်းကြီးနှင့် ငါးဖာလုံ ကွာနေလို့ တံ တားသာ ကောင်းရင် သွားလာရေး လွယ်ကူပြီး နာရဏီသိမ် ပြုပြင်ရေးအတွက် သိပ် အဆင်ပြေမှာ။ စာလေးကွင်း ရွာအတွက်ဆိုရင်လည်း ရာသီမရွေး လှည်းကူးလို့ရမှာမို့ ယာလုပ်ငန်း အဆင်ပြေနိုင်မှာ ပဲ။ တံတားအတွက် ပြုပြင်ဆည်းသုဆိုတာလဲ မမျှော် လင့်နိုင်ပါဘူး။ တော်တော့ အင်အားနှင့် ပြုပြင်လို့ ရမယ်လည်း မထင်ပါဘူး။

ကျွန်တို့ဆရာတော် ပြောပြသည်တို့ကို နာယူကြ ပြီး၊ ပြုပြင်ဆဲ နာရဏီသိမ် အခြေအနေကို လွမ်း မျှော်လှည့်စက်က ကြည့်ရှုကြပြီး ပဲခူးသို့ ခရီးဆက် ခဲ့ကြလေသည်။

ထိုနေ့မှာ စာကလေးကွင်းရွာရှိ စမ်းချောင်းကို ဖြတ်ကူးထားသော တံတားကို အသစ် တည်ဆောက် ရန်ပုဗ္ဗစေတနာပေါ်ခဲ့ရသောနေ့ ဖြစ်ပေသည်။ 'စမ်း ကူးတံတားသာ ခိုင်ခံ့ရင် နာရဏီသိမ်လဲ ပြန်လည် စည်ကားပြီး အနီးအနားတစ်ဝိုက်မှာ သာသနာရေး ကောင်း လာမှာ ပဲ။ ဒီ တံတားကို အသစ် တည် ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားကြမယ်'ဟု ကျွန်တို့ ဆုံးဖြတ် ပြီးနောက် နာရဏီသိမ်ကုန်းသို့ နောက်တစ်ခေါက် သွားခဲ့ကြပြန်ပါသည်။

ထို တစ်ခေါက်တွင်မူ ပဲခူးမြို့ရှိ သာသနာရေး ဘာသာရေး ကြည်ညိုကြလှ လူကြီး လူကောင်း အရေးပါသူများနှင့် ဘုရားသုံးဆူရွာမှ ဘုရားပြုပြင် ရာတွင် ပါဝင်နေသူ လူကြီး သုံးလေးယောက်တို့ ဖိတ် ကြားပြီး စမ်းကူးတံတားကြီးအတွက် အသစ် တည် ဆောက်ဖို့ အစည်းအဝေး လုပ်ဖြစ်သည်။

တံတားကို ဆုထည် ခိုင်ခံ့စွာ အနှစ်ငါးဆယ် ကြာ ခိုင်ခံ့အောင် တည်ဆောက်ဖို့လည်းကူး ကား ကူး ရေရှည် ခံနိုင်ဖို့ရာ အင်ဂျင်နီယာက တွက်ချက်ရာ ကျပ်ငွေ တစ်သောင်း ကုန်ကျမည်ဟု အဖြေ ထွက်လာ ပါသည်။

ကျွန်မတို့သည် နရဏီ သိမ်တော်ကို ပြုပြင်နေကြ သူ အ ဝေါင်း အား လေး စား ယုံ ကြည်ကြသည့် အလျောက် ဤ တံတားသာ အသစ် တည်ဆောက် လိုက်ရလျှင် နရဏီသို့ ရောက်လာသူများ အလှူပါဝင် သူများရှိလာကာ ယခုထက် အမြန် စည်ကားတော့ မည်ဟု စေတနာပေါ်လာသည့်အလျောက် ပိုက်လုံးခံ၊ ကွန်ကရစ်၊ အုတ်ပတ်ကား အခြေခံဖြင့် အလှူငွေ တစ်သောင်း ရေစက်ချပြီး ဆောက်လုပ်ရာ တံတားမှာ မကြာခင် ပြီးစီးသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်ပေသည်။

* * *

ကဆယ်ငါးနှစ် ကျော်ခဲ့စေပြီ။ ထိုအခါမှစ၍ စာလေးကွင်းရွာထဲမှ စမ်းချောင်း ကို ဖြတ်ကူးထားသော အုတ်တံတားတွင် ဘုရား တည် ကျောင်းဆောက်ရန် သစ် ဝါး အုတ် တိလပ်မြေသယ်ယူခဲ့သော ကားများ ရာသီမရွေး ယူ ဆောင်သယ်ပို့ကာ ပြုပြင်ရေးကို အနားမနေ ပြု လုပ်လာနိုင်သဖြင့်....

ယနေ့ တောပတ်လယ် အုပ်ဆိုင်းကာ စိမ်းညို ဆိတ်ငြိမ်လှစွာသော နရဏီ သိမ်တော်အနီး တစ် ဝိုက်တွင် ပြုပြင်ပြီး စေတီကြီးငယ်များ၊ စေတီသစ် များ၊ တရားအားထုတ်ရန် ရိပ်သာ အဆောက်အဦး များဖြင့် ရှေးကလိုတောကြီးမျက်မည်း မတုတ်တော့ သော နရဏီသိမ်တော်အသစ် အခြေအနေကို တွေ့ မြင်ရတိုင်း မိမိပြုခဲ့ရသော လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ပေး မှု တူသိုလ်အတွက် စရစေတနာသည့် ယခုပြုနေရ သည်ကဲ့သို့ ကြည်နူးပီတိဖြစ်လျက် ရှိနေရပေသည်။ နှစ်ငါးဆယ် ကြာရှည်ခံ ရွာလမ်းကူး တံတားသည် လည်း အလှူရှင်၏ စေတနာကဲ့သို့ပင် ပျောက်မစီး သေး ဘဲ ခိုင်ခံ့တည် တန့် လျက် နာရဏီအတွက် ကုသိုလ်ပြုလာသူများအဖို့ အထောက်အပံ့ ရရှိနေ စေသည်။

လူ့ဘဝ ဆည်းဆာ အချိန်အခါသို့ ရောက်ရှိနေ ပြီဖြစ်သော ကျွန်တို့အဖို့မှာလည်း ယနေ့ ဖြစ်စေ၊ ရှင်သန်နေဆဲ ပရစေတနာအကျိုးသည် ကျွန်မတို့ ကွယ်လွန်ရာသို့ တစ်ပါတည်းပင် လိုက်ပါလာလေ မည်ဟုပင် မျှော်လင့် ယုံကြည်စီတူလျက်။

(၃)

၁၁/၁၁/၈၈

ရတနာမွန် ပဌမန်း စာ ၉

ကုသမ္ဘိသံသေ-အသံဝေသံသော။ ဤသို့ သစ္စာလေး
ရပ်။ ဟရားမြတ်ကို၊ တပ်အပ်ဆင်ထင်၊ ဆတ်ဆတ်မြင်
သော၊ အရှင်အရိယာ သောတာပန် သံဃာသည်သာ
လျှင်။ ပဏိတံ၊ လောကီဥစ္စာရတနာတို့ထက်၊ သာလွန်
မြင့်မြတ်သော။ ရတနံ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ မွန်
မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလာကြီးအစစ်၊ ရတနာတော်ကြီး
ဖြစ်ပေ၏။

ဧတေန သစ္စေန ဤသို့ ဟုတ်မှန်သောစကားကို
ဆိုချသောကြောင့်။ ပါဏိနံ။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား
သုဝတ္ထိ။ လောကီ လောကုတ္တရာ၊ မွန်မြတ်စွာသော၊
မင်္ဂလာ အစီး အပွားသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။”

“မောင်လှအေး...ဒီအပိုဒ်ကို အကျဉ်းအားဖြင့်
နားလည်ဖို့ကတော့ လွယ်ကူပါတယ်။ မြန်မာစကား
ပြောပြရာရရင် ‘သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟာ ကိုယ်
ဖြင့်ဖြစ်သောနှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခံစားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မတောင်း
သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်မိစဉ်းတော့ မိမိအပြစ်ကို
ဖုံးဝှက် ထိမ်ချန်ထားခြင်း မရှိကြပါဘူး...တဲ့။ မိမိ
အပြစ်ကို မိမိပွင့်သင်းစွာဝန်ခံတောင်းပန်၍ ခွင့်လွှတ်
ပြေလည်အောင် ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။ မဂ်ဂဏ်
ဖြင့် နိဗ္ဗာန်မြင်ပြီးသော အရိယာသောတာပန်တို့သည်
မိမိပြုသော ပြစ်မှုကိုမဖုံးကွယ်တတ်ကြောင်း ရှင်တော်
ဘုရားကိုယ်တိုင် ဟောတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့်
သောတာပန် သံဃာတို့မှာ ဤ အဖိုးတိုက် နန်သော
ဂုဏ်ရည်တို့ကြောင့် အပြစ်ဆုံးရတနာဖြစ်ပါစေတယ်။
ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါများ
ချမ်းသာကြပါစေသတည်းပေါ့။ မင်း နားလည်ပါ
တယ်နော်။”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘာ၊ စာထဲမှာ ပါသလောက်တော့
ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။”

“အေး...မင်းအဖြေကို ငါကြိုက်သဟေ့၊ ဒါမှ
သဘာဝကျတယ်၊ စာတပုဒ်ကို ဖတ်သည့်အခါဖြစ်စေ၊
တရားတပုဒ်ကို နာသည့်အခါဖြစ်စေ၊ စာထဲမှာပါသမျှ၊
ဟောကြားထားတာကို နာရသမျှ၊ အဲဒီလောက်သာ
နားလည်ကြတာပေါ့။ ဒါက ပထမအဆင့် လို့ ပြော
ရမယ်၊ အဲဒီလောက် သာမန်သံရံထက် ‘အကျဉ်းမှ
အကျယ်သို့’ ‘အလွယ်မှ အခက်သို့’ ရောက်အောင်

သိချင်လာပြီဆိုရင်တော့ မိမိကိုယ်တိုင် တွေးချင်တွေး
ဆရာသမားများထံ မေးချင်မေး အဲသလို ဆည်းပူး
ယူရတယ်။ ဖြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်များဟာ
‘ပညာရှိစကား၊ အပ်ဖျားရေစက်၊ အနက်ပင်လယ်’
ဆိုသလို အလွန်တရာနက်နဲ ကျယ်ဝန်းလွန်းလို့ ကျေး
ဇူးရှင်ဆရာတော်ကြီးများအဆက်ဆက်က အဋ္ဌကထာ
များ ဖွင့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြရတယ်။ ဒါတောင် ဖွင့်လို့
ပြီးပြည့်စုံတယ်မရှိသေးပါဘူး တဲ့။ ဒါတွေကို တို့က
လက်လှမ်းမီသမျှ လေ့လာကြရမှာဖြစ်တယ်။”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘာ”
“အခုပဲကြည့်လေ၊ သောတာပန် အရိယာကြီး
များဟာ မိမိပြုမိသော အကုသိုလ် အပြစ်ဟူ၍ရှိလျှင်
ထိုအပြစ်ကို လျှို့ဝှက် ထိမ်ချန်ထားခြင်း မရှိပါ တဲ့။
အဲဒီတော့ မင်းတို့ငါတို့က ‘လူရိုင်းတွေ၊ တွေးလိုက်
ရင်၊ အဲသလောက် ဂုဏ်ကတော့၊ တော်ရုံ တန်ရုံ
လူကြီး လူကောင်းတွေမှာလည်း ရှိတတ်ကြပါတယ်လို့
မပြောနိုင်ပေဘူးလား။”

“ပြောနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်တော့ ထင်ပါ
တယ်။”

“အဲသလိုပြောလို့ မဖြစ်ဘူးခေါင်ရေ၊ ပုထုဇဉ်
တို့၏ ရိုးသားမှုဂုဏ်နှင့် အရိယာ သောတာပန်တို့ရဲ့
ရိုးသားမှုဂုဏ်ဟာ ဆီနဲ့ရေလို ကွာခြားနေပါသတဲ့။
ပရိတ်ကြီးနိဿယသင်္ခရာသင်္ဂြဟန်း ဆရာတော်ဘုရား
ရဲ့ အဆိုအမိန့်နဲ့ ကြည့်ပါ။

‘သောတာပန်သားအစိဋ္ဌာနခြောက်ပါးကိုသာ
မပြုထိုက်သည်ဟုတ်သေး။ အနည်းငယ်မျှမပြောပ
လောက်သော ပြစ်မှုကလေးများကိုပင်၊ ပြုမိသော်
ထိုပြစ်မှုကို ဖုံးကွယ်ခြင်းငှာ မျှက်ပေးပေ။
မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူ သောတာပန်
ဖြစ်စေ၊ အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်ထိပ်ဝှက်မှု မပြုတော့
သည်မှာ သာမန် ပုထုဇဉ်များနှင့်တူ၊ လူးခြား
သောဂုဏ်တစ်ရပ်ပင်’တဲ့။

အဲဒါသာကြည့်တော့။

နောက်တစ်ခုပြောဦးမယ်၊ ပုထုဇဉ်ဆိုတဲ့ ထိုလူငါး
မျိုးတွေမှာ ကိုယ်လုပ်မိတဲ့အပြစ်မျိုးက လူသိရှင်ကြား
ဘူးပေါ့သလို ပေါ်လာမှ မလွှဲသာမရှောင်သာ ဝန်ခံ
တတ်ကြတယ်။ ဒါတောင် ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့် ဝန်ခံကြ

သလား၊ မခံကြပါဘူး။ ဆင်ခြေဆင်လက်အမျိုးမျိုးနဲ့ ခေါင်းရှောင်တတ်ကြတာချည်းပါပဲ။ သောတာပန် အရိယာများကျတော့ 'သုမသိ၊ လူမသိ' ပြုမိတဲ့အပြစ် ကလေး အသေးအမွှားပဲဖြစ်စေ၊ ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံပြီး သက်ကြီး ဝါကြီး ပညာရှိကြီးများရဲ့ အဆုံးအမကို ရှိသေစွာ နာယူတတ်ပါတယ်။ ဒါဟာ သောတာပန် အရိယာများရဲ့ ဂုဏ်ပါ။ အေး.... သောတာပန် အရိယာသံဃာများမဆိုထားနှင့်ဦး၊ ထိုအရိယာသံဃာ တို့၏ လမ်းစဉ်ကိုတသွေမတိမ်း လိုက်နာကျင့်ကြံ အား ထုတ်တော်မူနေကြတဲ့ သမုတိသံဃာတော် အရှင်မြတ် များပင်လျှင် အနည်းဆုံး လခွဲ (၁၅) ရက်တစ်ကြိမ် အသီးသီး အာပတ်ဖြေတော်မူကြတယ်လေ၊ ဒါဟာ 'သုဟုဇ္ဇ' ဂုဏ်ပေါ့။"

"ဪ...အာပတ် ဖြေတယ်ဆိုတာ ဒီသဘော ကိုး။"

"ဟုတ်ပါတယ်၊ အာပတ်ဖြေတယ်လို့လဲ ခေါ်တယ်၊ အာပတ်ကိုကုစားတယ်လို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ဒေသနာ ကြားတယ်လို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ဥပုသ် ပြုတယ်လို့လဲ ခေါ်တယ်လေ၊ အဲဒီပွယ်က 'မိမိမှာ သိပ်ပဲသိဉာဏ် သော်လည်း မလွဲ မချောင်သာ၍ ပြုမိသောအပြစ်မျိုး ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မသိ၊ မမှတ်မိ၊ စေတနာမရှိပဲ ပြုမိသော အပြစ်မျိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ တပည့် တော် ကျူးလွန်ခဲ့မိပါ၏-လို့ သိတင်းသုံးဖော်ထံ ရှိသေစွာရှိခိုးဝန်ခံကြမြဲဖြစ်ပါတယ်"

"ဪ... ဟုတ်ပြီ၊ ကျွန်တော် ဒုလ္လဘရဟန်း ဝတ်ခဲ့ဘူးနဲ့ ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးက တိုင်ပေးလို့ ပါဠိလို ဆိုခဲ့ရတယ်လေ၊ 'အဟံဘန္တေ၊ သဗ္ဗာအာပတ္တိယော၊ အာရောဂယာမိ။' အဲဒီမှာဆရာတော်က 'သာဓု-သာဓု' လို့ ပြန်ဆိုလိုက်တော့ ကျွန်တော်မှာ တစ်မျိုးကြီး ခံစား လိုက်ရသလို ဖြစ်သွားတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော်က အပြစ် ပြုမိပါတယ် လို့ ဝန်ခံ တာကို ဦးပဉ္စင်းက 'သာဓု-သာဓု' ကောင်းလေစွ၊ ကောင်းလေစွဆိုတော့ တစ်မျိုးကြီးဖြစ်နေတယ်ပေါ့။"

"ဟား...ဟား...အဲဒါကိုမင်းကဦးပဉ္စင်းကို မမေး ခဲ့ဘူးလား။"

"ဘယ်မေးဝံ့လိမ့်မလဲ ဘာဘနယ်။"

"အဲ...မင်းမှာ စပ်စုံ သိချင်တယ်ဆိုတဲ့ ဝါသနာ လေးတော့အရှိသားပဲ၊ သဘောက ဒီလိုကွယ်၊ မင်းက

ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံတာကို မင်းထက် အသက်၊ ဝါ၊ ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က မင်းမှာသုဟုဇ္ဇဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံပါပေတယ်လို့ ချီးမွမ်းလိုက်တာဖြစ်တယ်၊ ဒီလိုမှတစ်ဆင့်ကွ။"

"ဪ...ကျွန်တော် သဘောပေါက်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော်ကအပြစ် ပြုမိပါတယ်လို့ ဝန်ခံတဲ့အတွက် ထိုရိုးသားတဲ့ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းတဲ့သဘောကိုး။"

"အေးကွယ်၊ သောတာပန်အရိယာ သံဃာတော် များရဲ့ သုဟုဇ္ဇဂုဏ်က ထို့ထက် မြင့်မြတ်နေပါသေး တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် 'မေတ္တာသုတ်' မှာ ဟောကြားတော်မူထားတာကို ဆက်ပြီးကြည့်ပါ။"

ဥဇ္ဇာ၊ သုဟုဇ္ဇာ၊ သုဝစောစဿ၊ မုဒုအနတ္တိမာနိတုံ။
ရိုးသားရမယ်၊ အသေးအမွှားကစ ဖြောင့်မှန် ရမယ်၊ အပြစ်ကိုဝန်ခံရမယ်လို့ ဆိုပြီးတဲ့နောက် သုဝ စောစဿ=ပညာရှိ အကြီးအကဲများက ဆုံးမတာကို ခံယူရမယ်တဲ့။ အပြစ်ကို ဝန်ခံရုံသာဝန်ခံပြီး ပညာရှိ လူကြီးများက ထိုအပြစ်အတွက် ဆုံးမတာကို လိုက်နာ ပြုပြင်လက်ခံခြင်းမရှိရင် ဘယ်နေရာကျမလဲ၊ မဟုတ် ဘူးလား။ အဲဒါကြောင့် အပြစ်ကိုဝန်ခံပြီးလျှင် ဆုံးမ စကားကို ခံယူရမယ်တဲ့။ ဟုတ်ပြီလား၊ အဲသလိုခံယူ နိုင်အောင် 'မုဒု=သဘောထားက 'နုညှိ' ပျော့ပျောင်း နေရမယ်တဲ့။ အဲဒီ-နုညှိပျော့ပျောင်းဖို့ဆိုရင် အနတ္တိမာနိ (ထောင်လွှားတဲ့ မာန) ကို စွန့်ခွာ ပယ်ချ ထားရ မယ်တဲ့။"

"ဪ...တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ကွင်းဆက် တရားတွေပဲ နော်၊ ကြောင်းကျိုးဆက်သွယ်နေကြတာပဲ။"

"မိမိတွင် ရှိတဲ့အပြစ် လျှို့ဝှက် မထိမိချန်တဲ့ အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လယ်တီဆရာတော်ဘုရား ကြီးရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိထဲမှ အကြောင်းတစ်ခုကိုသတိရသေး သကွယ်။"

"လယ်တီဆရာတော်ဘုရားဟာ သနပ်ဖက်ဆေးလိပ် အကြီးကြီးတွေကို အလွန်ကြိုက်သတဲ့ကွယ်၊ ကျောင်း နန်းထဲက စားပွဲပေါ်မှာ ၄-၅-၁၀ လိပ်၊ မောင်း ထောင်ခွက်ထဲ ထည့်ထားတတ်တယ်၊ သောက်လက်စ ဆေးပေါလိပ်ကိုလဲ သံပန် ကန်ပြားနဲ့ပြင်ခံပြီး ဆေး လိပ်ခွက်အဖြစ်အသုံးပြုသတဲ့ကွယ်။"

တစ်နေ့တော့ သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရား သူ့ ကျောင်းတော်ကို ကြွလာလိမ့်မယ်လို့ သတင်းရရှိထား လေတော့၊ ကျောင်းနေ ပဉ္စင်းပျိုလေးများက တစ်

ကျောင်းလုံးကို သုတ်သင် သန့်ရှင်းကြတာပေါ့၊ ဆရာ
တော်ဘုရားနေတဲ့ ကျောင်းခန်းကိုလဲ တံမြက်လှဲ၊
ဖုံသုတ်၊ အလုပ်ရှုပ်နေကြသတဲ့။ အဲဒီမှာ ဆရာတော်
ဘုရားရဲ့ ဆေးလိပ်မောင်းထောင်ခွက်ကြီးနဲ့ ဆေးလိပ်
ပြာခံ၊ ဆေးလိပ်တို့တို့ကိုပွင်းပျံ့များကသိမ်းဆည်းမယ်
လုပ်တော့—

“ဟဲ့...ဟဲ့ ဒါတွေကိုမသိမ်းကြနဲ့၊ ငါဆေးလိပ်
သောက်တာကို သာသနာပိုင်သိချင်ရင် သိသွားပါစေ၊
မြင်လို့ သိလို့ ‘မောင်ညာဏ၊ က ဆေးလိပ်သောက်
တတ်သကိုး’လို့ အမိန့်ရှိတော်မူရင် ‘တင်ပါဘုရား—
ယခုအချိန်ကစပြီး တပည့်တော် ဆေးလိပ်မသောက်
တော့ပါဘူးလို့ ဝန်ခံလိုက်မယ်၊ သူက ဘာမှမပြောပဲ
လျစ်လျူရှုလိုက်ရင်တော့ ငါကြိုက်တဲ့ ဆေးလိပ်ကို
ငါဆက်သောက်နေမှာပဲ။ အေး...။ ငါဆေးလိပ်
သောက်တာကို သူမသိမမြင်အောင် ထိမ်ချန် လျှို့ဝှက်
ထားပြီး သူပြန်သွားမှ ငါကဆက်မသောက်ချင်ဘူး၊
အရှိကို အရှိအတိုင်း ထားလိုက်ကြ။ မောင်းထောင်
ခွက်နဲ့ဆေးလိပ်ပြာခွက်ရော၊ ဆေးလိပ်တွေရော မသိမ်း
ကြနဲ့’လို့ တားတော်မူပါသတဲ့ဗျား။”

“ဟား...ဟား...။ ဆရာတော်က ခပ်ရှင်းရှင်း
ခပ်ပြတ်ပြတ် ပဲ နော်၊ ကျွန်တော် ဖြင့် ကြည်ညို
လိုက်တာ။”

“အေးလေကွာ၊ ကောက်ကျစ် ယုတ်မာတဲ့လူများ
သာ ရှေ့တင်တမျိုး၊ ကွယ်လွင်တင်မျိုး လုပ်တတ်
ကြတာ၊ နောက်ပြီးရှိတဲ့အပြစ်ကို ဖုံးရံမကဘူး၊ မရှိတဲ့
ဂုဏ်တို့၊ သိက္ခာတို့ကိုလဲ ရှိဟန်ဆောင်တင်ကြသေး
တယ်။ အဲဒါမျိုးကိုတော့ ‘မာယာသာယေယျ’လို့
ခေါ်သတဲ့ဗျ၊ တကယ်တမ်း သီလသိက္ခာ၊ ဂုဏ်အင်္ဂါ
ပြည့်ဝတဲ့ သူတော်ကောင်းကြီးများလျှော့တော့ မိမိကို
အထင်ကြီးမှာ ရှုဖို့စနိုးတော့မူလွန်းလို့ သိုသိပ်ကျစ်
လျစ်စွာ နေတော်မူကြပါသတဲ့။”

“အင်း...ဒီလိုဆိုတော့လဲ ခေတ်ပေါ် တန်ခိုးရှင်
ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို စောကြောစရာ ကောင်းနေပြန်ပြီ
နော်”

“ဒါတော့ ဂုဏ်ဉာဏ်နဲ့ကိုယ်ချင့်ချိန်ကြပေါ့ကွယ်။
ပုထုဇဉ်နဲ့ သောတာပန် အရိယာ ဆိုတာမျိုးကတော့
ဆီနဲ့ရေလောက် ကွာခြားပါတယ်လို့ ငါပြောခဲ့ပါ
ပကော။ အေး...အဲဒီတရားများ ပြည့်စုံဖို့ကတော့

သောတာပန် အရိယာသံဃာတော်များမှာသာ အတိ
အကျ ပြည့်စုံကြမှာမဟုတ်လား။”

“ဟုတ်ပါတယ် ဘာ”

“မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဟာ တပည့်
သားသံဃာတော်များ၌ ထိုဥဇုဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံကြတယ်
လို့ ချီးမွမ်းပြီး ‘ဥဇုပုဋ္ဌိပုဇ္ဈော၊ ဘဂဝတော၊ သာဝက
သံဃော’လို့ ဟောတော်မူထားတာပေါ့။”

“ဟုတ်ပြီဘာ၊ ကျွန်တော်အမှတ်ရပြီ”

“အဲဒီ ဥဇုဂုဏ်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်တဲ့ သံဃာ
အချင်းချင်းမှာ ဥပုသ်ပြုကြတာကို မြတ်စွာဘုရားက
အလွန်လိုလားနှစ်သက်တော်မူပါတယ်။

“တရံရောအခါမှာ ဆိုက်ငြိမ်သော တောအရပ်၌
တစ်ပါးတည်း သီတင်းသုံးနေတော်မူတဲ့ သာဝက
ရဟန္တာတစ်ပါးကို ‘ချစ်သား...၊ အသင်သည် လခွဲ
တစ်ကြိမ် ဥပုသ်ပြုပါရဲ့ဗျား’လို့ မေးတော်မူတယ်။
‘ဘုန်းတော် ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်
သည် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိလေသာဟူသမျှကို ပယ်ခြတ်
ပြီးစီးပြီဖြစ်သောကြောင့် (ဥပုသ်ပြုရန် မလိုတော့ဟု
ထင်သဖြင့်) ဥပုသ်မပြုမိပါဘုရား’လို့ လျှောက်ထားတဲ့
အခါမှာ ‘ချစ်သား... အရဟတ္တမဂ် ရောက်ရှိနေသူပင်
ဖြစ်စေ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းသည် ကောင်း၏’ လို့ တိုက်တွန်း
တော်မူပါသတဲ့။ အဲဒီအချက်ကို ထောက်လျှင် သော
တာပန် အရိယာသံဃာများကို ထားတိဦး။ ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်များကိုပင်လျှင်ဥပုသ်ပြုကြစေလိုကြောင်း မထင်
ရှားပေဘူးလား။”

“ထင်ရှားပါတယ်”

“အေး... နောက်ပစ်ခု ရှိသေးတယ်၊ ဥပုသ်
ပြုတယ်၊ အာပတ်ဖြေတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စက သီတင်း
သုံးဖော် ရဟန်းတစ်ပါးထံ တစ်ပါးက ဝန်ခံရုံနဲ့
ပြီးတယ်၊ ‘ပဝါရဏာ’ပြုတဲ့ကိစ္စကျတော့တင် ကောင်း
တည်းနေသံဃာတော် အများစုကို တောင်းပန်ဝန်ခံ
ရတာမျိုးဖြစ်တယ်။”

“ပဝါရဏာ-ဆိုတဲ့သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုပြောပါဦး
ဘာ”

“ပဝါရဏာ-ဆိုတာက ဒီလိုကွယ်၊ သံဃာတော်
များဟာ ဝါတွင်း ၃-လပတ်လုံး အရပ်တစ်ပါးသို့
ခရီးသွားလာခြင်း မရှိဘူး မဟုတ်လား။”

“ဟုတ်ကဲ့၊ အဲသလို ဝါဆိုတယ် ဆိုတ ကိုတော့ ကျွန်တော်သိပါတယ်။”

“အေး....၊ အဲသလိုအတူတကွ ဘစ်ကျောင်းတည်း မှာဝါဆိုပြီးသည့်နောက် သီတင်းဝါလကျွတ်ဖို့ ခရီး တစ်ပါး ထွက်ကြသွားလို့သော ရဟန်းကပဲဖြစ်စေ၊ အတူနေကြသောရဟန်းများပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ပေါင်း သင်းဆက်ဆံနေခဲ့ကြရသော ထို၃-လ အချိန်ကာလ တို့၌ မိမိတို့အပေါ်တွင် ကာယကံမူအဖြစ်ကြီး၊ အပြစ် ငယ်၊ ဝစီကံမူ အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်၊ မနောကံမူ အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်တို့ကို ဝန်ခံရုံသာ မကဘူး။ မိမိအပေါ်မှာ အပြစ် ဖန်တရာ ဖြစ်လျှင် ဆော် လည်းကောင်း၊ ကြားလျှင်သော် လည်းကောင်း၊ တွေးတင်ဖွယ် ရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း မိန့်ဟ ပြောသိ ဆုံးမတော်မူကြပါကုန်။ တပည့်တော်သည် မိမိကိုယ်ကိုအပ်နှံပါ၏။ ထိုအပြစ်များမှ ထမြောက် အောင် ရှိသောကုစား ပြုပြင်ပါမည်ဘုရား-လို့ တောင်းပန်လျှောက်ကြားတာဖြစ်တယ်။ သံဃာများ ဆိုရာ အခရီးပါတဲ့ အခမ်းအနားကြီးပေါ့ကွယ်။”

“ဪ....ကောင်းလိက်တာတရယ်၊ မြတ်စွာ ဘုရားအလိုတော်အတိုင်း သည်လောက် တိတိကျကျ လိုက်နာ ဆက်ဆံပေါင်းသင်း နေမဟာမူကြလို့သာ သံဃာ အဖွဲ့အစည်းကြီးဟာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့် ခြောက်ရာနီးပါးရှိခဲ့ပြီ။ နောင်ကိုလည်းအစွန့်ရှည်စွာ တည်မြဲနေဦးမှာပဲနော်။”

“ဒါပေါ့ကွယ်၊ ညီညီညွတ်ညွတ်စုပေါင်းဆက်ဆံ နေကြခြင်းသည် ချမ်းသာသောအကျင့် ဖြစ်ပေ၏-တဲ့။ ‘သမ္ပေါနံ တပေါ သုခေါ’ လို့ ဘုရား ဟောထား တာပဲ။ အဲသလိုပဲ ကိလေသာကုန်ခန်းတဲ့ ရဟန္တာ ထေရာ ထေရီများပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့၏နောက်ဆုံးခရီး ဖြစ်တဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော့မည်ဆိုလျှင် မြတ်စွာဘုရား အား လာရောက်တောင်းပန်လျှောက်ထားပြီး မိမိနှင့် အတူနေသူ၊ မနေသူ ဟူသမျှ ပုထုဇဉ် ရဟန်းမှအစ ရဟန္တာများ အထိ မိမိ၌ ပြုမိသော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်ကြပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားမြဲ ဖြစ်ပါသတဲ့။

“အရှင်သာရိပုတြာ ကိုယ်တော်ကြီး ဆိုလျှင် သူ၏ မယ်ဘက်သာရိပုဏ္ဏေးမ အိမ်ခန်း၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး သွေးအံ့တော်မူဆဲအခါမှာပင်လျှင် သူ့တပည့်သာဝက

ငါးရာကို ခေါ်ယူစုဝေးစေပြီး ‘ငါ့ရှင်တို့၊ သင်တို့နှင့် အတူတကွ အမြဲနေခဲ့သော ငါ့ပေါ်၌ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ တစ်စုံတစ်ခုများသိနေခဲ့သည်ရှိသော် ထိုအပြစ်များမှခွင့်လွှတ် သည်းခံကြပါလေ’ လို့ သူ ကိုယ် တိုင်က စတင်ပြီး သံသရာကျွေး ချေတော်မူပါသတဲ့ ဗျား။”

“အင်း....၊ ကိုယ့်တပည့် ရဟန်းတွေကိုပင် လေး လေးစားစားနဲ့ တောင်းပန်တဲ့သဘောဟာ ဥဇုဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတာပေါ့နော်”

“အေးပေါ့၊ ကိုယ့်တပည့်အပေါ်မှာ ဒီလိုတောင်း ပန်ရသေးတယ်ဆိုရင် ရတနာ (၃)ပါးနဲ့ မိစ္ဆာဆရာ သမားများအပေါ်မှာ တယ်လို့သဘောထားရလေ၊ ရေးရေး ဆရာတော်ကြီး များက တို့တတွေ အတွက် ဩကာသဘုရားရှိခိုးကို စီရင် ရေးသားပေးတော်မူကြ တယ်လေ။ မင်းဆိုကြည့်စမ်း။”

“ဩကာသ၊ ဩကာသ။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ တည်းဟူသော ကံ ၃-ပါးတို့မှ ကင်းလွတ် ပျောက်ပါ ခြေခြင်းအကျိုးငှာ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မြောက်အောင်၊ ဘုရား ရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ။ ရတနာ မြတ်သုံးပါး တို့အား အရိုအသေ၊ အလေးအမြတ် လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင် ဘုရား။”

“ကဲ....အဲဒီမှာ ‘ဩကာသ’ က စကြည့်။ သည်းခံတော်မူပါဘုရား၊ သည်းခံတော်မူပါဘုရား တဲ့တာကို သည်းခံရမှာလေ၊ ရတနာသုံးပါး အပေါ်၌ မိမိပြုခဲ့သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ တို့ကို ပေါ့။”

“နောက်ဆက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဆိုနေကြတာက အပါယ်လေးပါး၊ ကင်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူ မျိုး ငါးပါး၊ ဝိပုတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျသနာတရား (၅)ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ် ပြီးသည် ဖြစ်၍ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား-ဆိုတာတွေကကော။”

“ဒါက တို့တတွေရဲ့ ဆန္ဒကိုသာလျှောက်ထားနေ ကြတာပါကွာ၊ အပါယ်လေးပါး၊ မကျဖို့နဲ့ နိဗ္ဗာန် ရောက်ဖို့ဟာကတော့ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရတာပဲ။

ဝဋ်နှင်ကြွမှာ မလ္လဝင်္ဂသာ ပုဒ်ကော

(၁)

မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ကျူးလွန် ပြုလုပ်မိရင် ကြီးစွာသောဘေးဒဏ် သင့်ရောက်ခြင်း ခံရမည်မှာ ကေနမလွဲဖြစ်လို့ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်နှင့် မျှ ရှောင် ကြဉ်ကြပါလို့ ကျွန်တော်တိုက်တွန်းပါတယ်။

မကောင်းမှု ၁၀-မျိုး ရှိပါတယ်။ ကိုယ်ထိ လက် ရောက်ကျူးလွန်တဲ့ မကောင်းမှုက ၃-မျိုး၊ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုကျူးလွန်တဲ့ မကောင်းမှုက ၄-မျိုး၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်ပြစ်မှားတဲ့မကောင်းမှုက ၃-မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်သိသက်ရောက် ကျူးလွန်တဲ့ ကာယဒုစရိုက် မကောင်းမှု ၃-မျိုး ကတော့ (၁) သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ (၂) သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ခိုးခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ တိုက်ခိုက်၍ ယူခြင်း၊ (၃) သူတစ်ပါး၏ သားမယားကိုပြစ်မှား ကျူးလွန် ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

နှုတ်ဖြင့်ပြောဆိုကျူးလွန်တဲ့ဝစီဒုစရိုက် မကောင်းမှု ၄-မျိုးကတော့ (၁) သူတစ်ပါး နစ်နာပျက်စီးဆုံး

ရှုံးအောင် မဟုတ်မမှန် လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်း၊ (၂) အချင်းချင်း မသင့်မတင့် ဖြစ်အောင် ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ (၃) ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ (၄) အကျိုးမရှိယုတ်ညံ့ သိမ်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆို ခြင်းတို့ဖြစ်ပါတယ်။

စိတ်ဖြင့်ကြံစည်ပြစ်မှားတဲ့ မနောဒုစရိုက်မကောင်းမှု ဒုစရိုက် ၃-မျိုးကတော့ (၁) သူတစ်ပါး၏ပစ္စည်းကို မိမိပစ္စည်းဖြစ်လိုခြင်း (လောဘ)၊ (၂) သူတစ်ပါး နစ်နာပျက်စီးသေဆုံးစေလိုခြင်း (ဒေါသ)၊ (၃) မှားယွင်းသောအယူအဆ အတွေးအကြံရှိခြင်း (မောဟ) တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆိုခဲ့တဲ့ မကောင်းမှု ဒုစရိုက် ၁၀-မျိုးတွင်တစ်မျိုး မျိုးကို ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ အများအပြားကို ပြုသည် ဖြစ်စေ မကောင်းကျိုး-ဆိုးပြစ်ခံရမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မကောင်းမှုကို ပြုမိ မှားတဲ့အတွက် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးဒဏ်ခံရပုံကို ဖော်ပြ မည် ဖြစ်ပါတယ်။

(၂)

ကျွန်တော်ကို မွေးတာက မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာဘုရင် သီပေါမင်းလက်ထက်၊ အင်္ဂလိပ်နဲ့ မြန်မာစစ်ဖြစ်နေတုန်းမှာ ကျွန်တော်ကို မွေးပါတယ်။ ဇာတိက ဆင်ပေါင်ပဲမြို့ပါ။

ကျွန်တော်အမည်က မောင်ကျား၊ ကျွန်တော် အဖေက ဦးလှပေါ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ သားအဖ နှစ်ယောက်စလုံး လက်သမားဆရာတွေဖြစ်ကြပါတယ်။

ကျွန်တော် အသက် ၂၅-နှစ်အရွယ်မှာ ကျွန်တော့် အဖေ အသက်က ၆၀-ကျော်နေပါပြီ။ အဖေက ကောင်းကောင်းမကျန်းမာပါဘူး၊ အားအင်နည်းပါး ဆုတ်ယုတ်နေပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဖေ့ကို နေ့စဉ် နွားနို့ တိုက်ရပါ တယ်။ နေ့စဉ်နွားနို့ တော်တော်များများ ဝယ်တိုက် ရတော့ ငွေကုန် မနည်းလှပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ဝယ်တဲ့နို့ ဆိုတော့ ရောင်းတဲ့လူက နွားနို့ထဲ ရေရော ထားတော့ နွားနို့စစ်စစ် ကောင်းကောင်း မဟုတ် တော့ဘူးပေါ့။

ကျွန်တော့်အမေက နွားနို့ လက်ကလေးတောင် ရွတ်ပြပါတယ်။ “နွားနို့တစ်မြုံ၊ ရေနစ်မြုံ၊ ဖြူရုံ ဖြူတဲ့နွားနို့ပါပဲ”တဲ့။ မြို့ဆုတာက အိုးကို ခေါ် တာပါ။

တစ်နေ့တော့ အဖေကပြောပါတယ်။ “နွားနို့ စစ်စစ်

လဲ သောက်ရအောင်၊ များများစားစားလဲ သောက် ရအောင်၊ ငွေကုန်လဲသက်သာအောင် နို့စားနွားမ၊ တစ်ကောင် ဝယ်ပြီး ညှစ်သောက်တာက ကောင်း မယ်”တဲ့။

အဖေ ဆန္ဒအတိုင်း နို့စားနွားမ ရောင်းမယ့်သူကို လိုက်ရှာရပါတယ်။ နို့စား နွားမ၊ ဆိုတာက နွား သားငယ်ကလေး မွေးပြီးစ၊ နွားမ၊ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့မှ နို့ထွက်မှာကိုး။

အဆင်သင့်ပါပဲ၊ ကျွန်တော်တို့မြို့ အရှေ့ပိုင်းက အိုးဖိုရပ်ထဲမှာနေတဲ့ ဦးအောင်ဘဆီက နို့စားနွားမ၊ ဝယ်ရပါတယ်။

ကျွန်တော်က နွားနို့ တိုင်ခါမှ မညှစ်ဖူးတော့ နွားနို့ ညှစ်နည်းထဲ ဦးအောင်ဘထံမှာ မေးတော့ ဦးအောင်ဘက သေသေချာချာ ပြောပြပါတယ်။

“မနက်ခဏာစောမှာ နွားနို့ ညှစ်ရမယ်။ ညှစ်ခင် ပြင်ဆင်မှုတွေလဲ လုပ်ထားရတယ်။ ပြင်ဆင်မှုဆိုတာက ဒီလိုပေါ့၊ ညှစ်ပြီးကစပြီး နွားကြီးနဲ့ နွားကလေးကို တခြားစီခွဲပြီး ချည်ထားရတယ်။

“အဲဒီလို ချည်ထားတဲ့ လွှတ်ထားရင် နွားမကြီး နို့ကို နွားကလေးက တစ်ညလုံး စို့နေလို့ နို့ကုန် သွားတဲ့အတွက် မနက်ကျတော့ နို့ညှစ်လို့ မထွက် သော့ဘူး။ ဒါကြောင့် နွားသားအမိကို တစ်ညလုံး ခွဲချည်ထားရတာ။

“မနက်ကျတော့ နွားမကြီးမှာ နို့တွေ တောင့်နေ တယ်။ အဲဒီနို့ကို ညှစ်ယူပေမယ့် မထွက်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ မထွက်သလဲဆိုတော့ သူ့သားကလေးစို့ တားတုတ်လို့ နို့ချမပေးဘူး၊ နို့လွှတ်ပေးဘူး၊ ဒါကြောင့် နို့ မထွက်တာ။

“ဒီတော့ ကယ်လိုလုပ်ရသလဲဆိုတော့ ကြိုးနဲ့ ချည် ထားတဲ့နွားကလေးကို ကြိုးဖြေ လွှတ်လိုက်ရတယ်။ ဒီတော့မှ နွားကလေးက သူ့အမေ့ကို ဝင်စို့လို့ နွားမကြီးက နို့ချပေးတယ်။

“အဲဒီလိုနို့ချပေးတော့မှ နွားကလေးကို ဆွဲယူပြီး တိုင်တစ်တိုင်မှာ ကြိုးနဲ့ချည်ထား။ နောက်ပြီးတော့မှ နွားမကြီးနို့ကို ညှစ်ယူရတယ်။”

ဦးအောင်ဘ ပြောပြလိုက်သည်များကို ကျွန်တော် သေချာစွာ မှတ်သားပြီး နွားမကြီး သားအမိကို ကျွန် တော်တို့အိမ် ယူဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

တစ်နေ့လုံးပဲ နွားမကြီးကို အစာ ကျွေးပါတယ်။
ရေလဲတိုက်ပါတယ်။ နွားကလေးကလဲ သူ့အမေ့ကို
အားရပါးရရှိပါတယ်။

အဲ...ညအချိန်ရောက်လာတော့ ဦးအောင်ဘပြော
သလို တစ်ကြိမ်ပြင်ဆင်မှု ပြုရတော့တာပါပဲ။

နွားမကြီးကို တိုင်တစ်တိုင်မှာ ကြိုးနဲ့ ချည်ထားပါ
တယ်။ နွားကလေးကိုလဲ တခြား တိုင်တစ်တိုင်မှာ
ကြိုးနဲ့ ချည်ထားပါတယ်။ သူတို့ချင်း ခပ်ဝေးဝေး
ချည်ထားပေမယ့်တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် မြင်နေရပါ
တယ်။

ဝိတ်မချမ်းသာဖွယ်ကို စ,တံဝိတွေ့ခြင်ရပါပြီ။

နွားကလေးမျော နို့စို့ချင်ချင်လွန်းလို့ အတင်း
ရုန်းပါတယ်။ ကြိုးက အင်မတန်ခိုင်တော့ ကြိုးမပြတ်
ဘဲ နွားကလေးရဲ့လည်ပင်းသာ ပြတ်မတတ် ဖြစ်ရှာရ
ပါတယ်။

နွားမကြီးကလဲ သူ့သားနွားကလေးကို နို့တိုက်
ချင်ရှာလွန်းလို့ အတင်းရုန်းပါတယ်။ ကြိုးကခိုင်တော့
ကြိုးမပြတ်ဘဲ နွားမကြီးရဲ့လည်ပင်းသာ ပြတ်မတတ်
ဖြစ်ရှာပါတယ်။

အဲဒီလို နွားမကြီးရော နွားကလေးရော ရုန်းကြ
ရင်း နှစ်ကောင်စလုံး မျက်ရည်တွေ လည်နေတယ်လို့
ကျွန်တော်ထင်မိပါတယ်။

စကားမပြောတတ်ဘဲ နွားဖြစ်လို့သာ ရုန်းရင်း
ကန်ရင်း မျက်ရည် လည်ကြရှာပါတယ်။ သူတို့ဟာ
လူတွေလိုသာ သိတတ်၊ စကားပြောတတ်ရင်တော့-
“ရက်စက်လှချည့်လားကွာ...၊ ဒီ မကောင်းမှုတွေ
ကြောင့် မကောင်းတဲ့ ဒဏ်တွေ မင်းတို့ခံရမှာပဲ” လို့
ပြောလိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်။

ဟုတ်လဲ ဟုတ်ပါတယ်။ နွားတွေမှာလဲ အသက်နဲ့
ခန္ဓာကိုယ်နဲ့မို့ သိတတ်၊ နာကျင်တတ်၊ ဝေဒနာခံစား
တတ်ပါတယ်။ နွားတွေကို အခုလို အနိုင်ကျင့်သလို
လူအချင်းချင်းကိုသာ အနိုင်ကျင့်ရင်တော့ ဂတ်တွေ၊
ရုံးတွေရောက်မှာ သေချာပါတယ်။ တိရစ္ဆာန်ကျတော့
ဘယ်လိုပဲနှိပ်ပက် နှိပ်စက် ဘယ်သူကမှ အရေးမယူ၊
ဘာအမှုမှမဖြုတ်ဘဲ ကင်းလွတ်ခွင့် ရပါတယ်။

ဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ နွားကလေးက နို့စို့ချင်ရှာ
လွန်းလို့ ရုန်း၊ နွားမကြီးကလဲ သူ့သားကလေးကို
နို့တိုက်ချင်ရှာလွန်းလို့ ရုန်းနဲ့ သူတို့ သားအမိ ဒုက္ခ

ဝေဒနာ ခံစားရတာဟာ တစ်ညလုံးပါပဲ။ ညနေ
၆-နာရီက နံနက် ၆-နာရီအထိ ၁၂-နာရီကြီးများ
တောင် ကြာပါတယ်။ နည်းတဲ့အချိန် မဟုတ်ပါဘူး။

မနက် ၆-နာရီလောက်ကျတော့ နွားမကြီးနို့ကို
ကျွန်တော်ညှစ်ပါတယ်။ နို့တစ်စက်မှ မထွက်ပါဘူး။
သို့ပေမယ့်နို့အကြီးထဲမှာနို့တွေအပြည့်နဲ့ ဟောင့်ခဲနေ
ပါတယ်။ တစ်ညလုံး နွားကလေး မစို့ရလို့ နို့တွေ
ပြည့်ကျပ်နေတာပါပဲ။ သို့ပေမယ့် သူ့သားမဟုတ်လို့
နွားမကြီးက နို့ချမပေးတာပါ။

ဒီကော့တစ်မျိုးလုပ်ရပြန်ပါတယ်။ နွားကလေးကို
ချည်တိုင်ကဖြေလွှတ်လိုက်တော့ တစ်ညလုံး နို့မစို့ရတဲ့
နွားကလေးဟာ သူ့အမေထံ ပြေးသွားပြီး အဝမ်းမရ
နို့စို့တော့တာပါပဲ။ ဒီတော့မှနွားမကြီးက သူ့သား
စို့ဖို့နို့ချပေးတယ်။ နို့တွေ ထွက်နေပြီပေါ့။

အဲဒီလို နို့တွေ ထွက်နေတုန်းမှာပဲ နွားကလေး
လည်ပင်းမှာ ချည်ထားတဲ့ကြိုးကို အတင်းဆွဲယူရတယ်။
နွားကလေးကလဲ နို့စို့လို့ ကောင်းနေတုန်းမို့ ဆွဲ
မရဘူး။ အတင်းပေးကပ်ပြီးနို့စို့နေတာပဲ။ သို့ပေမယ့်
နို့စို့နေတဲ့ နွားကလေးကို နို့က ခွာအုတ်အောင်
အတင်းဆွဲယူပြီး ချည်တိုင်မှာပြန်ချည်ထားလိုက်တယ်။

နွားကလေးဟာ နို့စို့ချင်လွန်းလို့ သူ့အမေကို
ကြည့်ရင်း ဘဲဘဲနဲ့အော်နေတယ်။ နွားမကြီးကတော့
မျက်ရည်တွေပဲပြီး ကျွန်တော်ကို မကျေနပ်တဲ့မျက်နှာ
ထားနဲ့ ကြည့်နေတယ်။

ကျွန်တော်လဲရှက်တောင်လာတယ်။ “ငါဟာ နွားကလေးရဲ့ရမယ့်နို့ကိုအတင်းခားပြုတိုက်ယူရတော့မှာပါကလား” လို့တွေးမိပြီး စိတ်မကောင်းခြင်း အကြီးအကျယ်ဖြစ်မိပါတယ်။

သို့ပေမယ့် မတတ်နိုင်ဘူး။ “ပေါက်တဲ့နဖူး မထူးတော့ဘူး” ဆိုတာလို လုပ်မိတဲ့ အလုပ်ကို ဆက်လုပ်ရတော့တာပဲ။ နွားမကြီးနို့ကို ကုန်သည်တိုင်အောင် ညှစ်ယူရတော့တာပါပဲ။

အဲ့...အားရအောင်ညှစ်ယူလို့ နို့ကုန်တော့မှ နွားကလေးကိုချည်တိုင်က ဖြေလွှတ်လိုက်တော့ နွားကလေးဟာ သူ့အမေဆီပြေးသွားပြီး အတင်း နို့စို့တော့တာပါပဲ။ သို့ပေမယ့်ကျွန်တော်က ကုန်အောင် ညှစ်ယူထားတော့ ဘယ်မှာ နို့ထွက်တော့မလဲ။

ကျွန်တော်လုပ်ရတဲ့အလုပ်ဟာ စိတ်ပျက်စရာ၊ စိတ်မကောင်းစရာ၊ နွားသားအမိကိုအကြီးအကျယ်ညှစ်ဆဲ နှိပ်စက်ရာကျနေပါပေါ့ကလားလို့ တွေးမိပြီးဝမ်းနည်းမိပါတယ်။

(၃)

မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်ဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်တဲ့အလုပ်၊ တစ်နည်းပြောရရင် နွားသားအမိကိုအတင်းခားခြံတိုက်ရတဲ့အလုပ်ကို နေ့စဉ်ရက်ဆက် လုပ်ခဲ့ရတာရက်ပေါင်း ၃၀၊ တစ်လတိတိကြာသွားပါပြီ။

ညစဉ်-ညစဉ်မှာပဲ ဩ ၆-နာရီအချိန်က နံနက် ၆-နာရီအချိန်အထိ တစ်ညမှာ နာရီပေါင်း ၁၂-နာရီကြာအောင် နွားသားအမိကို ခွဲထားပြီး၊ နို့စို့စို့ နိုင်အောင်၊ နို့ငတ်အောင်လုပ်ထားခဲ့မိတာရက်ပေါင်း ၃၀-တိတိ ရှိပြီဖြစ်လို့ နာရီပေါင်း ၃၆၀-ကြာခဲ့ပါပြီ။

အဲဒီအချိန်မှာ အဖြစ်ထူး တစ်ခု ကြုံရပါတယ်။ ကျွန်တော် ဇနီးက သမီးကလေးတစ်ယောက် မွေးဖွားပါတယ်။ ချစ်စရာသမီးကလေးပါ။ ချစ်သိုက်တာလဲ လွန်ပါလေရော။

သို့သော်....

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်ပြောရမှာတောင် ခက်နေပါတယ်။ မပြောချင်ပါဘူး။ မပြော မဖြစ်လို့ မျက်ရည် ဝဲပြီးပြော ပြပါ့မယ်။

ကျွန်တော် သမီးကလေး.... ကျွန်တော် သမီးကလေး.... မွေးခါစ ကျွန်တော် သမီးကလေးဟာ မွေးလာလို့တော်တော်ကလေးကြာရင်ပဲ နို့ဆာလို့ နို့စို့ချင်လို့ ငိုရှာပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော် ဇနီးက သမီးကလေးကို နို့တိုက်ပါတယ်။

ကလေးဟာ နို့ကိုငုံပြီး တစ်ကျိုက် - နှစ်ကျိုက် လောက်ပဲစို့ရသေးတယ်။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆွဲယူလိုက်သလို နို့နဲ့ခွဲပြီး ပက်ကနဲ လန်ကျသွားပါတယ်။

သူ့အမေက ထပ်တိုက်ပါတယ်။ တစ်ငုံ-နှစ်ငုံငုံပြီး နောက်ကို လန်ကျသွားတာပါပဲ။ တိုက်တိုင်း-တိုက်တိုင်းနို့ကိုဘစ်ချက်-နှစ်ချက်သာ စို့နိုင်ပြီး ပက်လက် လန်ကျ သွားပါတယ်။ နို့စို့ချင်လွန်းလို့ - နို့ဆာလွန်းလို့ ကျည်ကျည်တက်အောင် ငိုရှာပါတယ်။

ကလေးအမေရော ကျွန်တော်ပါ ကလေးရဲ့ ဖြစ်အင်ကိုမမြင်ဝံ့မရှုရက်လို့ မျက်ချည် ကျရပါတယ်။

ထိုအတိုင်းပါပဲ။ ပြောရမှာတောင်ရှက်ပါရဲ့။ နွားမကြီးကို နို့ညှစ်ခါနီးမှာ နို့ချမပေးလို့ နွားကလေးကိုအစို့ခိုင်း၊ နွားကလေး တစ်ကျိုက်-နှစ်ကျိုက်စို့လို့ နွားမကြီးက နို့ချပေးတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် နွားကလေးကိုကျွန်တော်က အတင်း ဆွဲယူ ချည်နှောင်ထားပြီး နွားမကြီးနို့ကို ကုန်အောင် ကျွန်တော်က ညှစ်ယူခဲ့တဲ့ ဝဋ်တွေ....ဝဋ်ခွေတွေ.... အခု ကျွန်တော် သမီး မွေးစ ပေါက်ကလေးမှာ ဒီအတိုင်းခံနေရတာပါပဲ။

နို့ဆာလွန်းလို့ငို၊ သူ့အမေက နို့တိုက်တိုက်၊ တစ်ငုံ-နှစ်ငုံ စို့ရုံရှိသေး၊ တစ်ယောက်ယောက်က ဆွဲလွန်လိုက်သလို ပက်ကနဲလန်ကျသွား၊ နို့ဆာလွန်း နို့စို့ချင်လွန်းလို့ အော်ပြီး ငိုနေရှာရတယ်။

ကျွန်တော်က နွားကလေးကိုပြုခဲ့တဲ့ ပုံအတိုင်းပဲ ကျွန်တော် သမီးကလေး ခံစားနေရပါပြီ။ ဝဋ်လည် နေရပါပြီ။

(၄)

ကလေးက နို့မစို့နိုင်တော့ ကျွန်တော်တို့ အရပ် ထဲက ဆေးဆရာကြီး ဆရာမိုးကိုပင့်ခေါ်ပြီးပြပါတယ်။

ဆရာမိုးက အမျိုးမျိုး စမ်းသပ် ကြည့်ပြီး “ဘာ ရောဂါအခြေအနေကိုမှ မတွေ့ရဘူး၊ ဘယ်လိုဖြစ်တာ ပါလိမ့်” လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီတော့ကျွန်တော်က နွားနို့ညှစ်ရာမှာ နွားကလေး ကို နည်းနည်းအစို့ခိုင်းပြီး နွားကလေးမစို့ရအောင် ဆွဲယူချည်ထားပြီး နွားမကြီးနို့ကို ကုန်အောင်ညှစ်ယူ ရတဲ့အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။

ဒီတော့ဆေးဆရာကြီးက “ဝိပါက်အပြု၊ ငရဲအပ တဲ့ကွ၊ ဝိပါက်တို့ ဝဋ်တို့ဟာ အင်မတန် ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်၊ ရှောင်လို့ လဲမလွတ်ဘူး၊ ဒီတော့နွားနို့ ညှစ်တဲ့အလုပ်ကို မလုပ်နဲ့တော့” လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်က “သမီးကလေး ခွေးလာပြီး နို့ ဝအောင် မစို့နိုင်တာ မြင်ရကတော့ ကျွန်တော် နွားနို့မညှစ်တော့ပါဘူး” လို့ ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

ကလေးကတော့ဖြင့် သနားစရာ၊ ရင်နာစရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာ၊ ယူကျွံ မရဖြစ်စရာပါ။ နို့ဆာလွန်း လို့ငို၊ သူ့အမေက နို့တိုက်တော့ ခဏကလေးပဲ စို့ နိုင်ပြီး နွားကလေးကို ကျွန်တော်လုပ်မိတဲ့အတိုင်းပါ။ ပက်ကနဲနောက်ကိုလန်ကျသွားပြီးနဲ့ မဝလို့ တငိုတည်း ငိုနေတော့တာပါ။

ကလေးအမေရော ကျွန်တော်ပါ စိတ်မကောင်း ဖြစ်လွန်းလို့ မျက်ရည်ကျရပါတယ်။

(၅)

တစ်နေ့မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာ တော်ကြီးကို ဆွမ်းကပ်လှူပြီး ကျွန်တော်တို့သမီးကလေး ရဲ့ ရင်ထုမနာ ဖြစ်ဖွယ်ကိစ္စ ကြုံရဖို့ကို ဆရာတော်ကြီး အား အကျိုးအကြောင်းစုံလင်အောင် လျှောက်ထား ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်က လျှောက်ပါသေး တယ်။

“တပည့်တော် အကုသိုလ်ပြုခဲ့မိတာ မှန်ပါတယ်။ နွားကလေးကိုနို့ မစို့ရအောင် ပြုမိတဲ့ အကုသိုလ်ပါ။ အဲဒီအကုသိုလ်ကြောင့် တပည့်တော် ရင်သွေး သမီး ကလေးဟာ နွားကလေးခံစားရတဲ့စုံကွဝေဒနာ ခံစား နေရတာကို မြင်တွေ့နေရတော့ တပည့်တော် ရင်ကွဲ မတတ် ပူပန်ဆွေးမြေ့ရပါတယ်။ အဲဒါဟာ တပည့် တော်စေတနာအတိုင်းအကျိုးပေးတာပါပဲ။ သို့ပေမယ့် တပည့်တော်ပြုတဲ့ အကုသိုလ်မျိုးကို မပြုခဲ့တဲ့ တပည့် တော်ဇနီးနဲ့ သမီးကလေးက ဒီလို ငဋ်ဒုက္ခမျိုး ခံနေ ရတာကတော့ ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား။”

ကျွန်တော်ကဒီလိုလျှောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက မိန့်တော်မူပါတယ်။ “ပုထုဇဉ် သက္ကဝါတေမှာ ဘဝ ပေါင်းများစွာ ခရေမထွက်နိုင်တဲ့ သံသရာတစ်လျှောက် မှာ ပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ် တွေဟာလဲ မရေမတွက်နိုင် အောင်များခဲ့ကြတယ်။ ဒီတော့ဒကာကလေးရဲ့ ဇနီးနဲ့ သမီးကလေးမှာလဲ ဒကာကလေးရဲ့ အကုသိုလ်မျိုး ငဋ်နိုင် တယ်။ ဒါကြောင့် ဇနီးရော သမီးပါ မကွာဝေဒနာ ခံစားရတာ။ သံသရာ တစ်လျှောက်လုံး ပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်တွေ ကုန်ခင်တဲ့ နည်းကတော့ ငါဆိုတဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကင်းပြတ်ပြီး သောတာပန် ဖြစ်ရင် အကုသိုလ်အားလုံးကင်းပျောက်တယ်။ ဒီတော့ သော တာပန်ဖြစ်အောင် ဩဗ္ဗိစား အားထုတ်ကြ။”

ကျွန်တော်သည့်နွားကလေးကိုတင်လတ်တိ နှိပ်ကန် မိခဲ့သလိုကျွန်တော် သမီးကလေးလဲတစ်လတ်တိနှိပ်ကန် တဲ့ဝေဒနာခံစားပြီး သေဆုံးသွားရှာပါတယ်။ ။

(အထက်ဖော်ပြပါ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသူမှာ ဤစာရေးသူ၏ ဖခင်ဖြစ်ပါသည်။)

မဟောသေ သုခမိန်သည် ထီးဆောင်းမင်း တို့၏ ကျေးဇူး ပူဇော်မှုကို နှစ်သိမ့်စေပြီးနောက် စူဠနီ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးဆီသို့ စူးရှရဲဝံ့သော မျက်လုံးများဖြင့် လှမ်းကြည့်လိုက်လေသည်။ စူဠနီဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကား မျက်နှာကိုအောက်သို့ချလျက်သာ ရှိနေလေသည်။

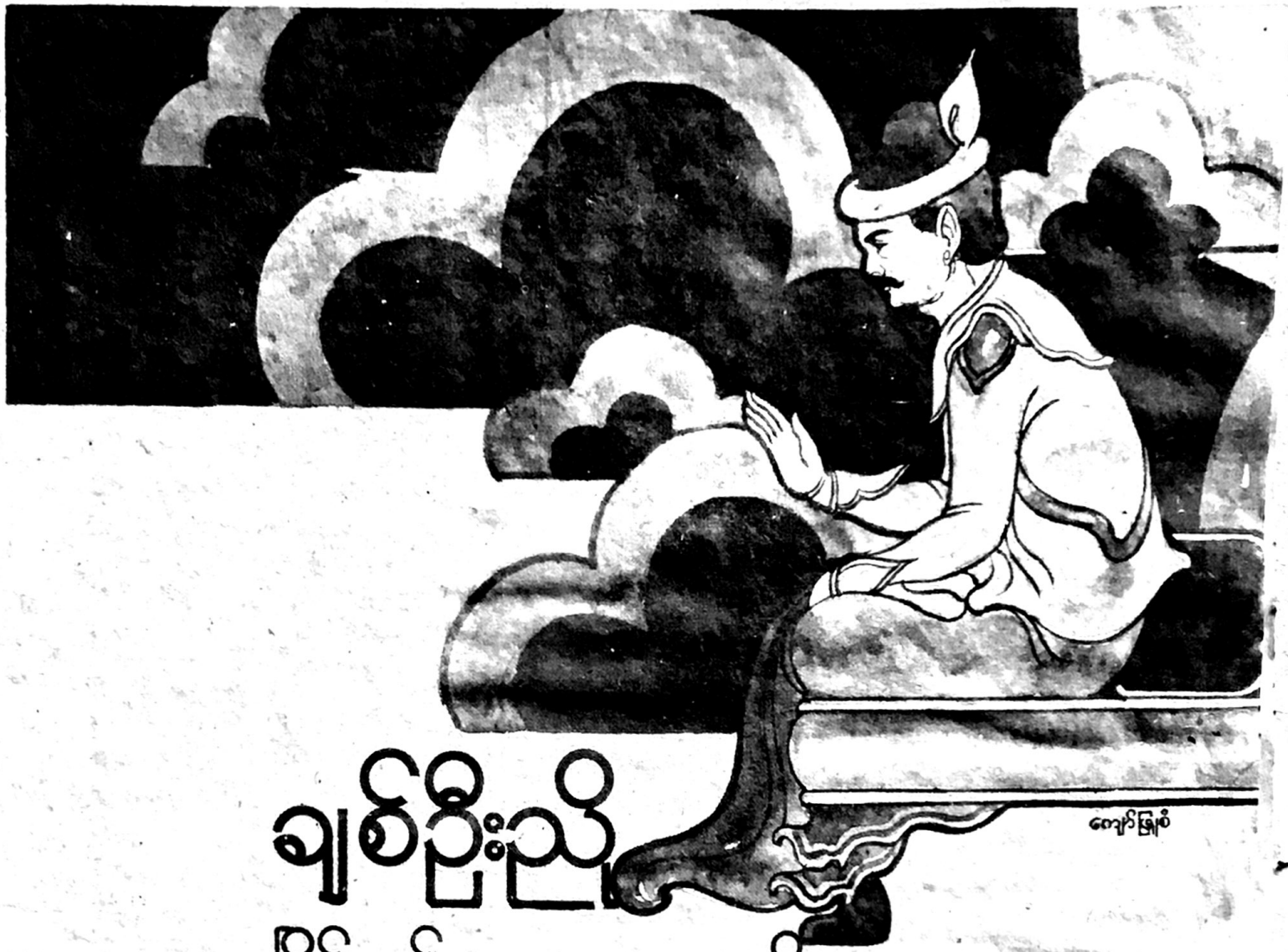
“အရှင်မင်းကြီး၊ မကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းနဲ့ ပေါင်းမိပြီး ယုတ်ညံ့တဲ့ အကြံကို ကြံစည်မိခြင်းဟာ အရှင့်ရဲ့အပြစ်သာစင်စစ်ဖြစ်ပေတယ်။ ဒီအပြစ်အတွက် ထီးဆောင်းမင်းအပေါင်းကို အရှင်မင်းကြီး တောင်း ပန်တော်မူပါ”

နောင်တ ဆင်ခြင်တုံတရားတို့ဖြင့် ပျောင်းအံ နူးညံ့ သွားပြီဖြစ်သော စူဠနီ ဗြဟ္မဒတ် မင်းကြီးကလည်း

အမှန်တရားကို ရဲဝံ့စွာ ရင်ဆိုင်နိုင်ပေပြီ။ ကျူးလွန် မိသောအပြစ်ကို တောင်းပန်ဝန်ချရန်အတွက်မင်းကြီး သည် စမုခံဦးစင်ပေါ်တွင် မတ်တပ်ရပ်လိုက်သည်။

“ထီးဆောင်းမင်း အပေါင်းတို့၊ ကေဝဠ်အမတ် စကားယုံမှားပြီး မကောင်းတဲ့ အကြံအစည်နဲ့ ကျွန်ုပ် သင်တို့အပေါ် ပြစ်မှား မိခဲ့ပါတယ်။ ဒီအပြစ်ကြီး အတွက်၊သင်တို့ကိုကျွန်ုပ်တောင်းပန်ပါတယ်၊ကျွန်ုပ်ကို ခွင့်လွှတ်ကြပါ။ နောက်နောင် ဘယ်သောအခါမှ ပြစ် မှားခြင်းမပြုတော့ပါဘူးလို့ ကျွန်ုပ် သစ္စာကတိဆိုပါ တယ် ထီးဆောင်းမင်းတို့”

“ခွင့်လွှတ်ပါတယ်၊ မင်းကြီး”

ချစ်ဦးညို

ငြိမ်းချမ်းရေးမဟာတမန်

ကျော်မြတ်

“ကျွန်ုပ်တို့အရေးအရာမယူပါဘူး အရှင်မင်းကြီး၊ ခွင့်လွှတ်ပါတယ်”

ကိုယ်စိတ်ကား အခြားအထူးမရှိ၊ နိတုံရွှေပမာ တစ်သားတည်းခတ်၊ တစ်ထပ်တည်း တည်ရှိညီညွတ် ကြပေပြီ။

စူဠနိဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်တင့်တယ်သောအသရေ၊ ကြည်လင်သော အသွင်ဖြင့် မကြွေးကြော် လိုက်လေ သည်။

“ထီးဆောင်းမင်း အပေါင်းနဲ့ အားလုံးသော မှူးမတ်ခိုလ်ပါများဟာ ဗီလက်ထပ်တဲ့နန်းမှပဲ ကျွန်ုပ် တို့ ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီ ချစ်ကြည် ညီညွတ်ရေး အောင်ပွဲ သဘင်ကြီးကို ခံကြပါစို့။” အတုမဲ့တဲ့ မဟောသေ

သုခမိန်မြတ်ကြီးကိုလဲ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးက ရွှေငွေ အဝတ်တန်ဆာရတနာ ဆင် မြင်းများနဲ့ ချီးမြှောက် ပူဇော်ကြပါစို့။ အားလုံးပွဲသဘင် ပြီးမြောက်မှ ပဉ္စာ လရာဇ်နန်းတော်တွင်းကို ပြန်ကြပါစို့။”

ငြိမ်းချမ်းရေး အလင်းရောင်သည် ကမ္ဘာမြေပြင် ပေါ်၌ ချွန်းဗတောက်လက်စွာ ကျရောက် စီးဖြာလာ ပေပြီ။

+ + +

ပဉ္စာလရာဇ် နန်းတော်ဦးဝယ် အတူတကွ စံပယ် ကြရင်...စူဠနိဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်မဟောသအေး၊ လေးမြတ်စွာပြောဆိုလိုက်လေသည်။

တိုင်းပြည်အတွင်းပြဟူ၍အယူဝါဒလည်း ရှိသည်။ သက်န်းရောင်ပုဆိုးဝတ်သည့် ပုဏ္ဏရုပ် တိတ္ထိတို့လည်း ရှိသည်။ ပရိဗ္ဗာဇက တိတ္ထိတို့လည်း ရှိသည်။ အဝတ် မဆီးအချည်းနှီးနေကြသည့် အဝေလကတိတ္ထိတို့လည်း ရှိသည်။ နိဂဏ္ဌတို့လည်းရှိသည်။ နတ္ထိကဝါဒီတို့လည်း ရှိသည်။ ဤသို့အားဖြင့် အယူဝါဒအမျိုးမျိုးတို့ အား ပြိုင်လျက်ရှိကြသည်။

အသောကမင်းတရားကြီးသည် ဘာသာအယူဝါဒ အားလုံးအပေါ် ထောက်ပံ့မှု၊ ပေးကမ်း လှူဒါန်းမှု များကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအလှူခံများသည် လျှပ်ပေါ်လှော်လိသူများချည်း ဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင် နေရသောကြောင့် စိတ်ပျက်လျက်ရှိသည်။

တစ်နေ့သောအခါတွင် အသောက မင်းတရားကြီး သည် သုမနဒေဝီ၏သား နိဂြောဓသာမဏေကိုလှမ်း မြင်လိုက်သည်။

ထိုဘွင်၌သို့တွေးမိသည်။ ငါတွေ့နေကျ၊ မြင်နေကျ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ဣန္ဒြေသိက္ခာမရှိ၊ လျှပ်ပေါ် လှော်လိကြ၏။ ဤသာမဏေငယ်မူကား တည်ငြိမ်၏၊ ဣန္ဒြေဒါ၏၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့၏။ သူ၏အတွင်းသဏ္ဌာန်၌ တရားမြတ်ကိန်းအောင်းနေလိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်မိ၏။

သို့ဖြင့်အသောကမင်းကြီးသည် အမတ်တစ်ဦးအား သမဏေငယ်ကို လိုက်ပင့်ချေဟု စေခိုင်းလိုက်သည်။ သာမဏေသည် နန်းတော်တွင်းသို့ ရောက်လာသော အခါ မိမိထက် သိက္ခာဝါကြီးသော ရဟန်းသံဃာ တစ်စုံတစ်ဦးကိုမျှ မတွေ့ရှိသည့်နှင့် မင်းတရားကြီး အား သပိတ်သင်္ကန်း ကမ်းလှမ်းပေးပြီး ထီးဖြူအုပ် မိုးထားသည့် ရာဇပတ္တဝါထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွဲ ထိုင် နေတော်မူလိုက်သည်။ မင်းတရားကြီးသည်သာမဏေ ၏ အပြုအမူကို သဘောကျနှစ်ခြိုက်ကာ အပြုံးပီတိ ဖြစ်လျက်ရှိသည်။

အသောကမင်းကြီးသည် ကိုယ်တော်တိုင် နိဂြောဓ သာမဏေအား ဆွမ်းကပ်လှူဒါန်းတော်မူခဲ့သည်။ ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ နိဂြောဓ သာမဏေသည် ‘အပ္ပမာဒေါ အမာပဒံ၊ ပမာဒေါ ခမ္မာ နော ပဒံ’ အစရှိသည့် သနာကို မင်းကြီးအား ဟောကြား လေ၏။ အသောကမင်းကြီးသည်သိနိဂြောဓသာမဏေ ကို အကြောင်းပြု၍ နောင်တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာကိုစံတင်

လောက်အောင် ကြည်ညို လေးစားသည့် ဘုရင်မင်း ဖြစ် ဖြစ်လာလေ၏။

ထိုအချိန်ကမဂ္ဂဇင်းအတွင်း အမိန့်တော်ပြန်တမ်း ကျောက်စာများကို ဖတ်လျှင် အသောကဘုရင်ကြီး သည် ဗုဒ္ဓဓမ္မနှင့် မည်သို့နှီးနွယ်၍ တိုင်းပြည်အား အုပ်ချုပ်သွားကြောင်း တွေ့ရပါမည်။ နမူနာအားဖြင့် သိလာနုသာရိကျောက်စာမြန်မာပြန်ကိုဖော်ပြပါမည်။

သိလာနုသာရိကျောက်စာ
(တရားတော် ကျောက်စာ)

ရာပေါင်းများစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး သေးငယ် သော သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ကြီးမားသော သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ ဆွေမျိုး-ညာတိတို့၌ ဝတ္တရားကျေလည်အောင် မကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား သူတော် သူမြတ်တို့အပေါ်၌ တရားနည်းကျ မကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ ဤမကောင်းမှုတရား အားလုံး တိုးပွားပြန့်စည်လျက် အသက်အပိုင်းအခြား ကာလကို ကုန်လွန်ဖြုန်းတီးခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့်ယနေယခုအခါ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည်လေးစားအပ်၍ ‘ဝိယဒဿီ’ ဟု ဂွေချီးခတ်နှိပ် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူရရှိသော အသောကမင်းတရား မြတ်ကြီးသည် ကိုယ်တော်တိုင် တရားတော်ကို ကျင့် ဆောင်လိုက်နာခြင်းဖြင့် တရားစည်ကြီး ရိုက်ဟည်း ကြွေးကြော်လိုက်သည်။ တရားတော် ဟူသော ကြွေး ကြော်သံသည် ဩ...အပန်ပန် ဝမ်းမြောက်စွယ် ဖြစ်စွတကား။

ဤလောက၌ ထိုထိုရှုမခန်းသော ဘုံနန်းဗိမာန် အထွေထွေကို ကြည့်ရှုရှင်ယူရခြင်းတန်ဆာ၊ အတင့် အတယ်ဆင်ယင်ထားသော ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ် စသည်ကို ကြည့်ရှု ချမ်းမြေ့ရခြင်း၊ အတင့်အတယ် ထွန်းညှိလှူမြှိုက်သောမီးပန်း၊ မီးပိဘုန်း၊ မီးပန်းခိုင်၊ မီးဘု၊ မီးတောက် ဘုံကြည့်ရှုနှစ်သက်ရခြင်း (ဤသို့စသည် ဖြင့်) ဤမှတစ်ပါးများစွာသော ရွှင်ယူ ပျော်မွေ့ဖွယ် ဝတ္ထုအာရုံတို့ကို ကြည့်ရှုကြ၍ (အချိန်အခါ ကုန်ဆုံး ကြသော) လူအပေါင်းတို့အား မင်းတကာတို့ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ဝိယဒဿီဟု ဂွေချီးခတ်နှိပ် အရှင်မဟာ ကဿပမထေရ်မြတ်ကြီး၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ရရှိသော အသောကမင်းတရားမြတ်၏ တရားအဆုံးအမ စာ

မင်းတကာတို့ချစ်ကြည်လေးစားအပ်၍ ပီယဒဿီ ဟု ဂွချီးခတ်နှိပ် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူရရှိတော်မူသော အသောက မင်းတရားမြတ်ကြီး၏ သားတော်အစဉ်၊ မြေးတော် အဆက်၊ မြစ်တော်အညွန့်တို့သည်လည်း (ငါမင်း တရား၏) ဤတရား ကျင့်ဝတ်များကို ကျင့်ဆောင်ဆင့် ပွားကြစေကုန်သတည်း။ ဤ ငါ၏ တိုင်းပြည် အလုံး သည် ကမ္ဘာအားလုံး အာယုကပ်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် တရား ကျင့်ဆောင်၍ သီလ၌လည်း တည်ကြစေ ကုန်သတည်း။ ဤငါမင်းတရား၏ တရားကျင့်ဝတ် တို့ကို အဖန်ဖန်ဟောကြားညွှန်ပြဆုံးမကြစေသတည်း။ ဤသို့တရားကျင့်ဝတ်တို့ကို ဆုံးမ ကန့်မြှင့်ခြင်းသည်သာ လျှင် ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်၌ တိုးတက်ပြီးပွားကြောင်းဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော မင်းတို့ကိစ္စ ဖြစ်သတည်း။

၂ အသောက၏ ကျောက်တိုင် ဆိပ်ညွန့်မှ ကျောက်ဆစ်နွားရုပ်

တော်ဖြင့် ရာပေါင်းများစွာသော ကာလပတ်လုံး ရံခါတစ်ဆစ် မဖြစ်ပေါ်ဘူးသော တရားတော်ကို ကျင့်ဆောင်ခြင်းအခွင့်ကြီးမှာ ယခုအခါ တိုးတက် ပြန့်ပွားဆဲရှိလေသည်။

သတ္တဝါတို့ကိုမသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်ခြင်း၊ မိခင်ဖခင် ကျေးဇူးရှင်တို့စကားကို နားလှောင် လိုက်နာခြင်း၊ အသက်ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ်သူတို့ အဆုံးအမကို လိုက်နာကျင့်ဆောင်ခြင်း ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော တရား ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဤမှဝင်ပါး မြောက် မြားစွာသော တရားကျင့်ဝတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဤသို့ အားဖြင့် တရားကျင့်ဝတ်တို့ကို တိုးတက်ပွားစည် အောင် ကျင့်ဆောင်လိုက်နာကြလျှင် အနာရောဂါ ကင်း၍ ကျန်းမာခြင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်း တိုးတက်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကြီးပွား တိုးတက်ကြရလိမ့်သတည်း။ ဤ သည်ကား မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည်လေးစားအပ်၍ ပီယဒဿီဟု ဂွချီးခတ်နှိပ် အရှင်မဟာကဿပမထေရ် မြတ် ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူရရှိသော အသောကမင်း တရားမြတ်ကြီး၏ တရားကျင့်ဝတ်များဖြစ်၏။

(ဤလောက၌) အကျင့် သီလ မတည်ရှိသောသူ အား တရားကျင့်ဝတ်မျှပင်မရှိနိုင်ချေ။ ထိုသို့ဖြစ်ရကား ဤဆိုခဲ့ပြီး တရားတော် တည်ထောင်ရေး ကိစ္စကြီး၌ တိုးတက်အားထုတ် မဆုတ်မယုတ် မလျော့ပေါ့ခြင်း သည် ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်၌ တိုးတက် ကြီးပွားဖွယ်ဖြစ်၍ ကောင်းမွန်လှလေသတည်း။ ဤသို့သော တရားအကျင့် ဖြင့် ဤမျှသော တိုးပွားခွင့်အလွန်သာလျှင်ဤတရား စာတော်ကို ရေးသား တည်ထားခဲ့သတည်း။ ဤဆို ခဲ့သော စီးပွားမျှော်လင့် တရားကျင့်ရေး ကိစ္စကြီး၏ ကြီးပွားတိုးတက်ရေးကိုသာ အားထုတ် ကြိုးငမ်းကြ ကုန်စေပေသေး၊ ထိုသို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားရန် မနှစ်ခြိုက်ပဲဖြစ်ကြကုန်စေပေသေး၊ အဘိသိက် သွန်း တော်မူ၍ တစ်ဆယ့် နှစ်နှစ် မြောက် ရှိသောအခါ မင်းတကာတို့ချစ်ကြည်လေးစားအပ်၍ ပီယဒဿီ ဂွချီး ခတ်နှိပ်၊ အရှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ် တော်ကို ခံယူရရှိသော အသောကမင်းတရားမြတ် သည် ဤတရားစာတော်ကို ရေးသား တည်ထားစေ အပ်သတည်း။ ။

(အသျှင်အာဒိစ္စဝံသ၏ ဝေလမင်းသား ဆုဌေ ၁၀၀၀-ကျပ်ရ အသောကကျောက် စာမြန်မာပြန်မှ)

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရှိရေး မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရှိရေး

မြတ်ဗုဒ္ဓ

ဗုဒ္ဓဘာသာအဘိညာဉ်၏ အစွမ်းသတ္တိများကို ဖော်ပြရာ၌ ‘ယာဝဗြဟ္မာလောကကံပိ ကာယေန ဝသံဝတ္ထေတိ’ ဟူသော ဟောကြားချက်တစ်ရပ်လည်း ပါရှိသည်။ ထိုဟောကြားချက်ကိုတိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်လျှင်—‘ဣဒ္ဓိ-ဝိမ တန်ခိုးရှင်သည် ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်သည်းကိုယ်ဖြင့် မိမိအလိုကို ဖြစ်စေ၏’ ဟူ၍ ပြန်ဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အသက်ပါဟောကြားချက်၌ ဣဒ္ဓိဝိမ တန်ခိုးရှင်သည် အလွန်ဝေးလံ မြင့်မားသော ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ပင် မိမိအလိုရှိသလို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ကြွသွားရောက်

နိုင်သည်—ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါဝင်သက်ရောက်လျက်ရှိပါသည်။

သုံးဆယ့်တစ်တုံဟု ဆိုအပ်သော ဤဩကာသလောက၌ ကာမလောက၊ ရူပလောကနှင့် အရူပလောကဟူ၍ လောကသုံးရပ် ရှိပါသည်။ ထိုတွင် ကာမလောကဟူသည် အပါယ်လေးဘုံ၊ လူ၊ ဘုန်းနှင့် နတ်ပြည်ခြောက်သပ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နတ်ပြည်ခြောက်သပ်တို့၏အထက်တွင် ရူပလောကဟု ခေါ်သော ရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ (၁၆) ဘုံ ရှိပါသည်။ ထိုရူပဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ လူတို့ကဲ့သို့ ရုပ်ခန္ဓာ ထင်ရှားရှိသောသတ္တဝါများပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရုပ်ကလာပ်

စာအုပ်
၂၁၂.၈၈

တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက် ထားသော ကိုယ်ခန္ဓာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရူပဗြဟ္မာတို့၏ ဗကတိ ရုပ် ခန္ဓာကို လူသားများကိုမဆိုထားဘဲ၊ နတ်ပြည် ခြောက် ထပ်မှ နတ်တို့ပင် မမြင်နိုင်ကြပေ။ လူတွေ၊ နတ်တွေ မြင်နိုင်အောင် ဗြဟ္မာတို့က ရန်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော ကိုယ်ခန္ဓာကို အထူးဖန်ဆင်း၍ ပြုစုသည့် လူတွေ နတ်တွေက မြင်နိုင်ကြပေသည်။

ထိုရူပဗြဟ္မာတို့မှာ အာရုံ ငါးပါးတို့တွင် အမြင် အာရုံ၊ အကြားအာရုံတို့ကို ခံစားနိုင်သည့် စက္ခုပသာဒ နှင့် သောတပသာဒတို့သာ ပါရှိသည်။ ယာနပသာဒ၊ ဇိဝှါပသာဒနှင့် ကာယပသာဒတို့ကား မပါရှိချေ။ ထို့ကြောင့် လူတို့ကဲ့သို့ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့ကိုခံစားမှုမရှိ။ အစာ အာဟာရ စားသောက်ရန် လည်းမလိုချေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ရူပဗြဟ္မာတို့သည် ကာမဂုဏ်အာရုံတို့နှင့် ကင်းကွာလျက် ဈာန်သမာဓိတိ ဖြင့်သာ အစဉ်အမျှနေသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပေ သည်။

ရူပဗြဟ္မာဘု (၁၆) ဘုတို့၏ အသက်၌ အရူပ လောကဓေါ အရူပ ဗြဟ္မာဘု (၄) ဘုံ ရှိပါသည်။ အရူပဗြဟ္မာတို့ကား ရုပ်ခန္ဓာ လုံးဝမရှိ၊ နာမ်ခန္ဓာ သက်သက်သာ ရှိသော သတ္တဝါများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အရူပဗြဟ္မာဘုံဆိုသည်မှာလည်း ဘုံဗိမာန် အဆောက်အအုံများထင်ရှားမရှိသော 'နာမ်လောက' မျှသာဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားအပ်ပါသည်။

ဣဒ္ဓိဝိဒ နန်ခို ရှင်သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ပင် ကြွသွား နိုင်သည်ဆိုရာ၌ ရုပ်ခန္ဓာ ထင်ရှားရှိသော ရူပဗြဟ္မ လောကသို့ ကြွသွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ရုပ်ခန္ဓာ ထင်ရှားမရှိသော အရူပလောကသို့ကား ကြွသွားရန် အကြောင်းမရှိပါ။

လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်နှင့် ဗြဟ္မာ့ပြည် နှစ်ဆယ်တို့ကား တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ယူဇနာပေါင်း (၄၂၀၀၀) စံ ကွာလှမ်းသည်ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ အဆို ရှိပါသည်။ ထိုအဆိုအရ လူ့ပြည်နှင့် ဗြဟ္မ လောက တို့သည် မည်မျှဝေးကွာကြောင်း စာဖတ်သူတို့ တွက်ဆ ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ဗြဟ္မလောကသို့ကြွသွားပုံ

ဣဒ္ဓိဝိဒတန်ခိုးရှင်သည် ထိုဗြဟ္မလောကတစ်ခုသို့ ကြွသွားရာ၌ ထင်ရှား မြင်ရသောကိုယ်ဖြင့် ခပ်ဖြည်း ဖြည်းသွားလိုလျှင်လည်း သွားနိုင်သည်။ ထင်ရှားမမြင် ရသောကိုယ်ဖြင့် မြန်မြန်သွားလိုလျှင်လည်း သွားနိုင် သည်။

ထင်ရှားမြင်ရသောကိုယ်ဖြင့် သွားလိုသော ပုဂ္ဂိုလ် သည် ပထဝီကသိုဏ်းဖြင့် ကောင်းကင်၌ မြေကြီးလမ်း ဖန်ဆင်းပြီး ထိုမြေလမ်းဖြင့် ခြေလျင်လည်း သွားနိုင် သည်။ ဝါယော ကသိုဏ်းဖြင့် လေကို မိမိလိုသလို တိုက်ခတ်စေပြီး ဝါဂွမ်းစိုက်ကဲ့သို့ ပေါ့ပါးစွာ လေ အဟုန်ဖြင့်လိုက်ပါလာကလည်း သွားနိုင်သည်။ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုယ် မှီ ကဲ့သို့ ပေါ့ပါးအောင် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး အဓိဋ္ဌာန်ဟုန်ဖြင့်လည်း သွားနိုင်သည်။ လေးသမားကပစ်လွှတ်လိုက်သောမြားတံသည်ပစ်လွှတ် အပ်သော အဟုန်ဖြင့် လိရာအရပ်သို့ ရောက်သွား သကဲ့သို့ ထိုအဟုန်ခိုးရှင်သည် ဣဒ္ဓိဝိဒ အဘိညာဉ် စိတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို လိရာအရပ်သို့ ချက်ချင်းရောက် သွားအောင် အဓိဋ္ဌာန် ပြုနိုင်ပါသည်။

ထင်ရှား မမြင်ရသောကိုယ်ဖြင့် ဗြဟ္မလောကသို့ သွားလိုသောတန်ခိုးရှင်သည်ကား မိမိလိုရာအရပ်သို့ ရောက်စေရန် အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက် ပါက ထိုအဓိဋ္ဌာန်ပြုသောစိတ်၏ အခြားမဲ့၌ပင် လိရာ အရပ်သို့ရောက်သွား၏။ လေးလံသော ကိုယ်ခန္ဓာသည် အဘိညာဉ်စိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေဝါဂွမ်းကဲ့သို့ ပေါ့ပါးလျက် စိတ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါသွားခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ကျွေးသောလက်ကိုဆန့်သကဲ့သို့

မြတ်စွာဘုရားသည်ဥက္ကဋ္ဌမြို့အနီးရှိ သုတဂ တော အုပ်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် ဗြဟ္မလောကမှ ဗကအမည် ရှိသောဗြဟ္မာကြီးအား ဖောက်ပြန် လွဲမှားသောအယူ ဖြစ်ပေါ်နေသောကြောင့် ထိုဗြဟ္မာကြီးကို ဆုံးမရန် ဗြဟ္မလောကသို့ ကြွသွားတော်မူခဲ့သည်။ ဗြဟ္မလောက သို့ ကြွသွားခဲ့ပုံကို ဗုဒ္ဓက ရဟန်းတို့အား အောက်ပါ အတိုင်းပြန်လည်မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။

တင်အောင်သွင်

မြေအန္တရာယ်ကိုကြောက်သော မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

ဘာသာဋီကာကျမ်းပြုအကျော် အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် လောင်းလျာ အရှင်ဇနကသည် ပခုက္ကူ အလယ်တိုက်ကြီးတွင် စာချဖြစ်ပြီးနောက် မန္တလေးမြို့တွင် သကျသီဟစာမေးပွဲဝင်ရန်အတွက် စင်ကိုင်းသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ စင်ကိုင်းတောင်ရိုး တွင် ခေတ္တနေခိုက် ဟေမဝတချောင်မှ သီလရှင်များက ဆွမ်းစားလာပင့်ကြသည်။

ဟေမဝတချောင်မှ သီလရှင်များသည် အရက်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်းဆက်ကပ်ပြီးနောက်၊ နောက်ရက် နောက်ရက်များ၌လည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဆွမ်းစားကြရန် လျှောက်ထားလာ ကြသည်။ သို့နှင့် ၃-ရက်လောက် ဆွမ်းစားကြပြီးသောအခါ 'ဆန်းကျမ်း အဓိပ္ပာယ်' ပြောပြပေးရန် လျှောက်ထားလာကြသည်။ ဤတွင် အရှင်ဇနကသည် အားနာတတ်သူ ဖြစ်၍မမြင်သာတော့ပဲထိုချောင်၌ ဆန်းကျမ်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုပြောပြပေးခဲ့ရလေသည်။

ထို့နောက် သာဘာဂီရိချောင်မှ သီလရှင်များကလည်း အရှင်ဇနကကို သူတို့ ချောင်တွင် ဆွမ်းပင့်ကပ်ပြီးနောက် "အလင်္ကာသဘော ပြောပေးပါဦး" ဟူ၍ လျှောက်ထားလာကြပြန်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်ဇနကသည် ယင်းချောင်၌ အလင်္ကာသဘောကို ပြောပေးရပြန်သည်။ ထိုစဉ်က အရှင်ဇနက၏ သက်တော်မှာ ၂၆-နှစ်လောက်သာ ရှိသေး၍ စာလိုက်သူ စာနာသူ သီလရှင် အများစုမှာလည်း ငယ်ရွယ်နုပျိုသူများဖြစ်ကြသည်။ 'တဘဝသံသရာကျမ်း' လာအတိုင်း ဖော်ပြရသော် "စာချသူ စာပြောသူကလည်း ထတုန်း ကြွတုန်း၊ စာလိုက်သူ စာနာသူများကလည်း လှတုန်း ပတုန်း" အရွယ်များပေတည်း။

ဤသို့ အရှင်ဇနက ဟိုချောင်ကူး၍ စာပြလိုက် စာပြောလိုက်၊ သည်ချောင်ကူး၍ စာချလိုက်၊ စာဟောလိုက် လုပ်နေသည်ကို အချို့က မျက်စိအမြင်မရှင်း ဖြစ်ကြဟန် တူသည်။ ရက်အတန်ကြာသောအခါ ထိုသတင်းမှာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဇေတဝန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနားသို့ ပေါက်ကြားသွားသည်။ တစ်နေ့တွင် ဇေတဝန်ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် အရှင်ဇနကတို့ဆုံမိကြရာဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အောက်ပါ အတိုင်း မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီး။ ။ မောင်ဇနက၊ ငင်း.....သီလရှင်ကလေးတွေကို စာချပေးနေဆို။
 အရှင်ဇနက ။ ။ မှန်ပါအရှင်ဘုရား။
 ဆရာတော်ကြီး။ ။ အေးဗျာ၊ တို့တစ်ခုမြောချင်တယ်။
 အရှင်ဇနက ။ ။ မှန်ပါအမိန့်ရှိပါဘုရား။
 ဆရာတော်ကြီး။ ။ တို့နေတဲ့ ချောင်နားမှာ တစ်ခါတုန်းက တောကြက်၂-အုပ် လာဆုံကြတယ်။
 အရှင်ဇနက ။ ။ မှန်ပါအရှင်ဘုရား။
 ဆရာတော်ကြီး။ ။ ဒီတော့ ဟိုဘက် ခေါင်းဆောင်၊ ဒီဘက်ခေါင်းဆောင် ကြက်ဖချင်း ခွပ်ကြတာပေါ့။
 အရှင်ဇနက ။ ။ မှန်ပါ၊ ခွပ်တတ်ကြပါတယ်ဘုရား။
 ဆရာတော်ကြီး။ ။ အဲလိုခွပ်ကြတော့ ကြက်မတွေက ဝိုင်းကြည့်နေကြတယ်ကွယ်။ ကျေကြဘူး။

အရှင်ဇနက ။ ။ မှန်ပါအရှင်ဘုရား။
ဆရာတော်ကြီး။ ။ အဲလိုနဲ့ကြာတော့ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်
တွေလဲထိ၊ မောလဲ့ မောတော့
ကြက်ဖတစ်ကောင်ကထွက်ပြေးရော။

အရှင်ဇနက ။ ။ မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ ရှုံးတာကိုး။
ဆရာတော်ကြီး။ ။ ဒီလိုထွက်ပြေးတော့ ရှုံးတဲ့ဘက်
ကကြက်မတွေဟာ ကိုယ့်ခေါင်း
ဆောင်ရှိရာ ရှုံးတဲ့ ကြက်ဖနောက်ကို လိုက် ပြေးကြ
မလားအောက်မေ့တယ်၊ မဟုတ်ဘူးဗျာ၊ နိုင်တဲ့ကြက်ဖ
နောက်ကို ပေါင်းပြီး ကြက်မ ၂-အုပ်လုံး လိုက်သွားကြ
လေရဲ့၊ အေး...အဲဒါလိုပဲ၊ မင်းလဲ နိုင်အောင်သာ ခွပ်
မယ်ကြံချေမှောင်ရေ၊ ရှုံးရင်တော့ မင်းနောက်
တစ်ကောင်တစ်ပြီးမှ ပါမှာမဟုတ်ဘူး။

ဧကဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဆုံးမစကားကို
ကြားနာရသော အရှင်ဇနကမှာ ရှက်လွန်းလှသဖြင့်
အသားများပင် နီရဲပြီး ထူပူသွားခဲ့ရလေသည်။

အရှင်ဇနကသည် ဧကဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အဆုံးအမကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လျက် ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့
သဖြင့် မည်သည့် ပြဿနာမှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ချေ။ ထို့
နောက်တွင်မူ သဏ္ဌာန်သီလစာမေးပွဲ ပြေဆိုရန်အတွက်
မန္တလေးသို့ပြန်ခဲ့ရသဖြင့် ဟေမဝတချောင်နှင့် သာတာ
ဂီရိချောင်တို့မှ သီလရှင်များအား စာချ၊ စာပြော
ရသောလုပ်ငန်းလည်း တစ်ခန်းရပ်ခဲ့ရလေတော့သည်။

ဤနေရာတွင် ဆရာတော် အရှင်ဇနကဘိဝံသ၏
မိန်းမတို့နှင့်ပတ်သက်သော သဘောထားကို တင်ပြရန်
လိုပေလိမ့်မည်။ ဆရာတော်သည် မာတုဂါမ များနှင့်
ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံရသည့် အခါတိုင်း သဠာ-
ယတနသံယုတ်လာ အာသီဝိသင်္ဂါ၊ အာသီဝိသောပမ
သုတ်ကို သတိရလေ့ရှိသည်။ မိန်းမတို့၏ အဆိပ်ပြင်း
ထန်ပုံကို ထိုသုတ်သာ မြွေ ၄-မျိုးနှင့် ဥပမာ ခိုင်းနှိုင်း
ကြည့်လေ့ရှိသည်။

ဆရာတော်စာချဘုန်းကြီးဘဝတွင် ပခုက္ကူမြို့ပထမ
မဟာဝိသုဘာရာမကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းရှိဓမ္မမဉ္ဇူ
ကျောင်းကလေး၌ နေရသည်။ တစ်ခုသော သီတင်း
ကျွတ်သဘွင် ကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုလုံး မီးများ
ထွန်းညှိသားရာ ဓမ္မမဉ္ဇူ ကျောင်းကလေးမှာ မီးများ
ထိန်လင်းနေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အခြား သီတင်း

သုံးဓမ္မရဟန်းတော်များ သီဟိုဠ်ရှင် ဘုရားသို့ သွား
နေကြသဖြင့် ဆရာတော် တစ်ပါးတည်း ကျန်ရစ်ခဲ့
သည်။ ဆရာတော်သည် ကျောင်းရှေ့မြေကွက်လပ်တွင်
မက်လက်ကုလားထိုင်တစ်လုံးနှင့် ထိုင်နေသည်။

ထိုစဉ် ကျောင်းဒကာ ကျောင်းအစ်မ၏ သမီးများ
သည် ကျောင်းတိုက်ကြီးကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုယဇ်
ဆရာတော်၏အနီးသို့ ရောက်ရှိ လာကြသည်။ ဆရာ
တော်သည် သူတို့ကိုလှည့်ရှုမကြည့်ချေ။ သို့သော်
တစ်ကိုယ်လုံး ကြက်သီးမွေးညှင်းတွေ ထလာသည်။
ထိုအခါဆရာတော်သည် “ငါဟာ သူတို့ကိုလဲမကြည့်၊
သူတို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ ဘာမှ မစဉ်းစားပဲနဲ့၊
အမျိုးသမီးမှန်းသိရုံနဲ့ ကြက်သီး ထရတယ် ဆိုတော့၊
သူတို့ရဲ့အဆိပ်ဟာ အတော်ပြင်းထန်ပါကလား” ဟု
စဉ်းစားမိသည်။ ရှေးရှေးက ဘုရားအလောင်းတော်
ကြီးများပင်လျှင် မ၊ အတွက်ကြောင့် အရှက်ကွဲအကျိုး
နည်းခဲ့ရပုံတို့ကို ဆက်စပ် တွေးတောနေမိသည်။

မိန်းမတို့၏အဆိပ်ပြင်းထန်ပုံသည် အာသီဝိသော
ပမသုတ်လာမြွေ ၄-မျိုးနှင့်တူလှသည်။ ယင်းမြွေ ၄-မျိုး
မှာ-(၁) ဒိဋ္ဌဝိသမြွေ=ထိုမြွေနဂါး၏ စူးစူး စိုက်စိုက်
ကြည့်ခြင်း ခံရသူသည် အကြည့်ခံရရုံနှင့် အဆိပ်တက်
စေနိုင်သည်။ (၂) ဖုဠဝိသမြွေ=ထိုမြွေနဂါး၏ အထိ
ခံရသူမှာ တစ်ကိုယ်လုံး အဆိပ်များ ပျံ့နှံ့စေသည်။
(၃) ဝါတဝိသမြွေ=ထိုမြွေနဂါး၏ နှာခေါင်းလေဖြင့်
အမှုတ်ခံရလျှင် ဖွဲပြာကဲ့သို့ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ (၄)
ဠဝိသမြွေ=ထိုမြွေနဂါး၏အကိုက်ခံရသူမှာ ထိုနေရာ
၌ပင် လဲ၍ သေစေနိုင်သည်။

အထက်ပါမြွေ ၄-မျိုးကဲ့သို့ပင် (၁) မိန်းမပျို၏
အကြည့်ခံရရုံနှင့် အဆိပ်တက်သူ ကဲ့သို့ ရင်ထဲ၌ တင်မျိုး
တစ်ဖုံဖြစ်တတ်ခြင်း၊ (၂) မိန်းမပျို၏ အထိ ခံရသူမှာ
လည်း တစ်ကိုယ်လုံး အဆိပ်ပျံ့နှံ့သကဲ့သို့ ရှုံးနိမ့်
သွားနိုင်ခြင်း၊ (၃) မိန်းမပျို၏ နှာခေါင်းလေအမှုတ်
ခံရသူမှာလည်း တစ်ကိုယ်လုံး အဆိပ်တွေ ပျံ့ဝှံ့ကဲ့သို့
မနေတတ် မထိုင်တတ်ဖြစ်တတ်ခြင်း၊ (၄) မိန်းမပျို၏
ကာမဂုဏ်မေယုန်အကိုက်ခံရသူမှာလည်း တစ်ကိုယ်လုံး
အဆိပ်တက်ကာ မူးမေ့သွားစေနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
ထိုသို့သော အဆိပ်မျိုး အမိမခံရအောင်ရှောင်ကြဉ်
ရမည်ဖြစ်သည်။ စင်စစ် သူတို့(မိန်းမ)မှာ အပုပ်ကောင်

ရုပ်ဆောင်နေကြသူများ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အသုဘ
ဘာဝနာပွားများထားလျှင် ထိုအဆိပ်မျိုး မတက်နိုင်
တော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အဆိပ်ကိုကြောက်လျှင် အသုဘ
ဘာဝနာဆေးကို ကိုယ်ခံအဖြစ်သုံးစွဲဖို့လိုအပ်လှသည်။
ဤသဘောကိုရည်ရွယ်၍-

“ကြည့်ရုံမြင်ရုံ အဆိပ်တက်သမို့၊
သိပ်ခက်သတဲ့ ကြည့်ဖို့ကို၊
စိတ်ဖျက်သကဲ့သို့ ထိဖို့ဆိုလျှင်၊
အမိတို့လို မြွေအမျိုး။
နှာခေါင်းလေနှင့် အမှုတ်ခံလျှင်၊
တမုဟုတ်အမြန်သေတတ်ပါသတဲ့ဗျီး။
ကိုက်ချားကိုက်က ငိုက်ဆိုက်နေပြီ၊
ကတိုက်ကရိုက်သေမည် အမှန်ဆိုး၊
မိုက်မိုက်ပွေလီ ဉာဏ်သူခိုးဖြင့်
ကြံဆုံးကြံနှင့် အသင့်ရှောင်။
‘အသုဘ’ခေါ် ဆေးတော်ကြီး၊
မနွေးဖော်ပြီး သုံးစွဲပါလေမောင်။
ငါတို့ဘုရား အလောင်းတော်တောင်ပင်၊
ကြောင်းမလျော်ပေါင် မိဖုရားနှင့်၊
ကြည့်မှားသဖြင့် အသင့်ဉာဏ်တွေခြယ်။

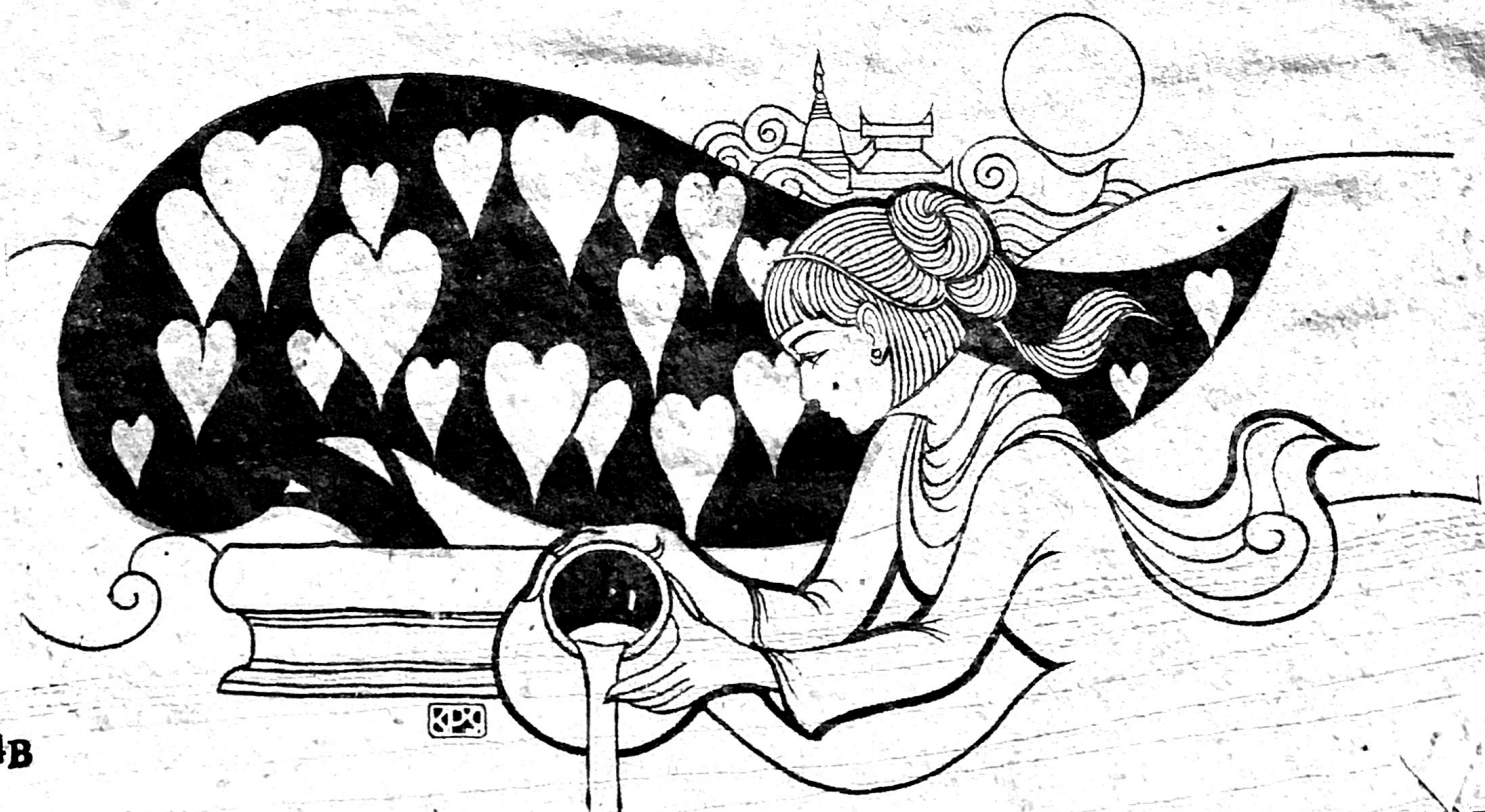
အကျင့်စွန့်ခွာတွေကွယ်။
မြွေအမျိုးကြောင့် တန်ခိုးပြယ်လျှင်
အမျိုးအနွယ်မှီနတ်တော်ပါသတဲ့လေး”ဟူ၍ ရေး
စပ်တော်မူခဲ့လေသည်။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် လောင်းလျှာ အရှင်ဇနက
သည် ဇေတဝန်ဆရာတော်ကြီး၏ ဆုံးမဩဝါဒစကား
ကို နာခံ မှတ်သားလျက်၊ မိမိစာချ ဘုန်းကြီးဘဝ
ပခုက္ကူတွင်နေစဉ်က တစ်ခုသော သီတင်းကျွတ်လ၏
ဖြစ်ရပ်ပေါ်မူတည်ကာ ရေးဖွဲ့ခဲ့သော တေးထပ်ကို
ပြန်လည်၍ သတိရမိမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သတိရမိရာမှ
မြွေနှင့်တူလှသော မြွေကဲ့သို့ အန္တရာယ်ပေးတတ်သော
မိန်းမတို့ကို ရှောင်ကြဉ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အကယ်၍သာ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
သည် ငယ်နုစဉ်က မြွေအန္တရာယ်ကို မကြောက်ခဲ့
ပါမူ....။ ။

တင်အောင်သွင်

(ဆရာတော်ကြီး၏ ကိုယ်တိုင်ရေး ‘တဘဝသံသရာ’
နှင့် ဦးစောသိတ၏ ‘တဘဝသာသနာ’ တို့ကို မှီငြမ်း
ပြုပါသည်။)

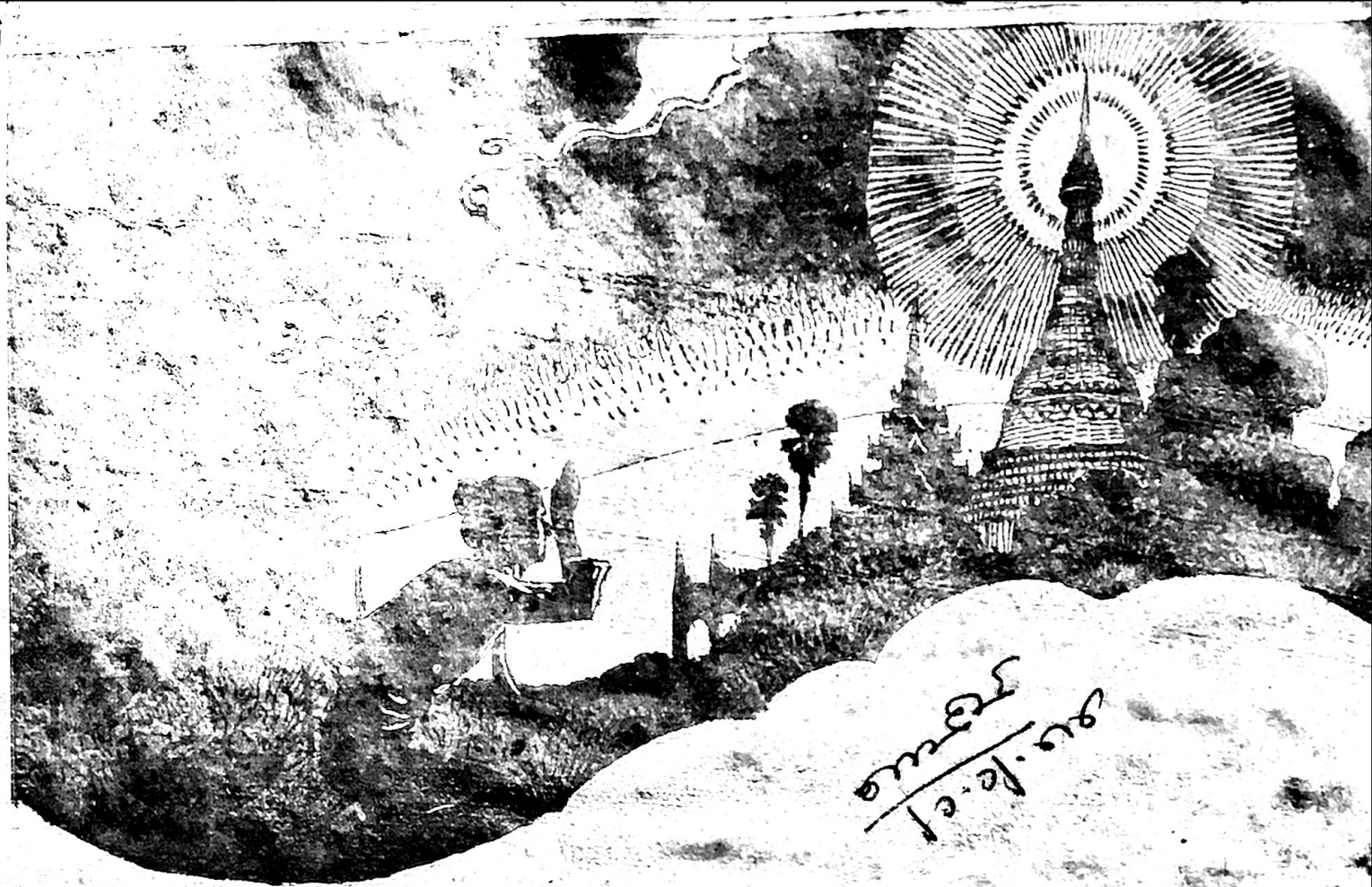
သာသနာဝေဖြိုးလေးဆယ့်ကိုး

ထိချိုင့်နှုတ်စိုး

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၄၉-ခုနှစ်ကို သူရဇ္ဇဇာတ် အတွင်းသို့ နှစ်နှစ်မျှ သက်ဆင်း လာသော အချိန်ဟု ဗေဒဆရာများက ဆိုကြပါသည်။ ဗေဒ ဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ၁၃၄၈-ခုနှစ် မတိုင်မီက ဤကမ္ဘာကြီးကို ပါပ ဇာတ်ကြီး အုပ်စိုး၍ ထားသည်။ ပါပဇာတ်သည် ပညတ်အားဖြင့်လည်း ယုတ်မာသည်။ သဘာဝအားဖြင့်လည်း လေမျိုးဖြစ်၍လှုပ်ရှားမှု များသည်။ ထို့ကြောင့် ပါပ၊ သူရဇ္ဇ၊ အမြိတ္တ၊ ကောလိ ဟူကုန်သော ဇာတ်ကြီးလေးပါးတို့တွင် ပါပဇာတ်သည် အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်သည်။ ပါပဇာတ်အတွင်း သက်ဆင်းကျရောက်သော

သတ္တဝါ များသည် မစင်တွင်း ကျသော သူကဲ့သို့ ပါပ ဇာတ်၏ အညစ်အကြေးများ စွန်းငြိ၍ ရန်လိုမှု၊ မာန်ထောင်မှု၊ လှုပ်ရှားမှု များပြားသည်။ သည်းခံမှု၊ နှိမ့်ချမှု၊ တည်ငြိမ်မှု နည်းပါးသည်။ ပါပဇာတ် ကုန်သောအခါ သူရဇ္ဇဇာတ် ဖြစ်ပွားလာသည်...။ သူရဇ္ဇ ဇာတ်ကား နေမျိုး ဖြစ်၍ ဇာတ် အားဖြင့် တေဇောဇာတ် တည်း။ တေဇသဒ္ဓါကား - ထက်မြက်ခြင်း၊ ထွန်းလင်း တောက်ပခြင်း၊ သည်းခံခြင်း၊ အစွမ်း အာနုဘော်ရှိခြင်းဟူသော အနက်တို့ကို ဟောပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပါပဇာတ်တည်းဟူသော မှောင်အတွင်း

မှ လွတ်ကင်းလာကုန်သောသတ္တဝါတို့သည် သူရဇ္ဇဇာတ်တည်းဟူသော နေရောင်ခြည်နှင့် ထိတွေ့ရသဖြင့် သည်းခံခြင်း၊ ကိုယ်ချင်း စာနာခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ ပေါက်ရောက်အောင် မြင် ခြင်း တည်းဟူသော အကျိုးတရားများ တိုးပွားလာကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်သည်လည်း ၁၃၄၈-ခုနှစ်မှ စ၍ ယခင်ကထက် ဝေဖြိုးစည်ပင်လာပါသည်။ သာသနာတော် ဝေဖြိုးစည်ပင်လာသောကြောင့်သာသနာတော် ထွန်းလင်းသော မြန်မာနိုင်ငံတော်အရပ်ရပ်တွင် ကျောင်းဆောက်ခြင်း၊ ဘုရားတည်ခြင်း၊

စာအုပ်
၁၃-၁၂-၇၈

ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်း ဒါနတရား သည် တိုးပွား လာသည်။ သီလ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသူ များ ပြားလာသည်။ သာသနာ့ ရိပ်သာ တို့၌ ဘာဝနာအလုပ် အားထုတ် ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပိုက်လာ သည်။ ကုသိုလ်တရား ပွားများ ကြသူ ဤမျှ ပိုက် လာခြင်းသည် မကောင်းသော ပါပဓာတ် အငွေ့ အသက်မှ လွတ်ကင်း လာသော ကြောင့်ဟု ယူဆဖွယ် ဖြစ်လေ သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော် အက်မှလည်း ထူးကဲသော အရည် အသွေးများကို မြင်တွေ့ကြရသည်။ ရဟန္တာဟုယူဆသော ဆရာတော်

ကြီးများကို ဖူးတွေ့ ကြရသည်။ မဟာဝိဇယကဲ့သို့သော သမိုင်းဝင် စေတီတော်ကြီးများ ထွန်းပေါ်၍ လာသည်။ ဤသို့သော သာသနာ အက်မှ အံ့ဖွယ် သူရဲတို့သည် တစ် ပြည်လုံး အတိုင်းအတာနှင့် မဆို ထားဘိ၊ တောနယ်မျှ ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်တို့ ထီးချိုင့်မြို့နယ်အတွင်း ၌ပင် မကြာခဏဖြစ်ပွားလာသည် ကို မြင်တွေ့နေရသည်။

မိသယောင်ဘုရား

ထီးချိုင့် မြို့ နယ်၊ အလောင်း ကန်တော့ကျောင်းတွင် ဗုဒ္ဓရှင်ပွား တော်သဏ္ဌာန် မှီပွင့်သည်။ ထိုမှီ သည် စားကောင်းသော မှီနုမျိုး

မဟုတ်ဘဲပိတောက်ပင်မှထွက်သော မှီမာမျိုးဖြစ်၍ ရိနွမ်းခြင်း မရှိပါ ချေ။ မှီလွှတ် အောက်ပိုင်းမှ ဗုဒ္ဓ မဏိတော်အထိ နှစ်လက်မခွဲ ရှိပါ သည်။ ထိုမှီသယောင်ဘွဲ့ကို တည် တောဆရာတော်က....

“ဗုဒ္ဓလိုလို.... ရကွ သူယောင် မှီ က၊ သွင် န ကိုယ် ခြား။ ။မြေ အပြင်၊ ရွှေပလ္လင်စံလျက်၊ မှီမာနုမျက် ကို သက်သေညွှန်းသည့်နှယ်၊ သွန်း ရွှေရုပ်အလား။”

ဟုဗွေးချိုးကဗျာ ရေးစပ်၍ မှတ် တမ်းတင်ခဲ့ပါသည်။

ဓာတ်ပုံဆရာ ကိုစိုးညွန့်ကလည်း ရောင်စုံဓာတ်ပုံရိုက်၍ မှတ်တမ်းတင် ထားပါသည်။

↑ မန်လည်မြို့ တာဝတိံသာ မဟာစေတီတော်သို့
မျက်နှာလှည့်၍ ပွင့်သော အင်ကြင်း

ကျွန်းသားအနှစ်၌ ထင်နေသော သစ်တွင်း
စေတီတော်၊ ယိုးဒယားမြို့နယ်၊ မုခ်ဝရွာ

ပေါက္ကရသေမိုး

ယိုးဒယားမြို့၏ အသယ်ကုန်းမြင့်၌
ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်ကြီး တည်ရှိ
ပါသည်။ ထိုစေတီတော်ကြီးကို မှန်
သင်္ကန်း ကပ်လှူသားရာ နှစ်ကာလ
ရှည်ကြာ၍ မှန်အရောင်များ ပျက်
ပြားသဖြင့် မှန်ဟောင်းကို ခွာ၍
မှန်သင်္ကန်း အသစ် ကပ်လှူပြီး
၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း
၃-ရက်နေ့တွင် ရွှေထီးအထွဋ် တင်
လှူပါသည်။ ရွှေထီးတော် တင်လှူ
ဆဲတွင် မိုးကြိုးထစ်ချွန်းပြီး ရွာချ
ပါသည်။ သို့သော်ထီးတင်ပွဲဆင်နွှဲ

နေသူများ မိုးရေ စွတ်စိုခြင်း မရှိ
ကြပါ။ မိုးသည် ရွာချပြီးလျှင်
ပြီးချင်း ရပ်တံ့ သွားပါသည်။
ထိုမိုးရွာခြင်းနှင့်စပ်၍လည်း ဆရာ
တော်က မှတ်တမ်းတင် တေးထပ်
တစ်ပုဒ်ရေးထုတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။
၎င်းတေးထပ်ကို ဖော်ပြပါသည်။

တစ်ပေါက်ကျ
နှစ်ပေါက်ကျရယ်နှင့်၊
ကြောက်စရာ ထစ်ကာ....
ပေါက္ကရသေယာဝယ်
လွတ်ရွာမည့်ဟန်ဖျိုး။
ဝေသာန်မင်း ဆွေမျိုးအစုံတွင်

ဝေဖြိုးပုံ ဖျန်းဆွတ်သည့်မိုး။
တစ်သုံးလေး ရှစ်ကောဇာ
နှစ်ဝေါဟာ မညှိုး။
ရာသီမှာ မိန်မျိုးမို့
ထိန်ဖြိုးစ နန္ဒာ။ ။
သုံးရက်တွင် ညို့ဝေပြီးပါလို့
မြို့ရွှေထီး စိုင်းအံ့ညီညာ။
ရွှေစည်းခုံ ဗြဟ္မာတော်ကို
နတ် ဗြဟ္မာ ဟတ္ထာပင်ပါလို့
ဆတ္တာမြင့် မြောက်ကြွအတင်
ပေါက္ကရ ထင်ထင်။
ဗြဟ္မာတစ်စု သာဓုလွင်သည်
ဝလာထုတစ်ခွင်
ဟစ်ကြွေညာလို့လေး။ ။

သစ်တွင်းစေတီတော်

ထီးချိုင့် အနောက်ပြင်၊ မဲဇာ မြစ်ရိုး၊ မုခ်ဝ ကျောင်း၌လည်း သစ်တွင်း စေတီတော် ပေါ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများ သွားရောက် ကြည်ညိုကြပါသည်။ သစ်တွင်း စေတီ ဆိုသည်မှာ သစ်ကို လွှဲဖြင့် ဖြတ်သောအခါ သစ် အတွင်း၌ စေတီခတ်သဏ္ဌာန် အနှစ်ပေါ်နေ ခြင်းကို ဆိုပါသည်။

မုခ်ဝ သစ်တွင်း စေတီသည် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတိဂုံ စေတီတော် ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေတိဂုံ စေတီတော်၏အနီး၌ နောင်တော် ကြီးစေတီ တည်ရှိသကဲ့သို့ စေတီ တစ်ဆူ သဏ္ဌာန်လည်း ကပ်လျက် ပေါ်နေပါသေးသည်။

ထိုစေတီပုံပါသော သစ်ပြားကို လွှဲဖြင့်ဝိုက်လှီးပြီးလျှင် ရွှေကလပ် ထက် တင်ကာ မုခ်ဝ ကျောင်း၌ အပူဇော်ခံထားပါသည်။

သယံဇာတရုပ်ပွားတော်များ

ထီးချိုင့်မြို့ မြောက်ပြင် ထီးချိုင့် အင်းတော်သွား လမ်းမကြီးအနီး၌ စစ်ကဲကြမ်း အမည်တွင်သော ရှေးဟောင်း စေတီတော်ကြီး တစ်ဆူ ရှိပါသည်။ ထိုစေတီတော်ကိုအင်းဝ မင်းခေါင်ကြီး (၇၆၃-၇၈၃)က တောင်သူ လယ်သမားများ မိုး ဆုတောင်းရန်အတွက် သက္ကရာဇ် ၇၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် မန်လည် နယ် စား စော်ဘွားငအင်္ဂါအားစေခိုင်း သဖြင့် စော်ဘွား ငအင်္ဂါကိုယ်စား လက်ယာစစ်ကဲ ကြီးကြပ်၍ တည် သော စေတီတော် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ကာလ ရှည်ကြာ၍ ထိုစေတီ တော်ကြီးပျက်စီးနေသည်ကို တည် တောဆရာတော်ကြီးမှူး၍ ပြန်လည် ပြုပြင်ရန် စီမံပါသည်။ ၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၆-ရက်နေ့

ရွှေအုတ်ချရန် ကြေညာထားသည်။ ရွှေအုတ်မချမီတန်ခူးလပြည့်ကျော်မှ စ၍ တည်တောကျောင်း ဘုရား ရှင်၏ ပလ္လင်တော်ထက်သို့ ရုပ်ပွား တော်ငယ်များ အလို အလျောက် ကြွရောက်တော် မူလာကြပါသည်။

ထိုရုပ်ပွားတော်များ ပင့်ဆောင် လာသူကိုလည်း မေးမြန်း စုံစမ်း၍ မရပါ။ အားလုံး ရုပ်ပွားတော် (၁၂)ဆူရှိပါသည်။

ထိုသတင်းကို ကြားကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ပျားပန်းခပ်မျှ သွားရောက် ဖူးမြော်ကြပါသည်။

(ထိုရုပ်ပွားတော်များကို ရှုမဝ ဓာတ်ပုံတိုက်မှ အမှတ်တရ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ကူးထားပါသည်။) ယခုအခါ ၎င်းရုပ်ပွားတော်များ စေတီတော် ၌ ဌာပနာပြီးပါပြီ။

တကောင်းမြို့ဟောင်း၊
ငါးချောင်းထောင့်ကျွန်း၊
မောင်လှအေး၊
မကြည်လေး တို့၏
ဖရဲခင်းမှ
စမပေါ်သော
ဖရဲသီးများပုံ

ဗုဒ္ဓဝံတော်နှင့်တူသော ဗိုလ်သုယောင် (ထီးချိုင့်မြို့နယ်)

နေညဉ့်မစဲ ရောင်ခြည်ပွဲ

ကဆုန် လဆုတ် ၆-ရက်နေ့၌ ထီးချိုင့်တွင်လျော်အနည်းငယ် တုန်လှုပ်ပါသည်။ လဆုတ် ၇-ရက်နေ့၊ နံနက်ရောင်းချရန်အတွက် အကြော်ဆည် ခေါ်အောင်သည် နံနက်စောစောတစ်ခဏ ဘူးသီးကြော်နေပါသည်။ အကြော်ကြော်နေစဉ် ဆီအိုးကင်း အတွင်း ဝင်း လက်သော အလင်းရောင်ပေါ်လာသဖြင့် ဆီမှ မီးတောက်ရော့ သလာဟု အိုးကင်း တွင်းကို ကြည့်လိုက်သည်။ အိုးကင်း၌ ဆီမှ မီးတောက်နေသည် မဟုတ်။ တစ်ဘက်မှ လာသော အလင်းရောင်မှန်း သိ၍ အရောင်လာရာဘက်သို့ လှည့် ကြည့်လိုက်သည်။ ထီးချိုင့်မြို့ ချမ်းသာကြီး ဝူဠာမုနိစေတီတော်၏ထီးမှအရောင်များ ပြာထွက်နေသည်ကိုမြင်သည်။ ခေါ်အောင်သည် လက်အုပ်ချီရင်း 'ဟောဒီမှာ ဘုရားရောင်ခြည်တော် လွှတ်နေပါပြီ'ဟု အော်လိုက်သည်။ ခေါ်အောင်၏ အော်သံ ကြောင့်

လူအများ လာရောက် ဖူးမြော်ကြသည်။

ထိုနေ့မှစ၍ ဝူဠာမုနိဘုရားရှင်၏ ရောင်ခြည်တော်ပွဲကား မစဲတော့ပါချေ။ နေရောင်ညဉ့်ပါ မပြတ်ပြတ် ရောင်ခြည် လွှတ်နေပါသည်။

လူသားများ ကြံဖန်၍ ပြုလုပ်လေသလား၊ နေရောင်၊ လရောင် ကြောင့် မှန် ကျောက်တို့၏အရောင် တောက်လေသလားဟု ခေတ်မီသောလူကြီး၊ လူလတ်များ စိစစ်ကြည့်ကြသည်။ စေတီတော်မှပကတိ အရောင်တော်များ ကုန် မြူးကြောင်း လက်တွေ့ သိကြသဖြင့် မယုံကြည်၍ စိစစ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ အယုံကြီး ယုံကြည်ကာ စေတီတော်၏ ဝေယျာဝစ္စများကို အားပါးတစ်ထုတ် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေကြပါသည်။

ရောင်ခြည်တော် ဖူးလိုသူများ နေရောင်ညဉ့်ပါစောင့်၍ ရောင်ခြည်တော်ဖူးကြသည်မှာ ပွဲတော်တမျှ စည်ကားခဲ့ပါသည်။

ထိုရောင်ခြည်တော်ဖူး ဗုဒ္ဓဘာ

သာဝင်တို့၏ အလှူတော် ငွေဖြင့် စေတီတော်၏ ထီးတော်ကို ရွှေအသစ်မွမ်းမံ၍ ၁၃၄၉-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်နေ့တွင် ပင့်သံသာ ၁၀၈-ပါး အခြံအရံဖြင့် ထီးတော်တင်လှပွဲ၊ အနောက်ဇာတင်ပွဲ ဆင်နွဲ့ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ဤသို့လှူငွေအတန်ဆန်းချိန်တွင် ပါပ အရောင် မှိန်၍ သူရိယအရောင်ထိန်သောကြောင့် ထီးချိုင့်မြို့နယ် အတွင်း၌ပင်လျှင် ဤသို့သောအံ့ဖွယ်သူရဲများ ကြုံတွေ့ကြရပါသည်။

သူရဇ္ဇဓာတ်၏စွမ်းအားကြောင့် ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများလည်း စိတ်သစ်လူသစ်ဖြစ်ကာ ပါပဓာတ်၏ အခိုးအငွေ့ ဖြစ်သော ရန်လိုမှုများ၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ ခေါင်းပါးမှုများ၊ ညှိုးငယ်မှုများ ကင်းပျောက်၍ ထွန်းတောက်တိုးတက်လာဖွယ်ရှိကြောင်း ရေးသားတင်ပြလိုက်ရပါသည်။ ။

ထီးချိုင့် နတ်စိုး

သာသနာပိုင်နှုတ်ထွက်လွှာ ဘုန်းနွယ်

ကုန်းဘောင်ဆက် မင်းများလက်ထက်သာသနာပိုင် ဆရာတော် တင်မြှောက်ခြင်းမှာ ဘုရင် ကိုယ်တိုင် ဘွဲ့တံဆိပ်ကပ်၍ တင်မြှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သာသနာပိုင်ဆရာတော်သည် သာသနာရေး သာသနာမူနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စရပ်များကို မဟာဒါနဝန်မှတ်စံဆင့် အမိန့်တော်စာတမ်းများထုတ်ဆင့်ရသည်။ ဤသို့ ဆင့်ဆိုနိုင်သော အာဏာကြောင့်ပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဟု ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သာသနာပိုင်သည် စာပေပရိယတ် နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်သည့် အရည်အချင်းရှိရသည့်အပြင် နန်းဘက်လာသော ဘုရင်နှင့် ပတ်သက် ယှက်နွယ်ခြင်းလည်း ရှိရသည်။

မှန်ပါသည်။ ကုန်းဘောင်မင်းများ လက်ထက်တွင် နေပြည်တော်၌ ပရိယတ် တတ်ကျွမ်းသော အကျော်အမော် ဆရာတော်အမြောက်အမြားရှိသည်။ ကျမ်းပြု ဆရာတော်တွေ များစွာ ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ပရိယတ်တတ်ကျွမ်းသူတိုင်း သာသနာပိုင် မဖြစ်နိုင်။

ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်သူများသာ သာသနာပိုင် အရာကို ရနိုင်ကြပေသည်။

ဘကြီးတော်မင်းတရားလက်ထက်တွင် စလင်းဆရာတော်ကို သာသနာပိုင် တင်မြှောက် ထားခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် သာသနာပိုင် အရည်အချင်း ရှိသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သာယာဝတီမင်း နန်းတက်လာသောအခါတွင် စလင်းဆရာတော်မှာ သာသနာပိုင် အရာမှ လျှော့ကျ သွားရသည်။ သဲအင်းဆရာတော် တက်လာသည်။ သာယာဝတီမင်းသားသည် ဘကြီးတော်မင်းတရား မကျန်းမာသဖြင့် ၁၁၉၉ခု၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ရသည်။ ထိုနှစ်နယုန်လဆန်း ၅ ရက်နေ့တွင် ရတနာပူရ မာန်အောင်ရတနာ သုဓမ္မာ ဇရပ်တော်၌ သဲအင်းဆရာတော် ဦးသူရိယအား သာသနာပိုင် နေအပ်သည်။ နယုန်လဆန်း ၁၃ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ရောက်လျှင် စင်ကိုင်းမြို့ စံနန်းတွင် တံဆိပ်ရံ ၁၂ ခုနှင့်တကွ ဆရာတော်

အား 'သုရိယဝံသာဘိ သိရိပဝရာလင်္ကာရ ဓမ္မသေနာ
စတိ မဟာဓမ္မ ရာဇာဓိ ရာဇဂုရု' ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်
တော်ကို ဆက်ကပ်အပ်နှင်းခဲ့၏။

သဲအင်းဆရာတော်မှာသာယာဝတီမင်းသားမြို့စား
ဘဝကပင် ကိုးကွယ်ခြင်း ခံရသော ဆရာတော်ဖြစ်
သည်။ ဆရာတော်ကား ပခန်းကြီးမြို့ကျေး (ရေစကြို
မြို့နယ်) သဲအင်းရွာ၌ ၁၁၂၅ ခု၊ နတ်တော်လဆန်း
၇ ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် မွေးဖွားသူ ဖြစ်သည်။
ငယ်မည်ဦးကြောင်တည်း။ မိဘများမှာ ဘိုးအောင်စံ
နှင့် မယ်ဘုံတို့ဖြစ်ကြသည်။ မိဘများ၏ဇာတိမှာပခန်း
မြို့ကျေး မြို့သာရွာမှ ဖြစ်ကြသည်။

သဲအင်း ဆရာတော်လောင်းသည် ငယ်စဉ်ကပင်
အစ်ကိုရင်းအရှင်စန္ဒမထေရ်နှင့်အတူအင်းဝသို့ လိုက်ပါ
လာခဲ့သည်။ အင်းဝမြို့ရှိ ဘုံကျော်တိုက် စရစ်ဆရာ
တော်၊ မိုးထိတိုက်ထန်းတပင်ဆရာတော်တို့ထံ ဆည်း
ကပ်၍ပညာသင်သည်။ သာမဏေ ပြုပြီးလျှင် ပထမ
ဗားကရာဆရာတော်ထံဆည်းကပ်သည်။ ၂၅နှစ်အရွယ်
ရောက်မှ ဗားကရာဆရာတော်ကိုဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်း
အဖြစ်ရောက်သည်။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးလျှင် ဆရာတော်
များစွာတို့ထံ၌ စာပေသင်ကြားပြန်သည်။

၁၁၆၁-ခုနှစ်တွင် မွေးဇာတိ သဲအင်းရွာသို့ ပြန်၍
စာပေပို့ချနေရာ ၁၁၈၁ ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီ
မင်းသားက မြို့ဘော်သို့ပင့်ဆောင်ပြီး စန္ဒာမုနိတရား
ရှေ့ ရွှေစေတီတိုက်တွင်း ကျောင်းတော် ဆောက်၍
တင်လှူကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ ၁၁၈၂ ခု၊ ဝါဆိုလဆန်း
၁၅ ရက်နေ့တွင် 'သဒ္ဓမ္မဝံသာဘိ သိရိပဝရာမဟာဓမ္မ
ရာဇာဓိ ရာဇဂုရု' ဘွဲ့တံဆိပ်ကပ်လှူသည်။

သာယာဝတီမင်းသားသည် မိမိ မင်းဖြစ်လာပြီး
ရက် အနည်းငယ်အတွင်း သဲအင်း ဆရာတော်အား
သာသနာပိုင် ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတွင်
ဒကာတော်မင်းဖြစ်၍ ဆရာတော်လည်း သာသနာပိုင်
ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆရာတော်သည်
သာသနာပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ကြာမြင့်ရှည်မောစွာမနေခဲ့ရ
ပေ။ ၂ နှစ်ကျော်မျှသာ နေရသည်။ ၁၂၀၁ ခု၊
သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်နေ့တွင် ယုံလွန်
တော်မူပါသည်။

သာယာဝတီမင်းကိုးကွယ်သော သဲအင်းသာသနာ
ပိုင် မရှိတော့ပြီဆိုလျှင် သာသနာပိုင်အသစ်တစ်ပါးကို

ခန့်အပ်ရမည်ဖြစ်၏။ ဤတွင် နန်းတွင်းမှာ လျာထား
သော သာသနာပိုင် ဆရာတော်နှစ်ပါး ပေါ်ပေါက်
လာသည်။ တစ်ပါးမှာ ဒုတိယ ဗားကရာ ဆရာတော်
အရှင်ပညာဇောတဖြစ်၍ တစ်ပါးမှာ နတ်ရဲတောင်
ဆရာတော် အရှင်ဥယျာ ဖြစ်သည်။ နှစ်ပါးလုံးမှာ
သဲအင်းဆရာတော်၏ တပည့်ချင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ ဗားကရာဆရာတော်မှာ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ
ပုဂံမင်းသားကိုးကွယ်သော ဆရာတော်ဖြစ်ပြီး နတ်ရဲ
တောင် ဆရာတော်မှာ သမီးတော်ကြီး သိရိပဝရ
တိလောကရတနာ မင်္ဂလာဒေဝီက ကိုးကွယ်သည့်
ဆရာတော်ဖြစ်သည်။ ထိုသမီးတော်ကြီးသည် နောင်
အခါတွင် မင်းတုန်းမင်း၏ တောင်နန်း မိဖုရားခေါင်
ကြီး ဖြစ်မည့် စကြာဒေဝီလောင်းပင် ဖြစ်သည်။

အိမ်ရှေ့စံ ပုဂံမင်းကလည်း သူ့ ဆရာတော်ကို
သာသနာပိုင် ခန့်ချင်သည်။ သမီးတော်ကြီးကလည်း
သူ့ဆရာတော်ကို ခန့်ချင်သည်။ မောင်နှမအရင်းချင်း
သဘောထား မညီမမျှ ဖြစ်နေကြသည်။

ထိုအချိန်က သာသနာပိုင် ဖြစ်ထိုက်သူမှာ ဒုတိယ
ဗားကရာ ဆရာတော်ဖြစ်၏။ နှစ်ပါးစလုံး သဲအင်း
ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်ချင်းဖြစ်သည်။ ဗားကရာဆရာ
တော်က နတ်ရဲတောင်ဆရာတော်ထက် ၁၄ ဝါကြီး
သည်။ နေပြည်တော် ဆရာတော်တို့ကလည်း ဗားကရာ
ဆရာတော်ဘက်မှ အားပေးလောက်ခံသည်။ အိမ်ရှေ့စံ
မင်း၏ဆရာလည်းဖြစ်နေသည်။ သာသနာပိုင် ဖြစ်ရန်
အဘက်ဘက်က ပြည့်စုံနေသည်။

ဤကိစ္စအတွက် အိမ်ရှေ့စံ ပုဂံမင်းကရော၊ သမီး
တော်ကြီးကပါ မိမိတို့၏ ဆရာတော်ကိုသာ သာသနာ
ပိုင် ခန့်ထားတော် မူပါမည့်အကြောင်း သာယာဝတီ
မင်းထံ အလှူ အယက် လျှောက်တင် ခဲ့ကြသည်။
အကြောင်း အမျိုးမျိုး ပြ၍ တင်ပြ တောင်းဆိုခဲ့ကြ
သည်။ သမီးတော်ကြီးကဆိုလျှင်....

“ခမည်းတော် အရိုက်အရာ လွှဲတော်မူလျှင် မောင်
တော်က မချွတ်ကေနံ မင်းကေရာဇ် ဖြစ်ပါမယ်၊ ဒီအခါ
မှာ မောင်တော်ရဲ့ ဆရာတော်လဲ သာသနာပိုင် ဖြစ်
လာမှာပါ။ သမီးတော်ရဲ့ ဆရာတော်မှာ တော့ သာ
သနာပိုင် ဖြစ်ဖို့ အခွင့်အလမ်းမရှိတော့ပါဘူး။ ခမည်း
တော် လက်ထက် သာသနာပိုင် ခန့်အပ်ပေးပါမှ သမီး

တော်ရဲ့ ဆရာတော်က သာသနာပိုင် ဖြစ်နိုင်တော့မှာ ပါ။ ဒါကြောင့်မို့ သမီးတော်ရဲ့ ဆရာတော်ကို သာသနာပိုင် ခန့်ထားပေးတော်မူပါ” ဟု အကြောင်းပြ စကားဖြင့် လျှောက်တင်ခဲ့သည်။

ခမည်းတော် သာယာဝတီ မင်းသည် သမီးတော် ကြီး၏ အကြောင်းပြချက်ကို စဉ်းစားပြီးလျှင် သမီးတော်၏ အလိုကို လိုက်လျောခဲ့သည်။ သမီးတော် ကိုးကွယ်သော နတ်ရဲတောင် ဆရာတော်ကို ၁၂၀၁-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း ၁၅-ရက်နေ့တွင် ဆင်ကြိုးရွှေဂူသူဓမ္မာ ဇရပ်အတွင်း ကြီးစွာသော အခမ်းအနားဖြင့် သာသနာပိုင် အပ်နှင်းခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ မိဖုရားခေါင်ကြီးက အမေရပူရ မြို့တော်အရှေ့ မြောက်ယွန်းတွင် တုလွတ်ဘုံကျော် ကျောင်းတော်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ သမီးတော်ကြီးက အောင်မြေ ဗိမာန် ကျောင်းတော်ကြီးကို လည်းကောင်း ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

၁၂၀၄-ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက် တနင်္ဂနွေတွင် တံဆိပ်ရံ ၁၂ ခုနှင့်အတူ ‘ဥေယျဓမ္မာဘိ သိရိပဝရာ လင်္ကာရ ဓမ္မသေနာပတိ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု’ ဟူသော ဘွဲ့ တံဆိပ်ကို ဆက်ကပ်သည်။ တပေါင်းလဆန်း ၁၅-ရက်တွင် တုလွတ်ဘုံကျော် ကျောင်းကြီးကို လှူသည်။ ၎င်း လပြည့်ကျော် ၈-ရက် နေ့တွင် အောင်မြေဗိမာန်ကျောင်းကြီးကို လှူသည်။

ဆရာတော်သည် ကန္တိမြို့ကျေး နတ်ရဲတောင်ရွာ အဘဘိုးထွန်းဝါ၊ အမိမယ်ယာတို့မှ ၁၁၆၁ ခု၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း ၁၀ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ အသက် ၁၆ နှစ်ရှိမှ သာမဏေ ပြုသည်။ ရဟန်းဖြစ်သောအခါ ဘွဲ့မည်မှာ ရှင်ဥေယျဓမ္မတည်း။

၁၁၈၂-ခုတွင် အမရပူရနေပြည်တော်သို့ ရောက်သည်။ ရှေးဦးစွာ ရွှေမရူးဆောင်တိုက်၌ စာပေသင်ကြားသည်။ ၁၁၈၄-ခုနှစ်တွင် ဆင်တဲဆရာတော်ထံ နည်းခံ၍ ထိုနှစ်မှာပင် သဲအင်းဆရာတော်ထံ ခိုဝင်၍ ပညာသင်ကြားသည်။

သာယာဝတီမင်းက သဲအင်း ဆရာတော်အား သာသနာပိုင် ခန့်အပ်သောအခါတွင် နတ်ရဲတောင်ဆရာတော်အားလည်း ‘ဥေယျဓမ္မာလင်္ကာရမဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု’ ဟူသော တံဆိပ်ရံတစ်ခုကို ဆက်ကပ်ခဲ့သည်။ ထိုတံဆိပ်ရံပြီး၍ ၂ နှစ် ကျော်မျှ အကြာတွင်

သာသနာပိုင် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရသည်။ သာသနာပိုင် ဖြစ်ချိန်တွင် အသက် ၄၀ မျှသာရှိသေးသည်။

နတ်ရဲတောင် ဆရာတော် သာသနာပိုင် ဖြစ်လာခြင်းမှာ သမီးတော်ကြီး ကိုးကွယ်သော ဆရာတော် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ နှမနှင့်မောင် အားပြိုင်ပွဲတွင် ပုဂံမင်းသားက အရှုံးပေးခဲ့ရသည်။ ဤကိစ္စအတွက် အိမ်ရှေ့စံမင်းသည် မကျေမနပ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နှမောင်၏ အလိုကိုလိုက်လျောခဲ့သော ခမည်းတော်ကို ကျေနပ်နိုင်စရာမရှိပေ။

ပုဂံမင်းသာမဟုတ်။ ဒုတိယဗားကရာ ဆရာတော်မှာလည်း အနေကောင်းသလိုရှိလိမ့်မည်။ နေပြည်တော် သံဃာတို့၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် သာသနာပိုင် ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟုလည်း ကျော်စောနေခဲ့သည်။ သို့ပါလျက် အခြေအနေပေးမလာခဲ့။ ဆရာတူ တပည့် ဖြစ်သော်လည်း ငယ်သူက သာသနာပိုင် နေရာကို ယူသွားလေပြီ။

နတ်ရဲတောင်ဆရာတော်သည် အခြေအနေ အကျပ်အတည်း ကြားမှ သမီးတော်၏ မျက်နှာကြောင့် သာသနာပိုင်ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ နေပြည်တော် သံဃာတော်တို့၏ ထောက်ခံမှုကိုမျှားစွာမရရှိ။ ဤပြဿနာအထွေထွေကို နတ်ရဲတောင် ဆရာတော် သိခဲ့သည်။ ဗားကရာဆရာတော်ကိုကျော်၍ သာသနာပိုင်ဖြစ်လာရခြင်းအတွက် မျက်နှာပူစရာလို ဖြစ်ရပြန်ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၇-ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီမင်းသည် စိတ္တဇဝေဒနာ ဖြစ်လာတော့သည်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးကို မလုပ်နိုင်တော့။ သားတော်အိမ်ရှေ့စံပုဂံမင်းက တာဝန်ယူ အုပ်ချုပ်ရသည်။ ပုဂံမင်းထီးနန်းရတော့မည်ဟု သိနေကြပြီ။

ပုဂံမင်းထီးနန်းရလျှင် နတ်ရဲတောင်ဆရာတော်မှာ သာသနာပိုင်အဖြစ်မှ လျှောကျတော့မည်။ ဗားကရာဆရာတော်အားတင်မြှောက်တော့မည်၊ ဤအခြေအနေကို နတ်ရဲတောင် ဆရာတော် သိနေသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို လျော့ပေါ့ထားလိုက်သည်။ အမိန့်ပြန်တမ်းဆင့်ဆိုမှုတို့ကိုလည်း မလုပ်တော့။ သာသနာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဟာကွက်တွေရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်ရှင်တော်မင်းများက နတ်ရဲတောင်ဆရာတော်အား လျှောက်ထားခဲ့ရသည်။

ဝန်ကြီးတို့က-

သာသနာရေးသာသနာတော်မူများကို အပ်တော် မူသည့်အတိုင်း ဆင့်ဆို၍ ဆင့်ဆိုတော် မူပါမည့် အကြောင်းကိုလျှောက်ထားကြသည်။

သာသနာပိုင် ဆရာတော်သည် ဝန်ကြီးများ၏ လျှောက်ထားချက်ကိုလက်ခံခြင်းမပြုတော့။ မိမိအခြေ အနေကို သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ဤသည်မှာ သာသနာပိုင် အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ရန်ပင်တည်း။ ထို့ ကြောင့် သာသနာပိုင် နုတ်ထွက်စာကို ဝန်ကြီးများမှ တစ်ဆင့် တင်သွင်းလိုက်လေသည်။

သာသနာပိုင်ဆရာတော်၏ သွင် စာ

ဆရာတော် အမိန့်ရှိလိုက်သည်။ သာသနာ တော်ရေး သာသနာတော်မူများကို မဓမ္မ မလျော့၊မလစ်မဟင်းစေရ၊ လျှောက်ထားသည့် အရာသည် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ လောကဓမ္မ အတ္တ ဟိတ ပရဟိတ အကျိုးအကြောင်း ကောင်း မြတ်သည်ဖြစ်၍ မဆုတ်မယုတ်ရာ၊ အပရိ ဟာ နိယာနအဝင်ပင်ဖြစ်သည်။ လောကဓမ္မရာဇ ကြောင်း ၃-ပါးကို ထောက်ရှုလျှင် ငါတို့ ကျေးဇူးသခင်သူရိယဝံသာဘိသိရိပဝရာလင်္ကာ ရ ဓမ္မသေနာပတိ မထေရ်သည် ကံတော်ကုန်စ မဆွကပင် မိဘတို့အရိုက်အရာကို သားကြီး ဩရသ သည်သာ အရိုက်အရာ ယူမြဲဖြစ်၍ ဗားကရာဆရာတော်ဘုရားကြီးကို သံသာကြီး တို့နှင့် ချီးပင့်တိုက်တွန်းကြသည်။ အကြောင်း မညီညွတ်၍ လွတ်လွဲရှိခဲ့သည်။

ငါတို့ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး သည် ဒကာတော်၏ အရည်အသွား၊ သာသနာ တော်၏ အရည်အသွား ၂-ပါးကိုပင် ဆင်ခြင် ထောက်ရှု၍ ဒကာတော်မင်းသားကို ပေးအပ် ခဲ့သည့် မင်္ဂလာဆရာဖြစ်သည်။ ငါတို့ ကျေးဇူး ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရည်ချက်မှတ်သား ခဲ့သည့်အရာကိုလည်း အခည်းအနှီး မပျက်စီး စေအောင် ဓမ္မကံ အကြောင်းအားဖြင့်လည်း ရှေးရှေးဘဝကာလတို့၌ အတူတကွ ပြုခဲ့ကြ ပူးသော အထူး ဝိသေသကသည် ချိန်တန် ခါသင့်၍ မြင့်မြတ်ကြသည့်အရာ ဖြစ်သည်။

ဆရာတော်လည်း လောကီဥစ္စာ ရတနာကို လိုဆဲကာလ၌ ပေးစွမ်းနိုင်သော စကြာမင်း၏ သူဌေးကြီး ရတနာကဲ့သို့ တရားရတနာဖြင့် အခါလေးမြင့် ချီးပင့်သဘူလည်း ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကို ဦးခိုင်ပြု၍ လောကအကျိုး ပွားများစေသင့်သည်။ ရာဇကြောင်းအားဖြင့် လည်း မင်္ဂလာဆရာဖြစ်၍ မနိမ့်မကျ ဌာနန္တရ ဖြင့် ချီးပင့်ကိုးကွယ်သင့်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဗားကရာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို တိုက်တွန်း နှိုးဆော်မှ လောကဓမ္မ ရာဇ အကြောင်း ၃-ပါး သင့်လျော်မည်။ ဆရာတော် ကလည်း အစွမ်းအလျောက် ချီ မြှင့်ထောက်ပံ့ မည် ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးတို့။

(သက္ကရာဇ် ၁၂၀၇-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်း ၁ ပြည့် ကျော် ၁၁-ရက်နေ့၊ ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးတို့ လျှောက်လာ၍ ၎င်းနေ့ သာသနာပိုင် ဆရာ တော်ဘုရားကြီးသွင်းစာ။)

နတ်ရဲတောင် ဆရာတော်သည် ဖော်ပြပါ နေ့စွဲဖြင့် မိမိသာသနာပိုင်အဖြစ်မှနုတ်ထွက်ရန်တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဗားကရာဆရာတော်ကို ခန့်ထားရန်လည်း အားပေး ရေးသားခဲ့သည်။

ရက်များစွာကြာပါ။ ထိုနှစ် နတ်တော်လအတွင်း မှာပင်ပုဂံမင်းသည် မိမိ၏ ဆရာဖြစ်သော ဗားကရာ ဆရာတော်အား သာသနာပိုင်အဖြစ် လွှဲပြောင်း အပ် နှင်းလိုက်လေတော့သည်။

(မှတ်ချက်။ ။ ပုဂံမင်း လက်ထက် လောကီက သဲအင်း သာသနာပိုင်၏ တပည့်ဆရာတော် တစ်ပါး မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သော ယွန်းပေါင် ပုရပိုက်မှတ်စာများကို ကိုးကား၍ ရေးသား ပါသည်။)

ပဏ္ဏကနှင့် ဒသဏ္ဌကဇာတ် ဌေးလွင် (ဆားလင်းကြီး)

၁၃၄၉ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲ လပြည့်ကျော်(၁)ရက်။
 ၁၉၀၀ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၃)ရက်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။
 ရန်ကုန်မြို့ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ ဥတ္တရကုရုကျောင်း
 ဆောင် မြေညီထပ် မြန်မာစာသြဝါဒ၊ ဝိရိယအဖွဲ့ ဆရာ
 တော်များ၏ရုံးခန်းတွင် မြန်မာစာသြဝါဒဝိရိယဆရာ
 တော်များနှင့် မြန်မာစာအဖွဲ့ဝင် ပညာရှင်များ စည်း
 ဝေးကြသည်။ မြန်မာစာအဖွဲ့က ရေးသား ပြုစုသော
 မြန်မာအက္ခရာသမိုင်း (မူကြမ်း) အပိုင်း (၁) မြန်မာ
 အရေးအသား မြစ်ဖျားခံရာ (စာတမ်း) ကို မြန်မာစာ
 သြဝါဒဝိရိယ ဆရာတော်များ၏ ထင်မြင် သုံးသပ်
 ချက်ကို တင်ပြသော အစည်းအဝေးဖြစ်သည်။
 မြန်မာစာ သြဝါဒဝိရိယအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သော
 တိပိဋကဓရ အဘိဓမ္မဗဟာရဌာနရ ဆရာတော် အရှင်
 ဝိစိတ္တသာရာသိဝံသနှင့် အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ (၈)
 ပါးစုံညီစွာ တက်ရောက်တော်မူကြသည်။ မြန်မာစာ
 အဖွဲ့မှလည်း ဦးဆန်းထွန်း၊ ဒဂုန် ဦးစန်းငွေ၊ ဦးသော်

ဇင်၊ ဦးမြင့်ကြည် (ညွှန်ကြားရေးမှူး)၊ ဦးထွန်းတင်
 စသော ပညာရှင်များ တက်ရောက်ကြသည်။ ၃-နာရီ
 တွင် အစည်းအဝေးပြီးဆုံးသည်။
 အစည်းအဝေးပြီးဆုံး၍ အနားယူခိုက် ဆရာတော်
 များ ပြန်မကြွမီ ဆရာကြီး ဦးဆန်းထွန်းက လျှောက်
 သည်။
 “ဒီနေ့ ကျင်းပပြီးစီးတဲ့ အစည်းဝေးနှင့်တော့
 ချုပ်ပါဘူး၊ ဆရာတော်များ စုံညီခိုက် လျှောက်ထား
 လိုပါသည်ဘုရား”ဟု စကား ချီလိုက်သည်။ ဆရာ
 ဦးဆန်းထွန်းသည် သူ၏ မှတ်စု စာအုပ်ကို ထုတ်၍
 အလေးအနက် လျှောက်ထားသည်။
 ဇာတ်စဉ်အမှတ်(၄၀၀)ဖြစ်သော ဇာတ်ကို ‘ပဏ္ဏက
 ဇာတ်’လို့ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ တတိယအုပ်မှာရှိပါသည်။
 သီဟိုဠ်မှ ‘ဒသဏ္ဌကဇာတ်’လို့ တွေ့ရ ပါတယ်။
 ယိုးဒယားမှ အင်္ဂလိပ်မှုများမှာလည်း ‘ဒသဏ္ဌက’လို့ပဲ
 ရှိပါတယ်။

ပုဂံစဉ်ကွင်းမှာ 'ဒသန္တက' လို့ ရှိပါတယ်။ မှန်နန်း၊ မဟာရာဇဝင်တော်ကြီးတတိယတွဲ စာမျက်နှာ(၂၁၆) မှာ 'သေနကဇာတ်' ဖြစ်နေပါသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ပုဂံမင်းလက်ထက် ဆီမီးခုံရွာစား မဟာမင်းလှမင်းခေါင် ရေးသားသော 'ဥမ္မာဒန္တိပျို့' တွင်-

တပ်ခြင်း ပြင်းထန်၊ ရာဂလွန်၍၊ ဒသန္တက၊ ဇာတ်မည်ရတွင်-ဟုတွေ့ရပါသည်။

ပဏ္ဍက၊ ဒသဏ္ဍက၊ ဒသန္တက ဟု သုံးမျိုး ကွဲပြားနေရာ ဘယ်ဟာမှန်သည်ဟု သိလိုပါသည်ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ ဆရာတော် အချို့က 'အမည်ဆိုတာ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် သာမညသာမိန့်ကြားတော်မူကြပါသည်။ ဆရာကြီး ဦးဆန်းထွန်း၏ ထိုပြဿနာကား စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

ဆဋ္ဌမူ ဇာတ် အဋ္ဌကထာ တတိယအုပ် သတ္တကနိပါတ်တွင် ယင်းဇာတ်ကို တွေ့ရပါသည်။

၆-ပဏ္ဍကဇာတ်ကဝဏ္ဏနာ(၄၀၁)ဟု (နှာ-၃၁၇) တွင် တွေ့ရသည်။ ယင်းဇာတ်တော်အဆုံး(နှာ-၃၂၁) တွင် 'ပဏ္ဍကဇာတ်က ဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ'ဟု ဖော်ပြပြီး အောက်ခြေ၌ မူကွဲဖော်ပြရာတွင် ၁-ဒသဏ္ဍကဇာတ်က ဝဏ္ဏနာ (သီ-သျှာ-က)ဟု တွေ့ရသည်။ သီဟိုဠ်မူ၊ ယိုးဒယားမူ၊ အင်္ဂလိပ်မူတို့၌ 'ဒသဏ္ဍကဇာတ်က' ဟု ရှိကြောင်း ဖော်ပြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးဦးဆန်းထွန်း ရွတ်ဆိုပြသောဥမ္မာဒန္တိပျို့ စာပိုဒ်ကို ယင်းပျို့ပိုဒ်ရေ(၈၉)၌ တွေ့နိုင်သည်။

ပုဂံမြို့ကရေးကူး၍ ဆက်ရောက်သည့် ပုံတော်များကို ဆရာတော်ကိုပြလျှောက်ရမည်ဟု ဘိုးတော် ဗဒုံမင်းတရားက အမိန့်ရှိ၍ အတွင်းဝန်များက မောင်းထောင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ထံ မေး လျှောက်သည်။ (၁၁၅၂) | ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်နေ့က ပျောက်ထားရာ ဆရာတော်က မေတ္တာစာဆက်သွင်း၍ ဇာတ်စဉ်-ဇာတ်အမည် အရပ် အရေအတွက်များကို စာရင်းပြုကာ ရေးသားဖြေဆိုတော်မူသည်။

'၄၀၁-ဒသန္တကဇာတ်'ဟု တွေ့ရသည်။ (အမေးတော်ဖြေ)မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလက်ထက် 'မေဓာဘိဝံသ သဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု'ပြည်ဆရာတော် ရေးသားတော်မူသော ဇာတ်ပါဠိတော်နိဿယကိုရှာဖွေကြည့်မိပါသည်။ ယင်းနိဿယ၌လည်း '၄၀၁-ပဏ္ဍကဇာတ်'ဟု တွေ့ရပါသည်။ ဆရာတော်သည်

သဒ္ဓါပုဒ်နေပုဒ်ထားအဆုံးအဖြတ်များကိုရေးသားလေ့ရှိသော်လည်း ဤဇာတ်တော် အမည်ကွဲ ရှိနေခြင်းကိုကား ရေးသားတော် မမူခဲ့ပေ။ ပဏ္ဍကဇာတ်-ဟူသောအမည်ကိုပင် မြန်မာမူက လက်ခံလာခဲ့ကြသည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။

ဇာတ်အဋ္ဌက ထဲ၌ 'ပဏ္ဍကန္တိ-ပဏ္ဍကရဋ္ဌေဥပုန္န' ဖွင့်ဆိုထားရာ ပဏ္ဍကသည် 'ပဏ္ဍကတိုင်း' ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ပါဠိတော်နိဿယ၌လည်း 'ပဏ္ဍက-ပဏ္ဍကတိုင်း' ခြုံဖြစ်သော 'ဟု ပြန်ဆိုထားသည်။ ပေတဝတ္ထု ပါဠိတော်(နှာ-၁၅၁)၌-

နဂရံ အတ္ထိ ပဏ္ဍာနံ၊
ဧရကစ္ဆန္တိ ဝိဿုကံ-ဟုတွေ့နိုင်သည်။

ပေတဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ(နှာ-၉၄)၌-

အနုပုဓန္တ ကိရ ဗုဒ္ဓေ ပဏ္ဍာရဋ္ဌေ (ဒသန္တရဋ္ဌေ၊ သိ၊ က) ဧရကစ္ဆနဂရေနေပါလကောနာမ သေဋ္ဌိ အဟောသိ-ဟုဖွင့်ဆိုချက်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ(နှာ-၉၆)၌-

ပဏ္ဍာနန္တိ ပဏ္ဍာနာမ ရဋ္ဌဿ (ဒသန္တာနန္တိဒသန္တရဋ္ဌဿ။ သိ၊ က) ဧဝံ နာမကာနံ ရာဇနံ။ ဧရကစ္ဆန္တိတဿ နဂရဿ နာမံ-ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ သီဟိုဠ်မူ၊ အင်္ဂလိပ်မူများက 'ဒသန္တ'ဟူသောအမည်ကို အတည်ပြုထားသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် မည်သည့်အမည်ကို အမှန်ဟု ဆိုမည်နည်း။ ထိုပုဒ်ကို ဖွင့်ဆိုထားသော အဘိဓာန်များ၏ ဖွင့်ဆိုချက်ကိုသာ အားကိုးရပေမည်။

'ဒသာဏ္ဏ(ပု) ဒသ ထူဏာနိ ဒုဂ္ဂါနိ ဇလာနိ စါယတြ ဣဏသဒ္ဓုဒ္ဓါ၊ ဒေသ ဘေဒေ၊ နဒီဘေဒေ-ထိ'ဟု သဒ္ဓတ္ထောမ မဟာနိဓိသက္ကတ အဘိဓာန်၌ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထို့ပြင်-

'ဒသာဏ္ဏ(ပု)ဒေသဝိသေသော၊ သ ဝိဉ္ဇူ ပဗ္ဗတဿ ပုဗ္ဗ ဒက္ခိဏဿ ဒိသာယံ ဝတ္ထတေ။ နဒီ ဝိသေသေ-ထိ၊ ဣတိ သဒ္ဓတ္တ ကပ္ပတရ'ဟု သဒ္ဓကပ္ပဒ္ဓါမ၌ ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုမျှသာမဟုတ်သေးပေ၊ ဝါစပုတိ အဘိဓာန်၌လည်း ထို့အတူဖွင့်ဆို ထားသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ဖော်ပြပါအဘိဓာန်ဖွင့်ဆိုချက်များကိုထောက်၍ 'ဒသဏ္ဍကဇာတ်က' သာအမှန်ဟု ယူဆရန် ရှိပါသည်။ ။

ဌေးလွင်(ဆားလင်းကြီး)

နေမာရ

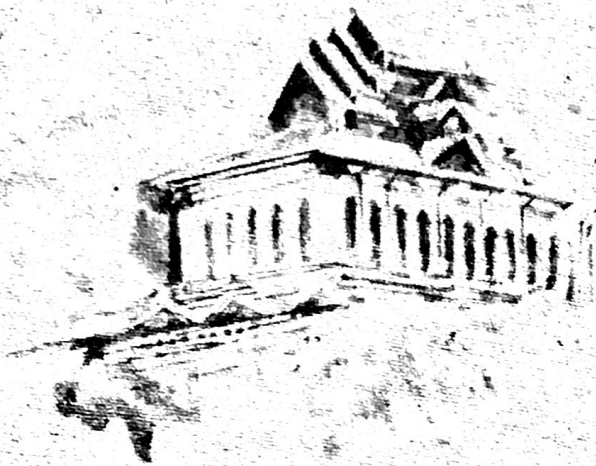
သဘာဝပန်းဟန်
ပန်းတော့ ဥကင်တံကဲ

အလောင်း စည်သူ မင်းကြီး၏
ကုသိုလ်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့ ချမ်း
သာရပ် စည်သူပန် ဘုရား တွင်
ကောဇာ ၁၂၀၃-ခုနှစ် ခန့် က
ပန်းတော့ ဆရာကြီးဦးမြစ် ပြုလုပ်
ခဲ့သော လက်ရာတေးစင်း ပြစ်
စည်း။

အစဉ်အလာ တွေ့ရရက်သော ကနုတ်ပန်း ဥကင်တံကဲ
ပုံစံမျိုးမဟုတ်မူကဲ သဘာဝ ပန်းပွင့်ဟန်များဖြင့် ဥကင်တံကဲ
ပုံသဏ္ဌာန် လှပစွာ ဖန်တီးခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ဓာတ်ပုံ ကူညီသူ - မျိုးဆွေ သန်း (မြန်မာစာ) အား
ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

မောင်အေးမြင့် (မြန်မာ့ရိုးရာဒီဇိုင်း)

ဝါရု

သီဟိုဠ်-မြန်မာ

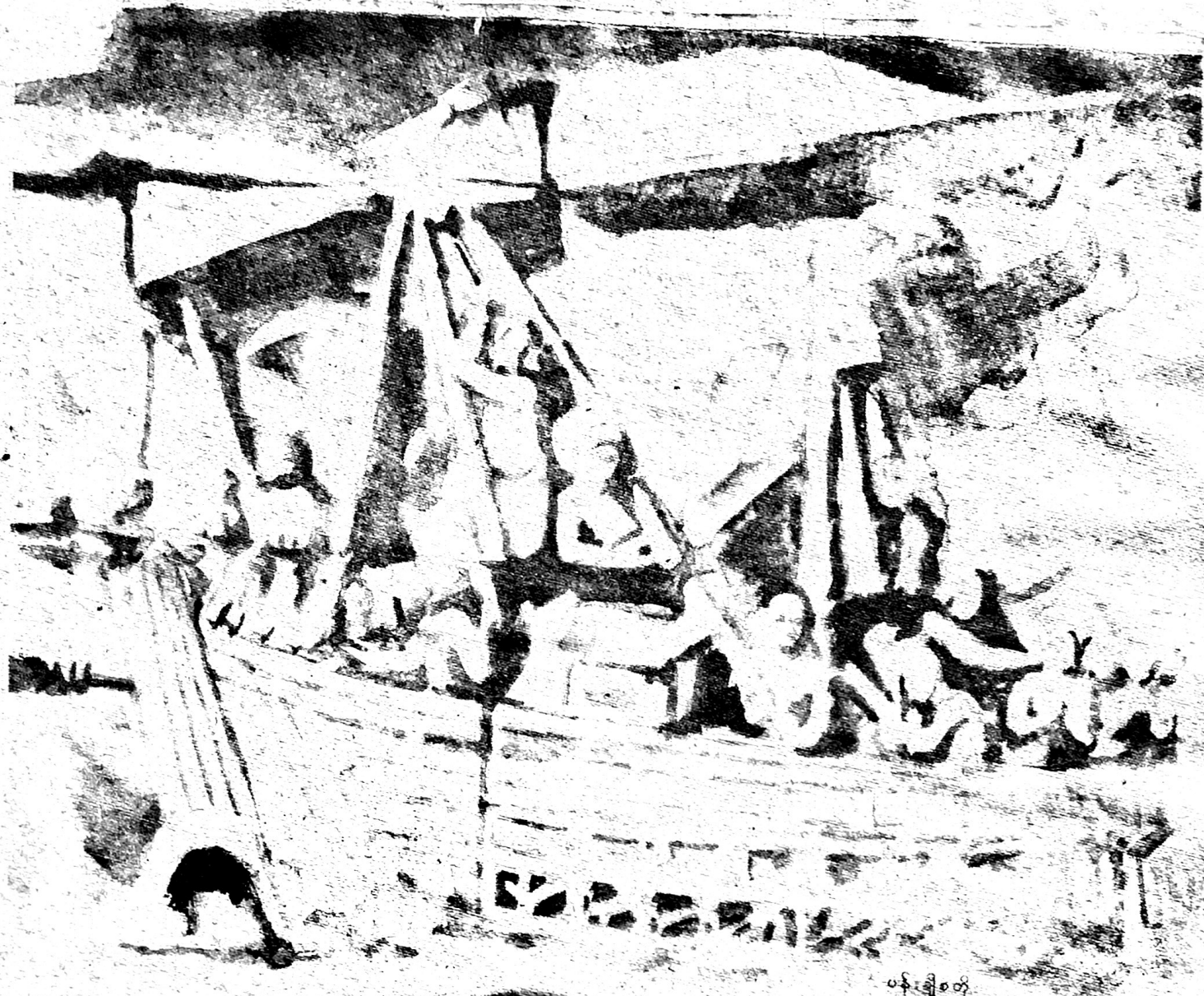
သာသနာဆက်သွယ်ရေး

ပုဂံပြည်၌ နရပတိစည်သူမင်းကြီး ကွယ်လွန်သွားသောအခါ မင်းယဉ်သိမ် နန်းတောင်းများဘုရင် (၁၂၁၀-၃၄) နန်းတက်သည်။ ထိုဘုရင်ကို ထီးလိုမင်းလိုဟုလည်းခေါ်သည်။ ထီးလိုမင်းလိုသည် ပုဂံ၌ မဟာဗောဓိဘုရားနှင့် ထီးလိုမင်းလိုဘုရားကို တည်သည်။ မဟာဗောဓိဘုရားမှာ ဗုဒ္ဓဂယာမဟာဗောဓိစေတီ နမူနာအတိုင်း တည်ထားသည့်ဘုရားဖြစ်သည်။ ထီးလိုမင်းလိုသည် သူ၏မည်းတော် အလောင်းစည်သူမင်းကြီးလက်စသတ်မသွားခဲ့သော ဂေါဓော့ပုဂံဘုရားကိုလည်း ပြီးအောင်တည်လေသည်။

ထီးလိုမင်းလိုသည်သာ အခြားဘုရားတစ်ဆူမှာ စေတနာကောင်းမှုတော် ဖြစ်လေသည်။ စေတနာကောင်းမှုတော်ကို သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ) ပုထိုးများပုံစံ

အတိုင်း တည်ထားလေသည်။ ယင်းမှာ သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာရေးဆက်သွယ်မှု၏ အစောပိုင်းက အထိမ်းအမှတ်တစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုမင်းလက်ထက်တွင် ပုဂံပြည်၌ ကျောက်ဂူဥမင်ကဲ့သို့သောသံဃာရာမကျောင်းတိုက်များ၌ ရဟန်းသံဃာ အများ အပြား သီတင်းသုံးကြလေသည်။ ထိုရဟန်းသံဃာများထဲက သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)နိုင်ငံမှ ဆပဋ္ဌမထေရ်နှင့် အတူ လိုက်ပါလာသော အာနန္ဒာမထေရ်၏ တပည့်တစ်ဦးသည်ဓမ္မဝိလာသဓမ္မသတ်အမည်ရှိ ဓမ္မသတ်ကျမ်းတစ်စောင်ကို ရေးသားလေသည်။

အင်းဝ၌ ကလေးကျေးတောင်ညိုမင်း နတ်ရွာစံသောအခါ မိုးညှင်းမင်းတရားကြီးသည် (၁၄၂၇-၄၀) သီရိသုဓမ္မရာဇာ ဘွဲ့မည်ဖြင့် နန်းတက်သည်။

ပန်းချီစာတို

မိုးညှင်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် ၁၄၃၀-ခုနှစ်၌
 ကောသလသီဟိုဠ်ကျွန်းမှ သီရိသဗ္ဗဇ္ဇကီကောသလနှင့် သီဟဠ
 မဟာသမိ အမည်ရှိ မထေရ်နှစ်ပါးသည် ခြတ်စွာ
 ဘုရား၏ သရီရဇောတိတော်ငါးဆူကို ပင့်ဆောင်လာ
 ကြသည်။ ပုသိမ်မြို့အရောက်တွင် ဗညားရံက တား
 သော်လည်းတားမရသည်ဖြစ်၍၊ ဗညားရံကပြည်မြို့သို့
 အထိ ဖောင်တော်နှင့် ပို့ပေးသည်။ ဘုရင်မင်းကြီး
 ကြားသိသောအခါ လှော်ကားကြော လေးဆယ်နှင့်
 ပြည်မြို့အထိသွားရောက်ပင့်ဆောင်စေခဲ့သည်။ ဘုရင်
 မင်းကြီးသည် မိဖုရား မောင်းမမိသီယျားနှင့်မူးကော်
 မတ်တော်များ ခြံရံလျက် ရွှေဖောင်နှင့် ရွာသစ်ကြီးသို့
 သွားရောက်ကြိုဆိုလေသည်။

အင်းဝရောက်လာသောအခါ နန်းတော် တစ်ခုလုံး

နှင့် မြို့သူ မြို့သားအားလုံးတို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ
 ပင့်ဆောင်လာသော ဓာတ်တော်ကို ဖူးမြော်ကြလေ
 သည်။ ဘုရင်မင်းကြီးသည် စစ်ကိုင်းအနောက်ဘက်
 နှစ်မိုင်ကွာလောက်၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ပင့်ဆောင်လာ
 သောဓာတ်တော်မျှ : ကိုဌာပနာပြီးလျှင် ရတနာစေတီ
 အမည်ရှိ စေတီတစ်ဆူကိုတည်လေသည်။ နောက်ပိုင်း၌
 ထိုစေတီကို ဘုရားဖြူ ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြသည်။
 စေတီ၏အနောက်ဘက်တွင်လည်း ကျက်သရေသုံးတိုက်
 နှင့် အုတ်ရွှေကျောင်း ဆောက်လုပ်ပြီးလျှင် သီဟိုဠ်မှ
 ကြွလာသော သီရိသဗ္ဗဇ္ဇကီကောသလနှင့် သီဟဠ မဟာ
 သမိ မထေရ်တို့အား လှူဒါန်းလေသည်။

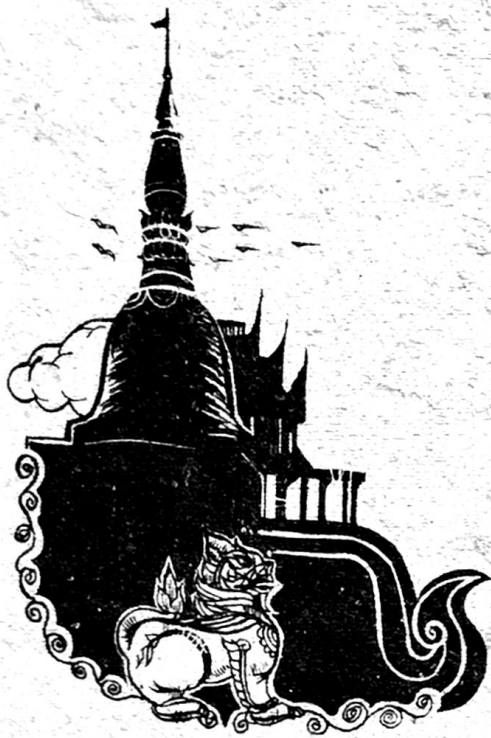
ဘုရင်နရပတိ (၁၄၄၃-၆၉) လက်ထက်၌လည်း
 သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် သာသနာ

ရေးဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့သည်။ ဘုရင်မင်းကြီးသည် သီဟိုဠ် ကျွန်းသို့ သံတမန်များ စေလွှတ်ပြီးလျှင် စွယ်တော် အတွက်ရတနာအတိပြီးသော ရွှေသပိတ်စသောလှူဖွယ် ပစ္စည်းများလှူဒါန်းစေသည်။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ဘုရင်အတွက်လည်း လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ပါးလိုက် လေသည်။ ဘုရင့် သံတမန်များသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း ရောက်သွားသောအခါ စွယ်တော်အတွက် လှူဖွယ် ပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းပြီးလျှင်ဘုရင်မင်းကြီး၏ အမိန့် အရ ဝါလုကာရာမ မည်သော သင်္ဘောဆိပ်၌ ဇရပ် တစ်ဆောင်၊ သီရိပါဒတောင်ခြေရင်းရှိ ဂီရိမာရွာ၌ ဇရပ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းလေသည်။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) မင်းထံမှမြေဝယ်ယူ၍ ထိုမြေခွန်မှ ရသော ငွေကြေးနှင့် ဇရပ်တွင် တည်းခိုလာသော ခရီးသည်များ၏ စားရေးသောက်ရေးအတွက်လည်း စီမံပေးခဲ့လေသည်။ (G.E. Harvey) တို့၏အဆိုအရမူ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) နှင့် သာသနာရေး ဆက်သွယ်မှု ပြုသောဘုရင်မှာ ဘုရင်နရပတိမဟုတ်ဘဲ ဘုရင်သီဟ သူ (၁၄၆၉-၈၁) ဖြစ်သည်။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) သို့မြန်မာနိုင်ငံမှ သံတမန်များလှူဖွယ်ပစ္စည်းယူဆောင် သွားသော နှစ်မှာ ၁၄၇၅-ခုနှစ်ဟု 'History of Burma' ၌ဆိုထားသည်။

အေဒီ ၁၂၈၁-၌ မုတ္တမတွင် ဝါရီရူ မင်းပြုသည်။ ဝါရီရူ၏ဩဇာအာဏာသည် ပဲခူးအထိ လွှမ်းမိုးလာ သည်။ ဝါရီရူအဆက်အနွယ် ရှစ်ဆက်မြောက်ဆင်ဖြူ ရှင် ဗညားဦးဘုရင် (၁၃၅၃-၈၅) လက်ထက်ရောက် လာသော အခါ ဗညားဦးသည် မုတ္တမမှ ပဲခူးသို့ ပြောင်းရွှေ့စိုးစံသည်။ ဗညားဦးလက်ထက်၌ ဇင်းမယ် မှ ထောင်ပေါင်းများစွာသောလူတို့သည် ဗညားဦး၏ ပိုင်နက်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လာကြသည်။ ဗညားဦး သည် ထိုကျူးကျော်လာသူများအား တိုက်ထုတ်နိုင်ခဲ့ လေသည်။ ကျူးကျော်သူများသည်ဗညားဦး၏ပိုင်နက် နယ်မြေတွင်းမှ ထွက်ခွာ မသွားမီ သထုံခရိုင်တွင်းရှိ တိုက်ကုသား၊ စစ်တောင်းစသော နယ်မြေများကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြလေသည်။ ထိုကျူးကျော်သူများ ဆုတ် ခွာသွားသောနေရာ၌ ဗညားဦးသည် စေတီတည်လေ သည်။ ထိုစေတီတွင် ဗညားဦးသည် သီဟိုဠ်မှရရှိလာ သော ဓာတ်တော်များကို ဌာပနာထားလေသည်။

သီဟိုဠ်-မြန်မာ သာသနာရေးဆက်သွယ်မှုသမိုင်း၌ သမိုင်းမှတ်တိုင် စိုက်ထူရသောခေတ်မှာ ဟံသာဝတီ၌ ဓမ္မစေတီမင်းကြီး(၁၄၇၂-၉၂) စိုးစံသောခေတ် ဖြစ် လေသည်။ သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပြန့်ပွား ထွန်းကားသော သာသနာတော်၏ ပဇီရင်း မှာ မဇ္ဈိမဒေသဖြစ်လေသည်။ လက်ဖျားတွင် ထွန်း ကား စည်ပင် နေချိန်၌ လက်ရင်းတွင် မွေးမြီအား လျော့နေပြီ။ လက်ဖျားများဖြစ်ကြသော မြန်မာနှင့် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)၌ပင် တခါတရံ အားပျော့ မွေးမြီနဲ့ သွားတတ်သည်။ ထိုအခါမျိုး၌ တစ်ဦး၏ အကူအညီကို တစ်ဦးက ယူရလေသည်။ ပုဂံပြည်တွင် အနော်ရထာ မင်းကြီး ထီးနန်းစိုးစံစဉ် အခါက အနော်ရထာ မင်းကြီးနှင့် ခေတ်ပြိုင် သီဟိုဠ်(သီရိ လင်္ကာ) ဘုရင်မှာ ပထမဝိဇယဗာဟု ဖြစ်လေသည်။ ပထမဝိဇယဗာဟုသည် ရန်သူများ၏ ဘေးရန်ကြောင့် သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)တွင်သာသနာ ညှိုးမြိန်သွားသည့် အခါ။ ထိုညှိုးမြိန်သွားသောသာသနာတော်ကိုပြန်လည် ထွန်းကားလာစေရန်အတွက် ပုဂံပြည် အနော်ရထာ မင်းကြီးထံ သာသနာရေး အကူအညီကို တောင်းခံခဲ့ လေသည်။ အနော်ရထာမင်းကြီးကလည်း ဝမ်းပန်း တသာ ထေရ်သံဃာများကို လွှတ်ပြီးလျှင် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)၌ သာသနာတော် ပြန်လည် စည်ပင် လာရေးအတွက် အကူအညီ ပေးခဲ့လေသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းကြီးလက်ထက်တွင်ကားရာမညတိုင်း၌ သာသနာတော်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရေးအတွက် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)နိုင်ငံ၏ အကူအညီကို ယူရလေသည်။ ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် သူ အုပ်ချုပ်နေသော နိုင်ငံ၌ ရှိနေသောသာသနာကို ကျေနပ်အားရခြင်း မရှိပေ။ သာသနာအတွင်း၌ အုတ်အရောရော ကျောက်အရော ရော ဖြစ်နေသည်ဟု မင်းကြီးကတွက်လေသည်။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)နိုင်ငံ၌ အုပ်ချုပ်ခဲ့သောသီရိသင်္ဃပရက္ကမ ဗာဟုမင်း၊ ဝိဇယဗာဟုမင်း၊ ပရက္ကမဗာဟုမင်းတို့သည် သူတို့ခေတ်က မစင်ကြယ် မသန့်ရှင်း ဖြစ်နေသော သာသနာကို ပြန်လည် သွေးသစ် လောင်းပြီးလျှင် စင်ကြယ် သန့်ရှင်းသွားအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဓမ္မစေတီမင်းကြီးကလည်း မစင်ကြယ် မသန့်ရှင်းဖြစ်နေသည့်သာသနာကို သွေးသစ်လောင်း လိုသည့်ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းသံဃာများနှင့် လူတကာတို့ ပါဝင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နှစ်ဖွဲ့ခွဲပြီး ဘုရင် မင်းကြီးသည် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)သို့ စေလွှတ်လိုက် လေသည်။ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တွင် မောဂ္ဂလာန် မထေရ် စသော ရဟန်းတော် တစ်ကျိပ် တစ်ပါးနှင့် ရာမအမည်ရှိ သံတမန် တစ်ဦး ပါဝင်ပြီး အခြား အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့၌ မဟာသီဝလီ မထေရ်စသော ရဟန်းတော် တစ်ကျိပ်တစ်ပါးနှင့် စိတြအမည်ရှိ သံတမန် တစ်ဦး ပါဝင်သည်။ ထိုအချိန်က သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ဆဋ္ဌမ္မာဝ နေကဗာဟုဘုရင် ဝိုးမိုး အုပ်ချုပ်နေသည်။ ဓမ္မစေတီ မင်းကြီးသည် ဘုဝနေကဗာဟုမင်းကြီးအတွက် အဖိုး ထိုက် အဖိုးတန်လက်ဆောင်တဏှာ ရွှေ ငွေ ရတနာ များကိုလည်းကောင်း၊ စွယ်တော်နှင့် ခြေတော်ရာ၊ ဗောဓိပင်တို့ကို ပူဇော်ရန်အတွက် လှူဖွယ် ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးကို လည်းကောင်း၊ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ရဟန်းသံဃာတော်များအတွက် လှူဖွယ် ပစ္စည်းများကို လည်းကောင်း ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ပေးလှူလိုက် လေသည်။ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ဘုရင်အား ဆက်သရန် သဝဏ်လွှာကိုလည်း ပါးလိုက်လေသည်။

ရာမသံတမန်ပါဝင်သောအဖွဲ့စီးသော သင်္ဘောက တစ်ရက်ကြိုပြီးထွက်သော်လည်း စိတြသံတမန်တို့အဖွဲ့ စီးသောသင်္ဘောက စောပြီး ကိုလဗ္ဗသင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်သွားသည်။ လမ်းခရီး၌ တစ်သနီးပါးလောက် ကြာသည်။ ရာမသံတမန်တို့အဖွဲ့စီးသော သင်္ဘောမှာမူ

လမ်းခရီး၌အခက်အခဲတွေ့သဖြင့် နှစ်လလေး ကြာမှ ရောက်သွားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှလာသောသင်္ဘော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား သီဟိုဠ်ဘုရင်က ကောင်းစွာ ကြိုဆိုပြီး လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက် ပေးလေ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှရောက်လာကြသော ရဟန်းတော် များအား ကလျာဏီမြစ်ထဲတွင် မဟာဝိဟာရဝါသီ ဂိုဏ်းဝင်မထေရ်အရှင်များက ဥပသမ္ပဒပဉ္စင်းအဖြစ် ထပ်မံခံပေးကြလေသည်။ မြန်မာ ရဟန်းတော်များ အား ဘွဲ့နာမံတော် အသစ်များကိုလည်း ပေးကြ လေသည်။

သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)၌ပြုဖွယ်ကိစ္စများကိုအောင်မြင် ထမြောက်စွာ ပြုလုပ်ပြီးစီးသောအခါ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာသည်။ အပြန်ခရီး ၌လည်း ရာမသံတမန်တို့အဖွဲ့က စောပြီး ပြန်သည်။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲတွင် ၁၅-ရက်မျှကြာသည်။ စိတြ သံတမန်တို့အဖွဲ့ကား အပြန်ခရီး၌ အဆင်မပြေ ဖြစ်ခဲ့ လေသည်။ ထို ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ သင်္ဘောသည် ကိုလဗ္ဗသင်္ဘောဆိပ်၌ ကျောက်ချထားစဉ်လေမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်သဖြင့် နစ်မြုပ်သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)ဘုရင်စီး၌ပေးသော သ ဘ်းဖြင့် ပြန်လာကြရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသင်္ဘောသည်လည်း ပင်လယ်ထဲတွင် သုံးရက်မြောက်နေ၌မုန်တိုင်းကြောင့် ကျောက်ဆောင်စွန်းနှင့် ငြိပြီး ဆက်လက်သွား၍ မရ တော့ပေ။ ဒုက္ခ အကြီးအကျယ် ကြုံတွေ့ကြရသော ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် ဖောင်ဖွဲ့ပြီး ခဲခဲယဉ်းယဉ်း အသက်တေးမှ လွတ်အောင် လှော်ခတ်သွားကြလေရာ အိန္ဒိယ တောင်ပိုင်း နာဂပတ္တန သင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်သွားကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ရရာသင်္ဘောကြို ဖြင့် ပြန်လာကြရာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လေးငါးခြောက်လ လောက် ကြာမှ တကွတပြားစီ ပြန်ရောက် လာကြ သည်။ ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်မှာမထေရ် ခြောက်ပါးနှင့် ရဟန်းငယ် လေးပါးတို့သည် သူတို့၏ သာသနာရေးခရီး၌ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်မရောက်လာ ကြတော့ပဲ ပင်လယ်ထဲတွင် အသက်စတေးသွားကြ ရ လေသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းကြီးသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဥပသမ္ပဒကို ပဉ္စင်းအသစ်ခံလာကြသော ရဟန်းတော်များနှင့် ပဲခူး

လိုက်လျှင်လဲ တခါတည်းနှင့် ပျောက်တာပဲ၊ ပြောရ ဦးမယ်-မှတ်ချင်လည်းမှတ်ထားပေါ့၊ နှာစေးခေါင်း ခဲကစပြီး တော်တော်အဖျားလောက်တော့ ပျောက်တဲ့ နှာမို့ နည်းပါပေးလိုက်ချင်တယ်”

ဤသို့စသည်ဖြင့် စကားချီ၍- “တြိ၊ ကျည်း၊ ခ၊ ဇီဝက၊ ခေါ်ကြနာဆေးနည်း။ ဆေး တစ်ကျပ်ကို၊ ဇာတိပ္ပိုလ်၊ ထည့်လို တစ်လုံးတည်း။ သဗ္ဗရောဂါ၊ အန္တရာ၊ မြန်ခွာပျောက်သည်ချည်း။ ဆေးမည် နာမ၊ ဇီဝက၊ တပ်ကြ လိပ်ကမည်း။”ဟူသောရုတ်ကောင်း ပိတ်ချင်းသီး သင်္ဘောချင်းခြောက်ဟူသော ဤကဋ္ဌုက် သုံပါးတစ်ကျပ်သားစီ၊ ကျည်းသီးအဆံ တစ်ကျပ် သား၊ သေးသီးအဆံတစ်ကျပ်သား၊ ဇာတိပ္ပိုလ်သီး တစ်လုံး ဤခြောက်ပါးကိုညက်ခွာထောင်း၍အမှုန့်နုနု ပြုထားရသည်...ဟူသော ဆေးနည်းကို ရှေးဦးစွာ မှတ်သားရပါသည်။

ဤနှာပူကြီးနှင့်အနှုတ်ခံရမည်ကိုကြောက်၍ကျောင်း သားများ တော်တော်တန်တန် နေမကောင်းလျှင်ပင် မပြောဘဲနေကြသည်။ နေမကောင်းမှန်းသိလျှင်လည်း ဤနှာပူကြီးကို တစ်ကြိမ်ရှုလိုက်လျှင်ပင် ပျောက်ကုန်း သွားကြသည်ဟု စကားစ၍ ဤနှာပူကြီးကို ဥပမာ ပြုလျက် ဆရာတော် မိန့်ကြားသည်မှာ တစ်သက်တွင် မမေ့နိုင်စရာပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကရုဏာ

ဆရာသမားတို့သည် တပည့်တို့အား နည်းအမျိုး မျိုးဖြင့် ဆုံးမလေ့ ရှိကြသည်။ ပျော့ပျော့ပျောင်း ပျောင်းဖြည်းဖြည်း လေးလေး အေးအေးဆုံးမတတ် သလို ဖြင်းဖြင်းပြုံးပြုံး ဆုံးမ ကံမြစ်ဘတ်သည်လည်း ရှိသည်။ ဆုံးမရာ၌ရံခါ လမ်းလျှင်၍ ရံခါတွင် နေခင်းလိုကွင်းရသည်။ လမ်းလျှင်၍ အေးအေးမြမြ ပျောင်းပျောင်းပျူ ပြောနေလျှင် လိုက်နာလိုမှ လိုက် နာကြမည်။ ထိုအခါ နေခင်းပူသလို ပူပူပြင်းပြင်း နာနာကျည်းကျည်း ဆိုတန် ဆိုရသည်။ တပည့်တို့ ကပည်း အစားစားရှိသည်။ သာသာယာယာဆုံးမ၍ နားဝင်သူရှိသလို နာနာကျည်းကျည်းပြောမှ နာသူ သူလည်းရှိပေသည်။

ဆရာတော်တို့ဝယ်စဉ်က လူငယ်စိတ်ဖြင့် တော် တော် ပေပေတေတေနိုင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်များ သုံးနှစ်

သုံးမိုး အုပ်စိုးနေသော ခေတ်က မြို့ကြီးများတွင် စာသင်တိုက်များဖရိဖရဲဖြစ်၍ ဇာတိတောရွာကျောင်း သို့ ပြန်ရောက်နေခဲ့သည်။ ဆရာတော်တို့ဇာတိကျောင်း တွင် စာသင်တိုက်ပြန်ဦးပဉ္စင်းငယ် သုံးလေးပါး ရှိနေ သည်။ တောကျောင်းအလျောက်စာလည်းကောင်းစွာ မသင်ဘဲ ဟိုရွာ၊ သည်ရွာ လည်ပတ် သွားလာနေကြ သည်။ ရပ်ရွာဒါယကာ ဒါယိကာမ များကလည်း ‘မြို့ပြန်ကိုယ်တော်ကလေးများ’ ဆိုကာ အလိုလိုက်ကြ သည်။ ဟိုအိမ်ကပင့် သည်အိမ်ကလာခေါ်နှင့် ပျော် တပြုံးပြုံးဖြစ်နေကြပေသည်။ လူကြီး လူရွယ်တို့နှင့် သာမက လူငယ် လူရွယ်မိန်းမပျို လှပပျိုကလေးများ နှင့်လည်း မြို့ပြန် ဦးပဉ္စင်းကလေးများ တရောရော တနှောနှော။

ဤသည်ကိုရပ်ရွာက မည်သို့မျှမပြောသော်လည်း ကျောင်းနေ ဆရာတော်ကြီးကမူ ကြည့်၍ရဟန်မတူ တော့၊ တပည့်ဦးပဉ္စင်းတွေ တောရွာမှာ ပျော်နေ တာကအရေးမကြီး၊ ကြာသော် တစ်ပါးမျှကျန်တော့ မည်မသင်၊ ဆုံးမမှ ဖြစ်တော့ညေဟုစိတ်ကူးမိ၍ပထမ တွင် အသွားအလာဆင်ခြင်ကြဖို့ စားဝိုင်းသောက်ဝိုင်း မှာပင် အရိပ်အခြည်မျှ မိန့်ကြားသည်။ ခေတ္တမျှသာ ကိုယ်ရှိန်သတ်သွားကြသည်။ မကြာမီ ရှေးအတိုင်းပင် သွားမြဲသွား လာမြဲလာ ဖြစ်နေကြပြန်သည်။ ထို့ နောက် တစ်ပတ်ခန့်အကြာတွင် ဆရာတော်ကြီးသည် ဦးပဉ္စင်းများကိုခေါ်၍ ပါဠိဂါထာတစ်ပုဒ်ကိုကျောင်း သားများကို စာပြနေကျသင်ပုန်းကြီးပေါ်တွင်မြေဖြူ ဖြင့် ရေးပြပြီး အနက်ရေးခဲ့ကြသူ မိန့်တော်မူ၏။ ဆရာ တော် ရေးပြသော ဂါထာမှာ-

ပါကဒ္ဓသုဝါနောပိ၊
ပရိပ္ပမတိ ဟံဌာနံ။
ဝေဋ္ဌကာမဂဝေသန္တော၊
စက္ကတဋ္ဌိကပုဂ္ဂလော။

ဟူ၍ဖြစ်၏။
ဦးပဉ္စင်းတို့မှာလည်း စာသင်တိုက်၌လည်း အနေ မကြာသေး၊ စာပေလည်းဟုတ်တိပတ်တိတတ်ကြသေး သူများမဟုတ်သည့် ဝါနပဉ္စင်းငယ်များဖြစ်၍ ကိုးရိုး ကားရား ထင်သလို အနက်ပေးကြသည်။ အဓိပ္ပါယ် ကိုလည်း မသိသဖြင့်ဆိုလိုရင်းကိုလည်းနားမလည်ပေ၊ နောက်တစ်နေ့တွင် ဆရာတော်ကြီးကခေါ်၍ ဦးပဉ္စင်း

ကြွလာသောရှင်မဟာကဿပနှင့်ရင်ဆိုင်တူကြသော်။
 လုံ့မရှိတို့သည် ရှင်မဟာကဿပကိုမြင်လျှင် မြင်ချင်း
 အလွန်ကြည်ညိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့်
 မိမိတို့စာရန် ဟူဆောင်လာသည့် လမုန့်တို့ကို ဆက်
 ကပ်ကြသည်။ မထေရ်သည် ထိုလမုန့် ငါးရာတို့ကို
 သပိတ်ဘစ်လုံးတည်းဖြင့် ဆံ အောင်အဝိဇ္ဇာန်ပြု၍လှူ
 စောင့်မူသည်။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားနှင့် သီတင်း
 သုံးဖော်စို့အား လှူဒါန်း၍ မိမိလည်း သုံးဆောင်
 တော်မူသည်။

ကုလ္လိယ သုဌေးဝတ္ထု၌ ရှင်မောဂ္ဂဏ္ဍာန်သည်
ရာဇဂြိုဟ်မှ ကုလ္လိယ သုဌေးလူလိုက်သော မုနိတစ်
တောင်းကို မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ ဇေတဝန်ကျောင်း
ရှိ ရဟန်းအားလုံး သုံးဆောင်ကြသော်လည်း မကုန်
ခန်းနိုင်အောင် အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို့ပြင်
သုဆင်းရဲ ကာကုလ္လိယ၏ ဇနီးက ရှင်မဟာကဿပ

အား လောင်းလှူလိုက်သော ယာဂု တစ်သိပ်တံစာကို
မြက်စွာတုရားက ကျောင်းရှိ ရဟန်းအားလုံး သုံး
ဆောင်လောက်အောင် အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူခဲ့ကြောင်း
အဆိုရှိပါသည်။

သိတိုဋ်ကျွန်းမှ မဟာအနုဋ္ဌမည်သော မထေရ်သည် ကား ဟင်းမချ၍ ဆွမ်းသက်သက်ကိုသာ တုဉ်းပေး နေရသောရဟန်းတို့အတွက် ဂင်္ဂါမြစ်ဧရေမှ သောဝတ် ဖြစ်အောင် အဓိဋ္ဌာန် ပြုပေးခဲ့သည်ဟုဆိုပါသည်။

“ကုသိုလ်သယော အစိန္တေယျော” ဟူသော ဟောကြားချက်နှင့်အညီ ဈာန်အဘိညာဉ်တို့၏ တန်ခိုးစွမ်းအင်များကား သာမန်လူတို့၏ ဉာဏ် အမြင်အားဖြင့် ကြုံစည် စိတ်ကူးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်အောင် ထူးခြားဆန်းကြယ်လှပါပေသည်။ ။

(ဓမ္မာစရိယ) ဦးမောင်မောင်လေး

- မြန်မာပြည်တွင် ပထမဆုံးသော အရေပြားရောဂါ ပါရဂူ
- အရေပြားရောဂါ သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် အင်္ဂလန်တော်ဝင် သမားတော်များ အဖွဲ့ကဏ္ဍထူးဆောင်ဘွဲ့ ချီးမြှင့် ခြင်းခံရသော...

အရေပြားရောဂါပါရဂူဆရာဝန်ကြီးဦးသာလှ

ဝိမုရရိသောဆေးနည်းဖြင့် ၉၅ ဖော်စပ်ထားသော

১৩৮

< မှတ်ပုံတင်ခြင်း >

ကိန်းဆေး

- ပွေးညှင်းဒက်ဂျွတ်၊ နှင်းဆူအခြောက်ရောဂါများအတွက် သီးသန့်ဖော်စပ်သော ဆေးဖြစ်သည်။ ● မပျောက်လျှင် ဆေးဖိုး ပြန်အမ်းမည် ●
- အသားအရောင်ပင်ကိုယ်ပကတိအတိုင်းချောမွတ်စေရမည်။
- အမာရွတ် ကျန်ခဲ့ခြင်းမဖြစ်ပါ။

ပင်ရင်းနှီးမှု၊ ဒေသခံညွှန်၊ ဒေသစံလုံ

အမှတ် ၂၉၄-ပထမထပ်၊ ဝဲဘက်ခန်း၊ မောင်ထော်လေးလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း ၂၁၂၆၇။

၂။ ဦးတင်လတ်၊ ၁၄၆ (ကျေ) ပြည်လမ်း၊ ရှစ်မိုင်ခွဲ၊ မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း ၆၂၂၆၁၁

၃။ ဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ၁၃၁-၁၆လမ်း၊ လမ်းမတော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၁၁၆၄၀

ဝေမျက်နှာ(၄၅)မှအဆက်

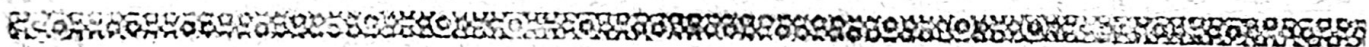
တွင် ခဏ္ဍသိမ်တစ်သိမ်ကို သမုတ်လေသည်။ ထိုသိမ်၏ အမည်ကို သိဟိုဠ်ကျွန်း ကလျာဏီမြစ် ဥဒကုက္ကေပ သိမ်၌ရဟန်းခံလာကြသော ရဟန်းသံဃာတော်များ သမုတ်သောကြောင့် ကလျာဏီ သိမ်ဟု မှည့်ခေါ်လေသည်။ ယထာဏ်တိုင် ပဲခူးတွင် ရှိနေသော ကလျာဏီ သိမ်မှာ ထိုသိမ်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ရာမညတိုင်းရှိ ရဟန်းတော်ပေါင်းများစွာတို့သည် ကလျာဏီသိမ်၌ သိဟိုဠ်ကျွန်းမှပြန်ကြွလာကြသော ရဟန်းသံဃာတော် အရှင်မြတ်များထံတွင် ဥပသမ္ပဒပဉ္စင်းအဖြစ် အသစ်တဖန် ခံကြလေသည်။ ထိုရဟန်းတော်များကတဆင့် အခြားရှင်သာမဏေများကို ရဟန်းခံ ပေးကြ လေသည်။ ယင်းသို့လျှင် ဓမ္မစတီမင်းကြီးသည် ရာမညတိုင်း၌ သာသနာတော်ကို စင်ကြယ်သွားအောင် ပြုပြီးလျှင် စည်းလုံး ညီညွတ်သော၊ စင်ကြယ် သန့်ရှင်းသော သာသနာ့ဂိုဏ်းကြီး တစ်ဂိုဏ်းဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုဂိုဏ်းကြီးမှာ သိဟိုဠ်ကျွန်း မဟာဝိဟာရဝါသီဂိုဏ်း၏ အစဉ်အလာကို လိုက်နာကျင့်သုံးသော သာသနာ့ဂိုဏ်းကြီးဖြစ်လေသည်။ ရာမညတိုင်းရှိ ထိုဂိုဏ်းဝင် ရဟန်းသံဃာများအနက် ဂဏာစရိယ ဂိုဏ်းချုပ်ဆရာတော်များမှာ ရှစ်ရာမျှ ရှိပြီး

ပဉ္စင်းငယ်တို့၏ အရေအတွက်မှာမူ တစ်သောင်းလေးထောင်နှစ်ရာ ခြောက်ဆယ် ရှိသည်။ ဗုဒ္ဓပေါင်း သံဃာတော်များမှာ တစ်သောင်းငါးထောင် ခြောက်ဆယ် ငါးပါး(၁၅၀၆၅))ရှိသည်။

သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွသွားသော ရဟန်းများထဲတွင် ဗုဒ္ဓသောသအမည်ရှိရဟန်းတစ်ပါးပါသည်။ ထိုရဟန်းတော်သည် ဝါရီရူ ဓမ္မသတ်ကို မွန်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ဓမ္မစတီမင်းကြီးကိုယ်တိုင်ကလည်း တရားဖြတ်ထုံးများ၌ ထင်ရှား ကျော်ကြားသောဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်လေသည်။ ဓမ္မစတီဖြတ်ထုံး ဟူ၍ပင် ထင်ရှားသောဖြတ်ထုံးများ ရှိလေသည်။

ဓမ္မစတီမင်းကြီးသည် သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သာသနာ့ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့များ စေလွှတ်ပုံ၊ ရာမညတိုင်း၌ စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော သာသနာ့ဂိုဏ်းကြီး တစ်ဂိုဏ်း ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းပုံများကို ကျောက်ချပ် ဆယ်ချပ်တွင် ပါဠိဘာသာဖြင့် ထည်းကောင်း၊ မွန်ဘာသာဖြင့် ပည်းကောင်း ကျောက်စာရေးထိုးမှတ်တမ်းတင်ထားလေသည်။ ထို့ကျောက်စာများသည် ပဲခူးမြို့၊ ရွှေသ လျောင်းလမ်း ကလျာဏီသိမ်တော်ကြီး၏ အနီး၌ ယခုထက်တိုင်ပင် ထင်ရှား ရှိနေပေသည်။

ပါရဂူ

လေမင်းရာဇာ

ဆီးဝမ်းမှန်လျက်
စာကြေညက်
လေတဖြူးဖြူးသက်

ရွှေသလိပ်ချလျက်ဆား

ချောင်းဆိုးရွှေကြပ်
သလိပ်ကပ်
အမြစ်ပြတ်လိုကလျက်

ပင်ရင်းသား ၅၀ လမ်းနှင့် ဦးမြင့်ဆွေ(သိမ်ကြီးချေး) ရွှေပင်ဌေးပင် ဆေးတိုက်

စာမျက်နှာ(၂)မှ အဆက်

ကြောက်သတည်းရှုံးကတော့ ရတနာမြတ်သုံးပါးအား
တောင်းပန်ရှုံးဖို့ကိစ္စသာ ဖြစ်ပါတယ်ကွာ။”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘာ၊ ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါပြီ”

“အေး... သောတာပန်အရိယာများရဲ့ ဥဇုဂုဏ်က
ကလျာဏ ပုထုဇဉ်တို့ပင် ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်း မရှိသော
ပစ္စဝေက္ခဏာ ၇-ပါး ရှိပါသေးသတဲ့။ ဥဇုဂုဏ်က
ပစ္စဝေက္ခဏာ ၇-ပါးမှ စတုတ္ထမြောက် ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဖြစ်ပါသတဲ့။”

“အဲဒီပစ္စဝေက္ခဏာ (၇)ပါးစလုံးကို သိပါရစေ
တတ်”

“အေး... အဲဒီပစ္စဝေက္ခဏာ (၇)ပါးကိုသပြေကန်
ဆရာတော်ဘုရားက မူလပဏ္ဏာသ ကောသလ္လိယုတ်မှ
ထုတ်နုတ်ပြီး ပရိတ်ပြီးနိဿိသစ်မှာ ယခုလိုရေးသား
ထားတော်မူပါတယ်။

(၁) သောတာပန်သည် (အမှန်တရားတို့ကို)
အမှန်အတိုင်းမသိမမြင်နိုင်အောင် ပိတ်ပင်
တားဆီးတတ်သောပရိယုဉ္ဇာန ကိလေသာ
များ၊ မိမိ၌မပယ်ရှားရသေးသည် မရှိ။ မိမိ
စိတ်မှာ သစ္စာတို့ကိုသိမြင်ခြင်းငှာအောင်
စွာထူးအပ်ပြီဖြစ်ကြောင်း သိ၏။ ဤအသိ
မှာပုထုဇဉ်တို့နှင့်ဆိုင်။ အရိယာတို့နှင့်သာ
ဆိုင်သော လောကုတ္တရာအရ ဖြစ်လာရ
သောအသိဉာဏ်ပင်ဖြစ်သည်။

(အဲဒီသဘောက ပရိယုဉ္ဇာနကိလေသာ
များကို ကင်းစင်နိုင်အောင်၊ သစ္စာ ၄-ပါးနှင့်
နိဗ္ဗာန်တရားကို မြင်ထားပြီလို့ မိမိကိုယ်ကို ဆင်ခြင်တဲ့
သဘော။)

(၂) ဤအသိဉာဏ်ကို မှီဝဲ ပွားများ၊ အကြိမ်
များစွာ အလေ့အလာ ပြုနေရသော ဝါ
သည် မိမိစိတ်၌ ငြိမ်သက်တည်ကြည်ခြင်းကို
ရပါ၏လော။ ကိလေသာငြိမ်းအေးခြင်းကို
ရပါ၏လော-ဟု ဆင်ခြင်သော အရိယာ
သာဝကသည် ထိုသို့သောတည်ကြည်ခြင်း၊
ငြိမ်းအေးခြင်းမျိုးကိုရ၏-ဟုသိ၏။ ဤအသိ

လည်း ပုထုဇဉ်တို့နှင့် ဆိုင် အရိယာများ
သာရပိုင်သော အသိဉာဏ်ဖြစ်သည်။

(အဲဒီသဘောကတော့ ဝိသယနာအနေနဲ့ အဖန်ဖန်
ပွားများအပ်သော အရေအတွက်မှ ပည့်ငြိမ် အေး
ချမ်းသော အရည်အချင်းသို့ ဆိုက်ရောက်နေပြီ ဖြစ်
ကြောင်းကို အမှန်အတိုင်း ဆင်ခြင်တဲ့သဘော။)

(၃) မိမိရသော မဂ်ဉာဏ်အမြင်မျိုးရထားသော
ဤသာသနာမှ ဖြင့်ပသဏေ ဖြာဟူကအမည်
ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိပါသေးသလေ-ဟု တွေး
တောစဉ်းစားသော အရိယာသာဝကသည်
မိမိရသော မဂ်ဉာဏ်မျိုး ရထားသော
တခြားသာသနာသဏေ ဖြာဟူက များမရှိ
ဟု ပိုနို့စွာ သိသည်မှာလည်း ပုထုဇဉ်
တို့နှင့်ဆိုင်၊ အရိယာများသာ ရပိုင်သော
အသိဉာဏ်ပင် ဖြစ်သည်။

(အဲဒီ သဘောက ဘုရားဟောတော် မူသော သစ္စာ
လေးပါးတရားတော်သည် ဤသာသနာဖော်၌ ဗုဒ္ဓ
ကိုယ်တော်တစ်ပါးတည်းသာ ဟော ပြနိုင်စွမ်း ရှိ၏။
ဗုဒ္ဓမှတစ်ပါး မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်က ရဟန်း၊ တိတ္ထိ၊ ဘုရား
မဟောနိုင်ဟု စင်စစ်ကောက် ဆင်ခြင်နိုင်တဲ့သဘော။)

(၄) အပြစ်တိုမင်းလွှမ်းခြင်း။
(အဲဒီသဘောက ဥဇုဂုဏ်ပေါ်ကွယ်။)

(၅) မွေးခါစ သားငယ် နွားကလေးရှိသော
သားသည်အမွေးမသည်လွှဲသာ၍ မြက်
ကို စားနေရသော်လည်း မိမိ သားငယ်
ကလေးကို စောင်းကားကွေးကွေးကြည့်ကြည့်
ဖြစ်နေရှာသကဲ့သို့ မလွဲသာ၍ သိတတ်သုံး
ဖော်များ၏ ကိစ္စကြီးငယ်ကို ပြုနေရသော်
လည်းမိမိစိတ်မှာ သိက္ခာ(၃)ပါး ကုန်ငွေ
၌သာ ငဲ့ကွက်လိုလားလက်ရှိသည်မှာ အရိ
ယာတို့၏သဘာဝတစ်ရပ်ပင်။ ထိုသဘာဝ
မျိုး ဝါမှာရှိသည်ဟု သိသည်မှာ ပုထုဇဉ်
တို့နှင့်ဆိုင် အရိယာတို့သာ ရပိုင်သော
အသိဉာဏ်ပင်ဖြစ်သည်။

(အဲဒီသဘောကတော့ မင်းနားလည်လောက်ပါ
တယ်ကွယ်။ လူမှုရေးအရ ကိစ္စကြီးငယ်ကိုပြုနေရသော်
လည်း ‘သိသ၊ သမာဓိ၊ ပညာ’ သိက္ခာ ၃-ပါးကိုသာ
အာရုံစွဲကပ် အမြဲပြတ်ရှိနေသည့် သဘော။)

“ကောင်းပြီ၊ ငါ့သားတော်ရဲ့ ပညာကျေးဇူးတော်ကို အကူးပူဇော်ကြရမယ်။ မိသားစုပြည်တော် ထက် ဝန်းကျင်အရပ်ဒေသအားလုံးကို ဧည့်လှည့်စေရမယ်။ မိမိတို့အား ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးအခြားတစ်ပါးမည်သည့် ကိစ္စကိုမျှ မဆောင်ရွက်ကြစေ။”

“ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးနှင့် ဥဒုဇ္ဈရဒေဝီ မိဖုရားကြီးမှ ဝတ်ပေါင်သည့် ပူဇော်ချီးမြှောက်သောပွဲ၌ မိသားစုတစ်ပြည်လုံးအနီးအနားကျွတ်ကျွတ် ပူဇော်ပွဲသဘင်ပြီး ကိုယ်တို့ပြန်သွားမည်။ အချိန်တိုင်း နေရာတိုင်းတွင် မဟောသသေခမိန့်၊ မဟောသသေခမိန့် ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ချီးမြှောက်ခြင်းတို့သာ အသက်ထပ်မံစေ ပြုသင့်သောပွဲဖြစ်သည်။”

ဤပွဲဖြင့်ပူဇော်သဘင်အခါသည် ခုနစ်ရက်မြောက် ကာ ချစ်ရက်ရောက်ခဲ့သေးသည်။

ရှစ်ရက်မြောက်နေ့တွင် မဟောသသေသည် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးထံ အစကားပင့်ခဲ့ပြီးနောက်-

“မေညးမောင်မင်းမြတ်၊ ဂူဠနီ ဗြဟ္မဒတ် မင်းနဲ့ မယ်တော် သားတော် သမီးတော် မင်းသုံးပါးကို ခန္ဓာသရုပ်ပြည် ပြန်ပို့ဖို့ အချိန် ကျရောက်ပါပြီ” ဟု သေချာပတ်လေသည်။

+ + +

မိသားစုပြည်နှင့် ဥက္ကရပဉ္စာလရာဇ်ပြည်။

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးနှင့် ဂူဠနီဗြဟ္မဒတ်မင်း။

မင်းနှစ်ပါးတို့သည် ခေတ္တအနားယူကာရွှေလက်ချင်း တွဲမိကြပြီးနောက် တစ်ပြည်မှ တစ်ပြည်၊ ထိုက်လျှောက်ရာ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ၊ သံဩဇာတမန်ကြီး၊ ပညာရှိ သူခမိန့်အမတ်ချင်းလည်း အပြန်အလှန် စေလွှတ်ခြင်း၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၊ ရွှေလမ်း ငွေလမ်း ဖောက်ခဲ့ ကြပြီး၊ ဂုန်သည် ပွဲသားရောင်းဝယ်သမားတို့ဖြင့်လည်း ဖောက်ကားစည်ပင်ထွန်းကားခဲ့ကြပြီးတိုင် ကြီးနှစ်ပါး တို့သည် ရွှေပင်ပြားနှစ်ချပ်ကို တစ်ထပ်တည်း ဂဟေ ဆော်သကဲ့သို့ အာဠာအခြားမပျက်၊ တစ်ဆက်တည်း ရှိကြပြီး ရန်သူမင်းလည်း ညီရင်းဖြစ်ခဲ့ပေပြီ။

ဝိဒေဟရာဇ် မရှင်သည်လည်း ပြန်ပွားထပ်ဆင့်မြင့် မြတ်သောဂုဏ်ကျက်သရေဖြင့်ပိုမိုထွန်းတောက်ခဲ့ပေပြီ။

မိသားစုပြည်၊ ပဉ္စာလရာဇ်ပြည် နှစ်ပြည်သော ပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့မှာလည်း လယ်ယာလုပ်ငန်း မပျက်၊ ရောင်းဝယ် ကူးသန်း မပျက်၊ ဘုရားတည် ကျောင်းဆောက်မပျက် နှစ်ဘက်သော ငြိမ်းအေး ချမ်းမြေ့မှုအရသာကို ဝလင်ပျော်ရွှင်စွာ ခံစားချိုးသုံး နိုင်ကြပေပြီ။

ရန်ဘက်စင်စစ် ဖြစ်ခဲ့သော်ငြား ရှုံးသူ နိုင်သူ ရလဒ်မဟုတ်ဘဲ အသီးသီးအသက် ပြည့်ဝနှစ်ခြိုက် စွာ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်နိုင်ခဲ့ကြပေပြီ။

ကမ္ဘာသောက၏ ကြီးမားလှသော အကျိုးကျေးဇူး ကိုဆောင်ကြဉ်းသူ၊ ခေတ္တတရားဖြင့်ပင် ဖျန်းချင်းမြေ့ စေသူ၊ ဗုဒ္ဓဗြဟ္မဒတ်ကောင်းခြင်းနိမိတ်ကိုဆောင်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေးလေထုအလျဉ်းဖြင့် ဖူးလွှမ်းစေသူ၊ အလုံး စုသောသစ်ပင် ကောတောင်ပန်းမာလ်တို့၌ ငြိမ်ချမ်း ရေးမွှေးရနံ့ဖြင့် ထုံပျံ့စေသူကား....

မဟောသသေခမိန့်၊ သို့မဟုတ်- ငြိမ်းချမ်းရေးမဟာ တမန်။ ။ ပြီးပါပြီ

နောက်ဆက်တွဲနိဂုံး

ဤ‘ငြိမ်းချမ်းရေးမဟာတမန်’ ဝတ္ထုကို ရေးသား ရာတွင် အဓမ္မအဆိုးတို့ကို လက်ရင်းထား၍ မှီငြမ်း ကိုး ကားခဲ့ရသော လူမ်းကား (မင်းဘူး ဆရာတော် ဦးဩဘာသ၏ မဟောသဇာတ်တော်ကြီး ဒုတိယတွဲ) ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်ကြီးဆယ်တွဲ၏ မဟောသဇာတ်တော်ကြီး ဒုတိယတွဲကို ဝတ္ထုအသွင်ဖြင့် ‘ငြိမ်းချမ်းရေးမဟာ တမန်’အမည်ပေးကာ ရေးဖွဲ့ခဲ့ရာ၌ မူပုဂ္ဂလိကရင်းထား သောဆရာတော် ဦးဩဘာသ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် ကား စာရေးသူအတွက် ကြီးမား ပြန့်ကျယ်လှပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပညာဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ် ကျေးဇူးပေစံအစုံနှင့် လေးနက်ကြီးမြတ် တော်မူလှသော စာပေ၊ ကျေးဇူးတို့အားလက်အုပ် ကြာပံ့ခဲ့ချိန် အလီလီဦးခိုက် ပူဇော်အပ်ပါကြောင်း ဖြင့်....

‘ငြိမ်းချမ်းရေးမဟာတမန်’ကို နိဂုံးချုပ်ပါသည်။
ရေးစားသော
ချစ်ဦးညို